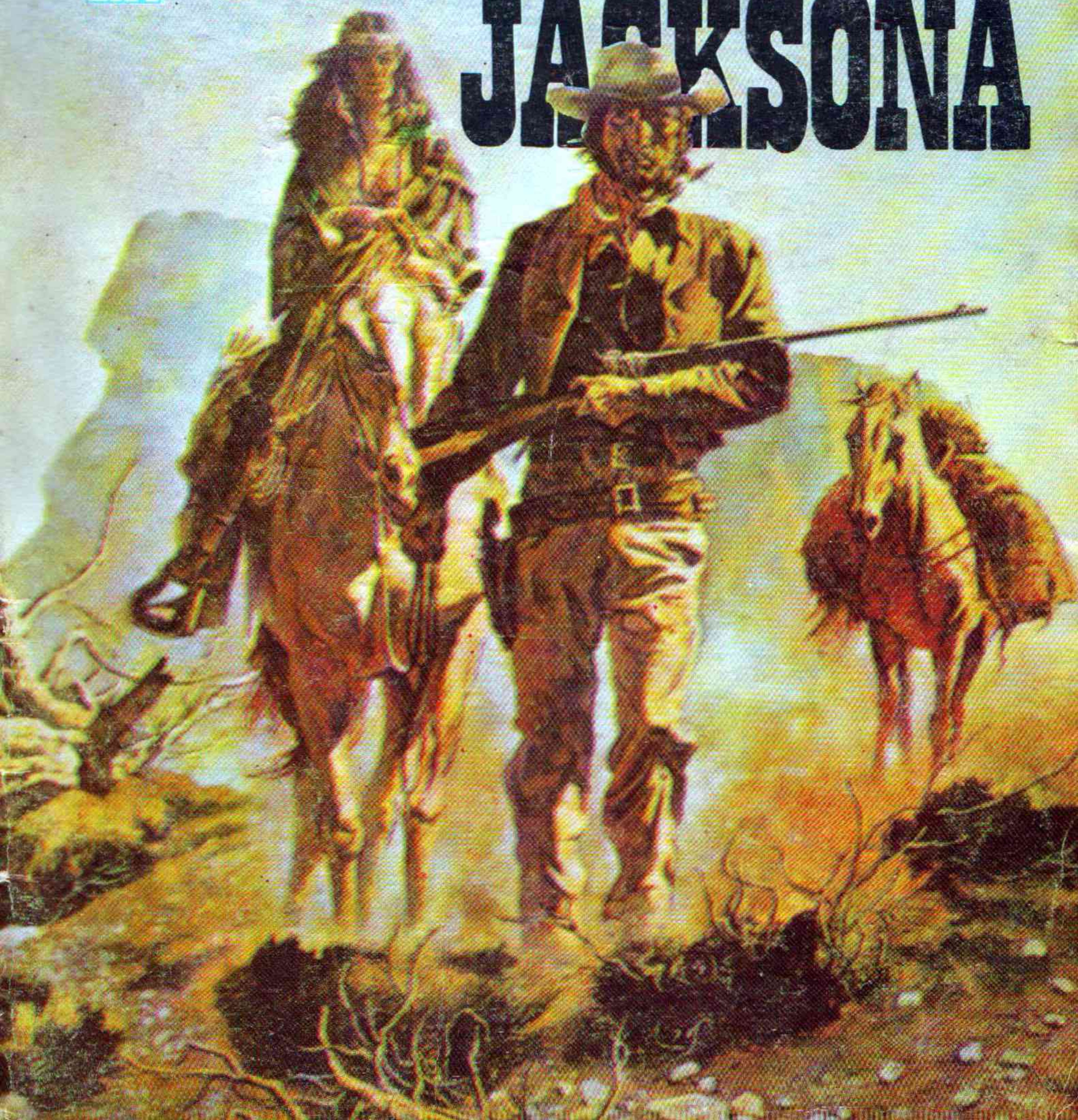

Al Mills:

POVRATAK CORDONA JACKSONA

Al Mills:

**POVRATAK
GORDONA
JACKSONA**

**VJESNIKOVA
PRESS
AGENCIJA**

Glavni i odgovorni urednik Milivoj Pašiček
Izdavač: NIŠPRO VJESNIK (v. d. predsjednika
Poslovnog odbora Vjekoslav Koprivnjak) –
OOUR Informativno-revijalna izdanja (direktor
Stevo Maoduš)

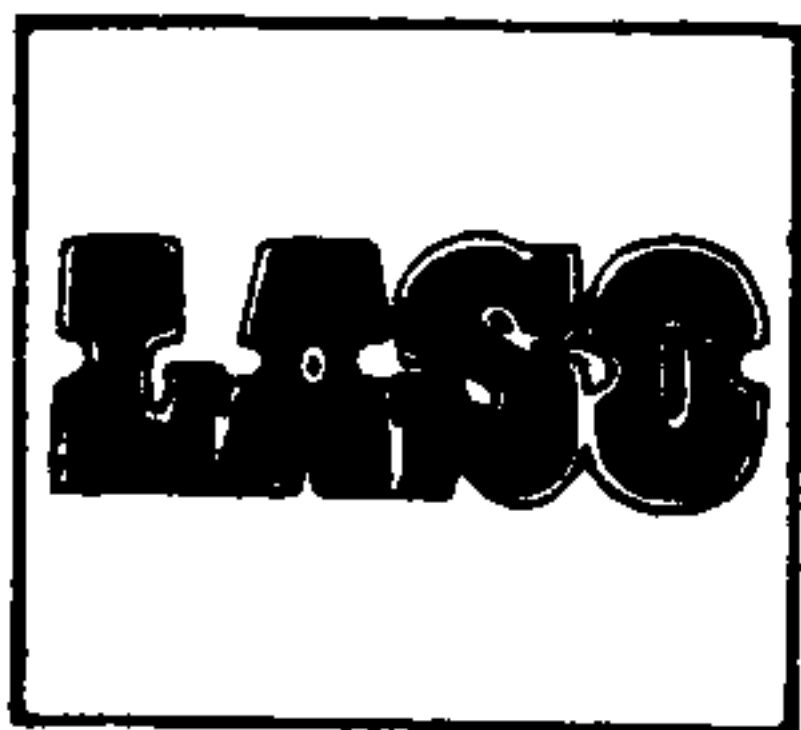
Predsjedavajući Savjeta: dr Ivan Krtalić
Adresa redakcije, izdavača i tiskare: 41000 Za-
greb, Avenija bratstva i jedinstva 4

Telefoni: 041/526-099, 515-555 i 519-555

Telex: 21 121 YU VSK

Kolegij redakcije: Berislav Grabušnik (graf. ur.),
Marija Jurela (urednik), Pavle Lugarić (zamjenik gl.
i odg. urednika), Milivoj Pašiček, Biserka Pupavac
(pomoćnik gl. i odg. urednika)

Tisak: NIŠPRO »Vjesnik«, OOUR Novinska rotaci-
ja i OOUR TM

Urednik: Milivoj Pašiček
Grafički urednik: Ivica Bartolić

AL MILLS: POVRATAK GORDONA JACKSONA

Recenzija: Božo Stančić

Copyright: Milivoj Alapić

Naklada: 64.479 primjeraka

Laso 696 izlazi 14. 2. 1987.

I

Nigel Green podigne stetson s očiju, pljucne na ulicu i osjeti u grlu žestinu duhana. Ispljune ostatak što ga je dva sata prije odgrizao i gegajući se nogostupom pode prema salunu »Plavi andeo«.

Bilo je ljeto, vruće i sparno ljeto u Montani. Kiše nije bilo odavno, samo je sunce žarilo i pretvaralo preriju u bijedu, sparušenu travu.

Rančeri otjeraše stoku od posljednjih izvora u podnožju Sie Macode. Kad popiše vodu i tamo, goveda se, vođena nagonom, uputiše k Ballardu.

– Ovakvu sušu ne pamtim godinama – jadao se stari Green Robertu Stecku. Barmen, zabavljen brisanjem čaša koje je pažljivo poradao po tezgi, umorno hukne i obriše krupne graške znoja.

Bio je krupan, debeljuškast, celav, pakosnih očiju i tankih usana. Ne obazirući se na starčeve riječi, on zaokruži zakrvavljenim očima salunom i prigušeno opsuje.

Otkako je počela suša, većina njegovih mušterija, uglavnom kauboja i rančera, pa i farmera, bila je zabavljena stokom i radovima u polju.

Salun »Plavi andeo« bio je poluprazan, osim što bi u njega povremeno svratio gradski šerif, popio bljutavo pivo i obranivši se jedva od roja muha kliznuo na ulicu da udahne barem malo svježeg zraka.

Zaudaralo je u Steckovu salunu po lošem viskiju i ukiseljenom pivu, po dimu, svemu i svačemu.

Međutim, to nimalo nije smetalo Nigelu Greenu da ga redovito posjećuje, da ispire grlo viskijem i da poučava barmena:

– Kad je vrućina, ako to nisi znao, Steck, najbolje je ispiti nešto žestoko. Ne razumijem zašto ljudi žderu to tvoje pivo. Kao da bi, da oprostiš, pio mokraču, hi, hi, hi!

Green je mogao imati sedamdeset, možda i koju godinu više. Otkako ga je vlasnik saluna poznavao, nikad nije ništa radio, ali je zato uvijek imao novca. Otkud mu, to nitko nije znao ali se pričalo da mu je sin bogat rančer u Oklahomi i da mu redovito svakog mjeseca šalje stotinjak dolara.

Kao stalni gost Steckova saluna bio je katkad i dosadan, ali to Stecka nije smetalo kao danas. Tog je jutra ustao na lijevu nogu. Štošta mu nije išlo po volji a najmanje zvocanje senilnog starkelje kao što je bio Nigel Green.

– Ja sam prošao sedamdesetu, a možda koju i više, što znam, ali još nisam zapamtio takvu zaparu! – prekinuo je Nigel tišinu u salunu i pružio čašu da mu Steck natoči.

Steck ne odgovori. Obriše pregačom znoj, natoči starcu i sebi, da bi ispitao točnost njegova recepta. Dođuše, loš viski mu oprži grlo i utro-

bu, razlije se poput žeravice i krv mu počne brže kolati.

– Baš da vidim hoće li to pomoći da se toliko ne znojim – othukne barmen braneci se od muha.

– Vidjet ćeš – nasmijulji se starac – bit će ti bolje. Daj, natoči!

Kad je Green ponovo izišao na ulicu, grad se i dalje pekao u jari. Predbacio je sam sebi što je baš u tom ušljivom Stallionu bacio sidro, pa pode prema Johnovoj kovačnici.

Volio je gledati tog robustnog crnca kako udara čekićem po nakovnju. Ispod njegovih ruku vrcale su iskre, a on se zadovoljno, obliven znojem, gromoglasno smijao pokazujući bijele, zdrave zube.

Posjedio bi koji sat pokraj njega, popričao o najnovijim novostima, a zatim, kad bi zašlo sunce i postalo malo svježije, tromo bi odlazio u svoj kućerak na kraju grada.

Radio je to godinama, pa ni tog dana nije mogao odoljeti a da ne svrati do Johna. Začudio se što ne čuje udarce čekića. Zavrti glavom i nagazi na staro, olinjalo pseto, što mu se zavuklo među noge.

– Oprosti, stari moj – reče dobroćudno. – Dobar si ti pas...

Pljuckajući, hodajući široko i mlatareći rukama, govorio je sam sa sobom, pa su mnogi u Stallionu mislili da je malo udaren. Pustio ih je da žive u tom uvjerenju i samo bi se, onako za sebe, smijuckao i mrmljao:

– Vidjet ćete vi još tko je Nigel Green. O, da! Vidjet ćete, do vraga!

Pred stajom za iznajmljivanje konja, što se nalazila kraj Johnove kovačnice, nemirno, toptajući kopitama po prašini, stajao je crn pastuh. Konj i pol, a u konje se Nigel i te kako dobro razumio.

Pogledao ga je pažljivo, odmjerio sa svih strana i počeo se češkati po bradi.

– Konj kakvog još nisam vidio! – mrmljao je i zamišljeno klimao glavom. Onda otvori vrata i uđe u Johnovo dvorište. Sudeći po prigušenoj vatri, John tog dana nije ništa kovao. Nigel pročisti grlo, na trenutak zastane razmišljajući da li da se vrati, a onda zakuca na vrata.

– Ulazi, stari jarče! – čuo je promukli Johnov glas. Ušao je, pa kad mu se oči naučiše na polutamu, opazi kovača kako leži u postelji s oblogom oko glave.

– Johne, neka me vrag odnese, ali nikad ne bih pomislio da ću te zateći u krevetu – nakesi se starac i sjedne kraj stola.

– Eh, i mene je smlavilo, stari moj! Sve me probada. Noge su mi teške kao olovo, u želucu mi bubnja, glava mi puca. Ne mogu ništa zagristi jer nemam apetita.

– Čime se liječiš?

– Ničim! Ležim i sve mislim da će proći.

– E, uzmi ti viski, dobro potegni i bolest će nestati, ha, ha, ha!

– Možda imaš pravo, stari! Eno boce u ormaru, pa se počasti.

Odgega Nigel do rastočenog ormara, izvadi bocu i usput dobro nagne. Dovuče se do Johnove postelje smiješeći se.

– Evo, uzmi! Pij, a ja ću ti reći kad je dosta. To ti je, amigo, najbolji lijek, ha, ha!

John posluša i otpije dobar gutljaj, a starac ga natjera da pije još. Zagrcnuo se John, pa huknuo i sklopio oči.

– Sad ću vidjeti kako djeluje tvoja medicina, stari!

Odjednom se Green sjetio konja kojeg je vidio napolju.

Starac pročisti grlo, ispije ostatak viskija, obriše usta i obrati se Johnu.

– Čiji je ono pastuh napolju, Johne? Takvoga konja još nisam vidio.

– Jest, konj je bogovski – složio se kovač pa zatrepao pijano očima, iskesio na Nigela bijele zube i počeo se smijati. – Hej, tvoja medicina djeluje!

– Čiji je ono konj, Johne? Zašto nije u staji?

– Nije u staji? Kako?

– Nije, kad ti kažem. Eno ga na ulici, na žarkom suncu!

John polako ustane, zatetura, pa ponovo sjedne na postelju. Uhvati se za glavu, pa reče:

– Nešto je čudno s tim konjem i njegovim vlasnikom, stari!

Crnac je na trenutak zastao i zastenjao od bola, ponovo se uhvativši za glavu, pa nastavio:

– Jutros je na njemu dojahao neki čudan momak. Na njemu crno odijelo kao u našeg pogrebnika. Šešir bijele boje, a mamuze, dao bih ruku u vatru, od čistog srebra. Korice na kotlovima ukrašene srebrom i pozlaćenim čavlicima, a tek opasač...

– Hej, ne nabrajaj više – prekine ga Green. – Kako se zove?

– Čekaj, moram se sjetiti! Palmer? Ne, nije. Kelly? Nije ni to. Čekaj! Da, Gordon Jackson. Iz Meksika je. Barem je tako rekao.

– I što traži u Stallionu?

– Eh, dugo se raspitivao za nekog čovjeka. Kaže da mu je to rođak, nekako tvojih godina. Rekoše mu da živi ovdje pod drugim imenom.

Kad je John završio, starac se duboko zamisli. John je dotle već blaženo hrkao, izliječen Greenovim lijekom. Nigel je još neko vrijeme sjedio, zamišljeno gledao u jedno mjesto i nešto poluglasno mrmljao suhim, ispucanim i beskrvnim usnama. Teško uzdahnuvši, pogleda prema Johnu koji je spavao pa polako izide iz brvnare.

Ošine ga vrelina sunca. Starac

pogleda prema mjestu gdje je bio privezan crni pastuh, ali ga ne opazi, pa zaključi da ga je vlasnik pohario.

Stigao je tako i do svoje brvnare, nakrivljene, stare poput njega, i zastao. Učini mu se da je o polomljenju ogradu privezan onaj pastuh što ga je vidio kraj Johnove kovačnice.

Začudeno se trgne, pa polako priđe konju. Pomiluje mu sapi i odmakne se nekoliko koraka da ga bolje promotri. Zatim se nasmiješi, nešto promrmlja i onda opazi vlasnika.

Stajao je kraj trošnog dovratka i zagonetno se smješкао.

Odmaknuo se i zakoračio prema njemu. Pružio mu ruku, ali je starac ne prihvati već mrzovoljno, kao preko volje, promrmlja:

– Znači, vratio si se?

– Jesam oče! – odvrati visoki stranac.

Nigel Green ga odmjeri i stisne usne. Umjesto dobrodošlicom, ošine ga ledenim pogledom.

– I više se ne zoveš...?

– Tako je! Smatrao sam...

Starac ga prekine pokretom ruke.

– I bolje je tako. Ljaga je ljaga, zar ne? Gordon Jackson, pih!

Gledao je sina, ali ničim nije pokazivao da se raduje što ga vidi nakon dugih dvanaest godina. Možda je i zadrhtao kad ga je vidio pred brvnarom. Možda je negdje u dubini njega bio još tračak nekadašnje nježnosti. No obojica su bili stariji, pa se mnogo toga s vremenom između njih izmijenilo.

– Pa, kad si već stigao, udi! – reče naglo spustivši pogled i ramena. Uvede ga u stračaru. Zapuhne ih memljiv zadah, smrad ustajale hrane, viskija i neprovjetrene posteljine. Ne ponudi ga da sjedne već priđe polici i skine bocu. Otpije ne-

koliko gutljaja, ponovo je začepi pa pročisti grlo.

– I, dakle, vratio se izgubljeni sin? I zoveš se Gordon Jackson?

– Jest, baš tako, stari! – pokuša se osmjehnuti Gordon, ali mu to ne uspije. Gledao je gdje starac živi i kimao glavom. Onda reče:

– Živiš kao stari olinjali pas! A slao sam ti novac da živiš kao čovjek.

– Znači, ti si slao novac?

– Želio sam...

– Zaveži! – promrmlja Nigel Green. Teško uzdahne pa sjedne na stolac i glavu obuhvati rukama. Tako je sjedio i šutio, a onda mirnijim glasom bezvoljno nastavio:

– Slutio sam to. Tko ti je rekao gdje živim?

– John, a tko bi drugi? Dopisivali smo se dok sam bio u Yumi.

– Prokleti crnjo! – opsuje starac. – Dvolična guzica. Zato me je i ispitivao. A neprekidno s tobom u vezi. Danas, kad sam ga pitao čiji je to konj... – Zašutio je, ali nije nastavio. Odmahnuo je rukom.

– Ja sam mu rekao neka šuti dok ne porazgovaramo – tihim će glasom Gordon.

Stajao je pred starcem kao pred sucem, osjećajući se kao dječak kad bi nešto pogrešno uradio.

– Nemamo o čemu razgovarati.

– Imamo, stari!

Zašto mu ne pokaže vrata? Nek se nosi, prokletnik, otkud je i došao. U njegovu srcu više nema ljubavi. Izgorjela je, nestala onog dana kad je sin izveo pljačku i ubio Davida Hadisona.

Bože, kako je to bilo davno!

U kolibu se već uvukao sumrak, a oni su razgovarali. Bio je to neobičan dijalog. Govorio je ogorčeni otac, a sin je slušao, kimao glavom,

svjestan da ga s pravom prekorava za ono što je učinio.

– Čuj, ja sam bio deset godina u Yumi – govorio je Gordon – i mislim da sam za sve platio. Imao sam dovoljno vremena za razmišljanje.

– Ne razumijem zašto si to učinio? – drekne Nigel.

Gordon Jackson se gorko nasmiješi. Stajao je kraj prozora i gledao kako umire dan. Onda snažnim pokretom otvori prozor da izide taj smrad što se ovdje nakupio.

– Pitaš zašto sam to učinio? Eh, kad bih ti rekao, ne znam da li bi razumio.

– I nemoj. Znam da si kriv što je majka prije vremena umrla – trpko primijeti starac.

– Nisam za sve kriv, oče – zavrti glavom Gordon. – Zar si zaboravio da si tih godina bio velika sila? Nitko ti nije bio ravan. Vedrio si i oblačio u Myrilandu. Pih, vlasnik prijevoznicke kompanije, gospodin Nigel Green! Ha, ha, ha! Kažeš, kriv sam što je majka prije vremena umrla. Možda, ali i na tebi je krivnja, oče. Da li si je uopće volio? Ako jesi, nisi to pokazivao. Varao si je, bančio, a ona je zajedno sa mnom plakala...

– Zaveži, prokletstvo! – zaurla Green.

– Ne, ne možeš me ušutkati. Želim da se objasnimo kao ljudi. Više nisam dijete – nastavi gorko Gordon. – Zašto sam opljačkao kočiju kad sam imao dovoljno novca za provod? Da, zašto? To se i ja katkad pitam? Možda iz mladenačke obijesti, tko zna? No bio je to nesretni slučaj ili možda...

– Bio si s Kellyjem – drekne starac. – Savjetovao sam ti da se ne družiš s tim tipom. Za njega su se već podizala vješala.

– Da, bili smo kao braća – slo-

žio se Jackson i sjeo na prijavu postelju.

U kolibu se ušuljao mrak. Nisu vidjeli jedan drugom lice ali se led, koji se dotad osjećao, počeo polako topiti. Obojica su to osjećala.

Mislim da je on prvi potegao i pucao.

– To kažeš tek sad. Zašto nisi tako govorio na sudu?

– Ne znam ni sam. Možda zbog toga što sam ga želio zaštititi. Računao sam: ti si bogat, podmitit ćeš sud i ja ću se izvući.

– Prevario si se u računu, zar ne? Hi, hi, hi – zakihoće se zlorado Nigel.

– Da, na žalost. To sam platio, zar ne?

– A znaš li da je tvoj drugar postao najveći bandit u ovom kraju? Odahnuo sam kad su ga objesili – doda starac.

– Čuo sam...

Odjednom su zašutjeli. Napolju je rzao Jacksonov konj i nemirno top-tao kopitama. Nakon poduže šutnje Nigel pomirljivo reče:

– Uvedi ga u staju iza brvnare i daj mu zobi. Imaš je u skladištu.

– Dobar je to konj. Mnogo sam ga platio.

– Vidim da ti ide dobro. Samo si nakinduren kao cirkusant – primijeti zlovoljno stari Green.

– Pričat ću ti o tome kad se vratim – nešto veselijim će glasom Gordon Jackson i iziđe iz brvnare. Dok je prilazio konju i udisao svjež zrak, pomisli kako je ipak sretan. Opet je kod oca nakon svih tih teških godina.

– Dosadno ti je bez mene, Sata-no, a? Sad će tebe gazda smjestiti, sad...

Ostavši sam, Nigel Green ustane i posegne za bocom. Odnekud izvadi dvije čaše. Pronade i kavu, pa

upali vatru i izvuče jaja i slani-nu.

Kad se Gordon vratio, dočeka ga miris kajgane i kave. Osjeti glad. Dok je s vrata gledao kako otac, obasjan plamenom, posluje oko peći, reče dobro raspoložen:

– Vidim da spremaš večeru. Baš sam gladan.

Nigel ne odgovori odmah. Opsuje jer ga je opržila vrelinu. Onda stavi na stol tiganj.

– Posluži se! – ponudi sina jednostavno.

Donio je i kruh. Izrezao ga na kriške, uzeo čašu i ispio je do dna. Gordon ispije svoju i zbunjeno se nasmiješi. Prijalo mu je jelo. Poslije ga je zalio kavom.

– Znaš, ako nemaš novca... Ono što si mi slao nisam sve potrošio. Tvoj je i možeš ga dobiti – dobaci mu otac između zalogaja.

– Neka, oče! Imam ga dovoljno.

– Gle, gle! Da nisi bogataš?

– Pa, tako nekako. Uostalom, sve ću ti ispričati.

Sjedili su u mraku, zaokupljeni mislima, svjesni da se polako lomi zid koji se ispriječio između njih i da je pravo vrijeme da sve zaborave.

– Kažeš, nisi pucao u Hadisona?

– Ipak je pucao Kelly – odgovori Gordon zamišljeno.

– To sam i mislio. Nisam mogao razumjeti da bi ti...

– A dopustio si da trunem u Yumi – gorko primijeti Gordon.

– Kelly te optuživao. Što sam mogao? Želio sam da te to nauči pаметi, ali nisam znao da ćeš tako dugo odležati.

– Nisi ni prstom maknuo da me izvadiš, pogotovo pošto je prije vješanja Kelly priznao to ubojstvo!

– Što kažeš? – trgne se starac.

Bio je kao gromom ošinut. Vrtio je glavom i nešto nesuvislo šaptao. Gordon je nastavljao kao da udara bičem.

– Izvlačiš se da nisi znao, oče! Eh, do vruga sve to! Bilo pa prošlo.

– Nisam znao. Tako mi uspome-
ne na tvoju pokojnu majku! – reče
tronuto Nigel.

Odjednom, kad se tome najmanje nadao, Gordon na svojem koljenu osjeti očevu ruku. Drhtala je i bo-
jažljivo prolazila preko koljena. Tražila je njegovu ruku, a možda i oproštaj.

Gordon Jackson je uhvati i stisne. Ostadoše neko vrijeme šuteći, na-
dajući se da su našli zajednički je-
zik.

– Pričaj mi gdje si bio poslije Yu-
me – tiho upita Nigel.

– Eh, bilo me svuda – dobro ra-
spoložen Gordon brzo prihvati raz-
govor.

Ispriča mu kako se potučao s ko-
paćima zlata i pronašao nešto zlata
u planinama Rock Bulla. Bio je še-
rif u nekom malom gradu, pratilac
poštanske kočije, sve dok jednog
dana nije otišao u Meksiko.

– Što, bio si u Meksiku? – pre-
kine ga starac. – Luda zemlja! Stal-
no ratuju.

– Protekle dvije godine bio je
mir.

– Hajde, što je bilo dalje? – nut-
kao ga je Nigel, točio u čaše i slušao
što sin govori.

Gordonov glas, katkad nježan,
katkad ogorčen i trpak, ispunjavao
je kolibu.

– Onda sam stigao na hacijendu
Orel Rio Grande. Ondje sam upo-
znao Carmen... vjenčali smo se, ali
je umrla u porodu. Ostavila mi je
imanje tako...

– A dijete?

– Umrlo – izusti tiho i tužno

Gordon. – Pokupio sam stvari, pro-
dao hacijendu i došao...

– Što ćeš dalje? Kakvi su ti pla-
novi?

– Razmišljao sam o tome, oče!
Što misliš da kupimo ranč, a?

– Ranč – ponovi zamišljeno sta-
rac. – Lijepo bi bilo imati ranč. Da,
lijepo...

Tu se odjednom prekinula nit
razgovora. Čulo se samo njihovo
prigušeno disanje. Noć je polako
odmicala, ali Nigel nije palio svje-
tlo. Osjećao se neobično u prisutno-
sti sina koji je postao čovjek.

Sad se opet sreo s prošlošću. U
početku, kad ga je ugledao, osjećao
je odbojnost i neku skrivenu ljutnju.
Nosio je to u sebi sve te godine. Sv-
tu ogorčenost i razočaranje, s odl-
kom da mu nikad ne oprostí ono
što je učinio. Malo-pomalo topio
se led što se nakupio oko njegova
srca. Bio je odjednom neizmjer-
no sretan što se sin vratio.

Ako je istina da je Kelly priznao
ubojstvo Hadisona, zašto to nisu ja-
vili u Yumu i oslobodili njegova si-
na? Možda je to i njegova krivnja?
Sudski proces se odvijao u Wood-
wardu i tamo je Bill Kelly obješen,
ali...

Odjednom se osjećao strašno
umoran. Zjevnuo je pa prošaptao:

– Hajde u hotel, Bille. Ovdje ne-
maš gdje spavati.

Prvi put nakon toliko godina na-
zvao je sina onim imenom kojim ga
je zvao nekad. Izletjelo mu nehotice.
Trgnuo se i upitao neće li ga to po-
vrijediti.

– Hvala, oče! Možda imaš pravo.
Idem u hotel. Sutra ćemo potražiti
neki ranč, ako se slažeš?

– Vidjet ćemo – neodređeno će
Nigel i isprati ga do vrata.

II

Ljudska lakomost, taj porok što nagrizi dušu i tijelo, zavidnost i svi grijesi koji to slijede, oduvijek su od ljudi pravili zvijeri. Zveket novca ili šuškanje novčanica izazivali su u pojedinaca užitak kao da slušaju najljepšu glazbu na ovom svijetu. Oni koji su ga imali dovoljno, željeli su više, još više... A jadnici koji su ga se rijetko i teško dočepali, smatrali su da im nitko nije ravan kad bi imali u džepu nekoliko dolara.

Jedan od lakomnih, što se usukao od škrtosti, istanjiô kao šiba tako da mu je samo iz štakorske njuške virio šiljast nos kao ptičji kljun, bio je Harry Palmer, bankar u Stallionu.

Bio je bajoslovno bogat. Kako je došao do bogatstva, to je već drugo pitanje, ali je svima davao do znanja da se mnogo čega odricao da bi imao ono što ima.

Govorio bi, ako ga je netko želio slušati, unjkavo, mlatarajući rukama kao strašilo:

– Da, ljudi moji, tako je to! Koliko sam samo puta gladovao da bih nešto uštedio. Ali, ja sam, zarativši dolar, 50 centi trošio, a pedeset stavljao na stranu.

No, bilo kako bilo, zbog lakomosti nije živio kao čovjek. Hranio se svime i svačim, pio samo vodu i sanjao o tome kako da još više poveća bogatstvo.

U tome mu je, htio ili ne, pomagao i šepavi Terry Garr, jadnik kojeg je pobrao s ulice, dao mu nešto prnja, bacio kost da bi mu služio, da bi uhodio i prenosio mu što se događa u gradu.

Terry Garr, premda invalid, nije bio udaren u glavu. Naprotiv, bio je rođen za doušnika i svim silama nastojao da stekle gazdino povjerenje. U njegovoj golemoj glavi, što je bila nasadena na krhka ramena

bez vrata, rojilo se bezbroj čudnih planova. Sve se svodilo na jedno: kad dode vrijeme, a do tada će biti strpljiv, Terry će okrenuti list i svima pokazati da nije jeo lude gljive.

Njemu, kao ni drugim građanima, nije promakao dolazak Gordona Jacksona. Kad ga je ugledao na konju, s koltovima na kojima se presijavalo srebro i s drugom skupocenom opremom, smatrao je da mu se pružila prilika da jednim potezom, razumije se nožem, riješi pitanje egzistencije.

Kad je riječ o nožu, njime je Garr baratao bolje nego koltom. Raspređajući priče o tome, smijuckajući se kao lud, znao je govoriti:

– Kolt je dobra stvar, ali se pucnjava daleko čuje. No, kad zarežeš nožem, ako je oštar kao britva, kao ovaj moj, onda žrtva samo zakrklja i otegne papke.

Doduše, još na nikome u Stallionu to nije iskušao, ali se šušalo kako je zbog te svoje vještine jedva izbjegao vješala u Forth Worthu.

Nije mu bilo teško slijediti Gordona Jacksona. Pratio ga je kao sjena. Vidio je kako ulazi u hotel „Corona“, kako iznajmljuje sobu i silazi u salun.

Pažljivo ga je promatrao dok je ručao u restoranu stare Enny, a zatim ga je pratio do kolibe Nigela Greena.

Stalno oprezan, kao vuk u brlogu, Terry je imao vrlo izoštren sluh. Nije mu promakla nijedna riječ izgovorena između oca i sina. Najprije je bio iznenađen, a što je razgovor duže trajao, sve više se zadovoljno kesio i trljao ruke.

Kad se na vratima pojavio Jackson i krenuo prema hotelu, ponovo ga je slijedio.

Te noći dugo nije mogao usnuti. Stvorio je plan, i ako krene sve kako treba, Terry Garr više neće biti

da, ja ovaj... i sami znate da za vas
špijuniram i...

— Da, pa što onda? To ti je dužnost. Ne hranim te badava — odvrati bankar.

– U grad je stigao stranac. O, bogat stranac, gazda! Pozlaćeni kolto-
vi oko pasa, srebrni ukrasi, sve sku-
pocjeno. A kakvoga tek ima konja!

— Da, pa!

– Slijedio sam ga... I znate koga je posjetio?

— Baš me briga — mrzovoljno procijedi Palmer.

— Hi, hi, hi! Ne biste ni sanjali, gazda — zacereka se Terry. — On je posjetio starog Nigela.

– Nigela? Onoga kojemu svakog mjeseca isplaćujem stotinu dolara?

– Aha, tog odrpanca, gazda! – Naslutivši da Terry zna nešto više od njega, pažljivo počne slušati. Osjetivši da je pobudio gazdinu znatiželju, Terry Garr lukavo zaškilji i nastavi: – Kada je pao marak, ja sam se približio brvnari i prisluškiavao... Malo je zašutio, obrisao sline što su mu se cijedile niz bradu i pokorno pogledao bankara. On ga pokretom ruke pozove da nastavi.

– Dakle, to je Nigelov sin.

— Sin? Ma ne budali! Zar bi taj, taj... imao sina?

— Kad vam kažem, gazda!

Ispriča mu zatim priču o hacijendi, bogatom nasljedstvu, prodaji imanja, povratku u Stallion i namjeri da kupi ranč.

– Vidi, vidi... – mrmljao je Palmer začuden i zamišljen.

– Taj, kako da kažem, stranac, je, ovaj... bio deset godina u Yumi zbog nekog ubojstva – nastavi Terry.

Harry Palmer se zamišljeno počeo po bradi, vrati stolu i sjedne. Onda dohvati bocu s viskijem, natoči Terryju u čašu i blagonaklono se nasmiješi.

– Popij, zaslužio si! Evo ti za tu vijest 50 centi! Kupi si piće.

– Ja mislim da bismo mogli, ovaj... – mucao je Terry.

Palmer ga prekine pokretom ruke, upozori ga da šuti, i nasmijulji se.

– Evo, prilike, Terry, da tvoj nož okusi malo krvi, ha, ha, ha!

Bio je to jeziv smijeh, cerekanje čovjeka pripravnog na sve. Ako je suditi po riječima ovog šepavca, onda taj Gordon Jackson mora imati uza se dosta novca. Kad bi pomislio na zlatne dolare, na njihov zveket, koji je tako dobro poznao, Harry Palmer bi se izbezumio. Usne bi mu se sušile, oči grozničavo sjale, prsa se širila kao u zanosu. Previše je Palmer bio lakom na zlato i novac! Zato se, valjda, nikada nije ženio, u strahu da svoje bogatstvo ne bi morao dijeliti s nekim.

I dok su banditi napadali banke, njegova je banka ostajala pošteđena.

Da li slučajno ili je znao kako svoje bogatstvo sačuvati od lopova, to nitko nije znao. Možda je s njima bio u vezi. Možda je čak i vođa, međutim bilo je sigurno da mu to nitko ne može dokazati.

Tako su tekli dani, mjeseci, godine i njegovo se blago gomilalo. Često je razmišljao o tome što će uraditi jednog dana kad mu dozlogrdi da ga skuplja. Odricao se svega i sanjao o božanstvenoj ljepotici kojoj će doći na bijelom konju, u zlato i srebro obučen, sa stetsonom koji će biti obrubljen dijamantima.

Svjestan da je ružan, jedino će se tako, mislio je, dopasti nekoj ljepotici iz New Orleansa, Philadelphije, Washingtona, Sonore, Wichite...

Sanjao je to za besanih noći, gladan i žedan. Čekao je strpljivo trenutak da dođe do još jednog, najvećeg dobitka i da onda pokupi prnje i zauvijek ode iz Stalliona.

Možda mu se baš sad pružila prilika. Jer bilo je sasvim sigurno da Terry Garr ne pretjeruje, da njuši dobru lovinu, za koju će se on pobrinuti.

Kad god bi posrijedi bio dobitak, ostajao bi po strani. Drugi su za njega vadili kestenje iz vatre. Bio je dobar organizator. Za svoje bi poslove iznajmljivao ljude sa strane, pa čak i neke agente Allena Pinkertona. Naravno, one koje je mogao korumpirati, koji su od lovaca na zločince i sami ubrzo postali zločinci.

Sad je bio pripravan na još jedan sramni podvig. Nije mu mnogo trebalo da skroji plan. U tome je uvijek bio nenadmašiv. Svaki njegov podvig bio je dobro sračunat. Zato je vrlo brzo pozvao Terryja i dobrodušno ga potapšao po ramenima.

– Nastavi pratiti stranca, Terry. Pazi da te ne primijete. Kad dođe vrijeme, stupit ćemo u akciju. Ako uspije plan što sam ga smislio, dobit ćeš svoj dio i živjet ćeš kao džentlmen. Hi, hi, hi!

Živjeti kao džentlmen! To je bio san jednog odrpanca. Zato se zadovoljno nasmijuljio i kimnuo.

– Bit će kako vi kažete, gazda!

Od tog trenutka on je bio sjena Gordona Jacksona. Pratio ga je u stopu. Začudo, ni u jednom trenutku Gordon nije posumnjao na opasnost. Nigelu je, međutim, pojava Terryja Garra bila sumnjiva.

Kad su otišli iz grada da bi se pogodili oko kupnje ranča „Stella“, najbogatijeg u tom kraju, starcu je bilo sumnjivo što se taj ludak stalno mota blizu njih. Kad se uvjerio da ih slijedi, dočekao ga je iza jednoga grma, presreo, pa uhvativši za uzde ragu što ju je jahao, zareži:

– Terry, sunca ti tvojega, da ti nas, lopužo jedna, ne slijediš?

U početku preplašen, Terry zavrti glavom. Zubi mu, tobože, zacvokota-

še, od straha, zatim križajući se, procvili:

– Zar ja? O, neka me grom spali! Kako to mislite o jadnom, siromašnom Terryju?!

– Slušaj! – prodrma ga Nigel. – Ako te ponovo ugledam za petama, jao tebi!

Navukao je time na sebe veliku mržnju. Terry Garr bio je gadan, okrutan čovjek, pravi ubojica. S mržnjom ga je pogledao, a onda pognuo ramena i okrenuo konja.

– Čuo si što sam rekao, a? Pazi!

Terry ih, doduše, nakon toga nije otvoreno špijunirao. Sada je to činio mnogo lukavije i opreznije. Kad se uvjerio da su Nigel i njegov sin stigli na ranč »Stella«, strpljivo je čekao da se opet pojave na cesti.

Pekao se i znojio u zaklonu. Već se smračivalo, ali oni još nisu odlazili s ranča. Kad je pao mrak i počele se paliti zvijezde, kad se na »Stelli« upališe svjetla, počeo se oprezno prikradati kući. Gordonov pastuh i Nigelov konj bili su nemirni, kao i on dok se šuljao oko ograde, kako bi se približio prozoru i slušao prigušeni razgovor.

Kad je u tome uspio, oprezno je osluhnuo...

– Pa, kad smo se tako lijepo pogodili, gospodine Jackson – govorio je grlatim glasom Kelly Reno, vlasnik ranča – red je da nazdravimo, zar ne?

Gordon pogleda oca i zadovoljno se nasmiješi jer je opazio da se starcu dopada posjed.

– Pa, mogli bismo, gospodine Kelly – odgovorio je.

Kelly Reno bio je Talijan, jedan od doseljenika iz Evrope, koji je imao sreću da na Divljem zapadu naide na zlatno nalazište. Nije bilo bogato, ali dovoljno da Reno kupi ranč, da ga uredno vodi i za dese-

tak godina od njega stvori najveći posjed u tom kraju.

– Kad dobijem novac, gospodine Jackson, odlazim u svoju lijepu, žarku i voljenu domovinu! Znate, o tome sanjam godinama! – govorio je zadovoljno rančer i točio najbolji viski.

– Novac ću vam predati sutra, gospodine Reno! – reče Gordon. – Nakon toga ćemo srediti sve oko prenosa vlasništva. Slažete li se da angažiramo advokata?

– Naravno, gospodine Jackson! – dobroćudno se nasmiješi Kelly Reno i nazdravi.

Ubrzo se pozdraviše. Dok su se opraštali od vlasnika »Stelle«, Terry Garr se pitao za koliko je prodan ranč. Zacijelo za dobru gomilu dolara, kojih se mora dočepati prije nego što promijene vlasnika.

Ali gdje je Gordon skrivao taj novac kojim će isplatiti »Stellu«? Zacijelo ne kod Palmera, u njegovoj banci, jer bi mu to gazda rekao, ili... Nije on ništa vjerovao gazdi.

Morao je nešto smisliti kako da dode do novca. Gdje ga Gordon drži? Da li u nekoj drugoj banci, u nekom drugom gradu? Harry Palmer je bio jedini bankar u Stallionu. Razmišljajući o svemu tome, zaključio je da je novac pohranjen negdje drugdje. Ako je vlasnika »Stelle« namjeravao isplatiti sutra, onda ne bi stigao do Stucka, koji je na jugu i od Stalliona udaljen 50 milja, a ni do Bruckyja, koji je još dalje.

Sigurno ga je sakrio u Nigelovoj kolibi. Pa, da, do vraga! Kako se odmah nije sjetio! Gdje bi drugdje nego kod oca!

Odlučivši da o svemu dobro razmisli, Terry Garr, zadovoljno pođe prema gradu. Želio je možda još noćas, kad starac ostane sam, »pokućati« na njegova vrata.

Na pomisao da će možda upotri-

jebiti nož, ogavno se naceri. Odavno na njemu nije vidio krv.

Mučilo ga je jedino pitanje što će se dogoditi ako za to sazna Palmer.

Imali su jednu zajedničku tajnu. Mogao ga je ucjenjivati odavno, ali ga se bojao. Da bi uspio u svom naumu, valjalo je mnogo toga staviti na kocku.

Dobro raspoložen, stigao je u grad i odmah za Jacksonom, ušao u salun »Corona«.

Kad je ušao u salun, barmen ga bijesno ošine pogledom, prigušeno opsuje i zareži:

– Samo si nam još ti trebao. Od-lazi?

Terry Garr se naceri od uha do uha, pokaže dva reda krnjih žutih zubi kao u vučjaka i promumlja:

– Imam ja 50 centi, gazda. Daj piće!

Gordon Jackson je zamišljeno stajao kraj tezge i slušao kako čelavi klavirist prebire po dirkama klavira nešto tužno, sentimentalno.

Zato i nije čuo kad je barmen na Terryja viknuo i kad je on ustrajno ponavljao da ima 50 centi, koje je osobito važno stavio na limeni dio tezge. A kad ga je barmen udario nogom želeći ga izbaciti iz lokala, brzo se okrene. Ugledavši jadnika kako se koprca na podu, pride mu, podigne ga i upita:

– Jeste li se ozlijedili?

– O, nije mu ništa! Sad ću ja nje-ga izbaciti! – mumljao je barmen želeći ga uhvatiti za ovratnik.

– Ostavite ga, zaboga! Što vam je skrivio? – pobuni se Gordon i uhvati barmena za ruku.

– Mi ne uslužujemo takve goste!

– podigne nos barmen i pljune prezirno odmjerivši Garra.

– Ma, dajte mu piće. Ja plaćam. Diži se! – ohrabri ga Gordon i dovede ga do tezge.

Terry Garr ga je gledao kao da je

pao s neba. Odmahnuo je glavom kao da ne vjeruje, a zatim se glupo nasmiješio.

– Zato ću vam sutra ulaštiti čiz-me, gospodine!

III

Opet je Terry Garr posluživao gazdu i čekao da mu baci svoju kost. Završivši večeru, Palmer obriše usta, podrigne se i pokazavši ostatke mesa u posudi dobrodušno reče:

– Posluži se, Terry.

Gledao ga je kako halapljivo jede. Čačkao je zube, mljackao jezikom, a onda procijedio:

– A sad melji! Da čujem novosti.

Brzo strpavši u usta zadnji zaloga, Garr obriše usta i odgovori:

– Slijedio sam ih do ranča »Stella«, gazda! Kupili su ranč od Kelly-ja.

– Kupili ranč? A novac?

Spomenuvši ovu riječ, oči mu pohlepno zasjaše. Čekao je odgovor i nervozno treptao očima. Pročistivši grlo, Terry nastavi:

– Nije bilo isplate.

– Za koliko je kupljen?

Šepavko slegne ramenima i lukavo ga pogleda.

– To nisam uspio saznati.

– Idem u salun. Nemoj ih gubiti iz vida.

Harry Palmer nije otišao u salun »Corone«. Isuljao se iz kuće, oprezno se ogledao na sve strane, pa krenuo u suprotnom smjeru.

Kad je stigao do kuće Ralpa »Bellanyja, koja se nalazila u meksikan-skom dijelu grada, lagano pokuca na prozor. Čekao je da se vlasnik javi. Nervozno se ogledavao na sve strane i kad se prozor otvorio, prošaptao:

– Otvori! Odnijet ćeš poruku!

Ocijenivši da je napolju mrak gust kao tijesto, zlurado se smijuljeći, Terry Garr izide iz staje u kojoj je spavao i oprezno se iskrade u noć.

Bilo je svježe nakon dnevne zapa-re. Pravo vrijeme da ostvari svoj paklenski plan. Ulice su bile puste. Doduše, iz saluna se čuo zvuk rašti-manoga klavira, hihot žena i pjes-ma pijanih kaubojja.

Kretao se oprezno, držeći se sje-na i izbjegavajući oskudno svjetlo uličnog fenjera. Kad je prešao na drugu stranu ulice, zađe iza kuća i domogne se gustog grmlja kako bi ostao nezapažen.

Često je zastajkivao i osluškivao. Svuda je vladao muk. Tek bi se po-vremeno čulo lajanje psa. Onda bi se ponovo izgubili šumovi grada što se spremao na spavanje.

U kućama se počese gasiti svje-tla. Ocijenivši da je stigao blizu Ni-gelove kolibe, zaustavi dah. Iako bi-jaše prohladno, znoj mu je orosio čelo.

Kad je stigao do kolibe, upita se što će se dogoditi ako se stari za-ključao. Morat će ga nekako izma-miti van. Nešto mora smisliti da mu stari otvori, a onda će biti lako.

Jednom je Nigelu odnio nekakvu poruku od Johna. Znao je raspored prostorije, sjećao se mjesta gdje se nalazila postelja. Ako stigne do nje nezapažen, obavio je pola posla.

Lagano pritisne kvaku i olakšano uzdahne kad je odškrinuo vrata. Uđe u kolibu, zastane da mu se oči priviknu na mrak. Oslušne i začuje Nigelovo ravnomjerno disanje.

Pride na prstima nekoliko kora-ka bliže i izvuče nož.

U jednom trenutku, možda zato što je nešto ružno sanjao, Nigel za-stenje i pomakne se na postelji. Okrene se, a Garr zaustavi dah. Stajao je kao ukopan. Strpljivo je

čekao da se starac umiri, a zatim ga uhvatio za kosu i stavio nož pod vrat. Nigel Green se trgne.

Nije mu prerezao grkljan jer se najprije morao dočepati novca. Kad stari pod prijetnjom noža kaže ka-mo ga je sakrio, onda će ga otpre-miti na drugi svijet.

Začudo, iako ga je vukao za kosu, Nigel je i dalje hrkao. Stavio mu je ruku na usta i Nigel izgubi dah, zagrcne se, pa se naglo trgne i po-digne.

– Budi miran! – tiho će Garr i stavi mu opet nož pod grlo.

– Što je? Tko je? – krkljao je za-čuđeni Nigel. Nastojao se osloboditi stiska, ali je bio nemoćan. Terry ga je pritisnuo i mumljao:

– Umiri se! Zaklat ću te jednim potezom!

Lagano zatim prođe mu nožem preko vrata i poreže ga. Starac tek nakon toga shvati u kakvoj je opa-snosti, pa ostane nepomičan.

– Što želiš? Tko si ti? – proši-štao je.

– Došao sam po novac! Onaj no-vac koji sakrivaš, stari! Ako mi ne kažeš gdje se nalazi, ode ti duša na račun – prigušeno se zacereka Garr i snažno pritisne Nigela o po-stelju.

Shvativši strašnu istinu, a možda i prepoznavši taj prigušeni, prijete-ći glas, Nigel teškom mukom pro-šapće:

– Nemam ja novca, gade! Ubij me, ali ga nemam!

– O, imaš, imaš, – mrmljao je Terry i ponovo nožem lagano zare-zao preko vrata.

Nigel Green se nije mogao po-maknuti. Bio je nemoćan da mu se suprotstavi i zato promumlja:

– Nemoj!

Osjećao je kako mu krv curi po vratu i slijeva niz prsa. U jednom trenutku pomisli da ga iznenadi

naglim pokretom. Umiri se, pa onda upotrijebi svu preostalu snagu da ga odbaci. Uzalud! Terry je stalno, ledenim glasom, ponavljao:

– Reci gdje je novac!

Nigel shvati da nema nikakvih izgleda da se oslobodi napadača. Zastjenja od bola i bijesa, pa zatim promumlja:

– Tu, ispod mene. U strunjači ...

– Tako, tako ... To mi se već dopada – reče napadač, izbaci starog s ležaja i obuhvati ga rukama. Izvadi iz džepa pripremljeno uže, a zatim odustane i zabode Nigelu nož u leđa. Nigel Green zastenje od bola, a zatim mu tijelo klone, ne ispustivši glasa. Garr se nasmije i počne pretraživati slamu.

Drhtavim prstima pronade kožnatu kesu. Začuje zveket zlatnih dolara i osjeti šuštanje novčanica. Strpa kesu u košulju, a zatim izjuri iz brvnare.

Netko drugi pobjegao bi glavom bez obzira, ali Terry to nije učinio. Zastao je da dođe do daha, zatim se oprezno, držeći se i pri povratku sjenki i zaklona, vratio u grad. Jedva je čekao da stigne u staju i prebroji plijen.

– Bogat, bogat sam! – mrmljao je suludo i stiskao kožnatu kesu. Kad se uvukao u prostoriju, najprije je zaključao vrata i na prozor stavio gunj. Tek nakon toga, dok su mu se ruke tresle od lakomosti i znatiželje, upali ostatak svijeće.

Istresao je sadržaj na prljavu postelju. Očekivao je bogatstvo, mnogo novca, ali kad je sve prebrojio, bilo je nešto više od 2000 dolara.

– Prokletstvo! – zamumljao je od bijesa i razočaranja. – Stari me nasadio. Uh!

Nije žalio što ga je ubio već što su mu se izjalovili snovi i nadanja. Tupo je gledao u plijen. Onda je pljunuo i spremio ga opet u vrećicu.

Ogledavao se gdje da ga sakrije. Nije pronašao prikladno mjesto, ali se dosjetio i vrećicu objesio oko vrata.

Doduše, nije imao 50 000 ili 100 000 dolara, ali je i to bilo nešto.

Ispružio se u postelji pa mirno utonuo u san.

IV

Kad je idućeg jutra Gordon Jackson izišao iz hotela i krenuo prema očevoj kolibi, na njegovu licu blistao je zadovoljan osmijeh.

Bio je lijep, sunčan dan. Svratio je usput k Johnu da vidi kako njegov pastuh i da obavijesti očeva prijatelja da su kupili »Stellu«.

John je već bio u poslu. Ugledavši ga, njegovo se lice razvuče u dobrodušan osmijeh. Pozdravi ga pokretom ruke, odloži čekić, zakali potkovicu u vodi i obriše znoj.

– Dobro jutro, John! – nasmiješi se Gordon. – Lijep dan, zar ne?

– Trebalo bi kiše, gospodine! – odgovori crnac i uvede ga u kuću, ponudi mu da sjedne i donese bocu burbona.

– Možda će vam prijati čašica, gospodine? – zapita otkrivši bijele zube.

– Pa, nije naodmet – odvrati Gordon. – Nego, zašto ti mene zoveš »gospodin«? Zar nismo prijatelji, John? Znam sve o tebi, ti znaš sve o meni jer smo se godinama dopisivali.

– Znam, ali ja ...

– Ma, prestani! Kako moj konj?

– O dobro, ovaj, gospodine... Nego, sredili ste stvari s ocem?

Gordon Jackson zadovoljno kimne, ispije viski pa odgovori:

– Oprostio je! Danas idemo isplatiti novac za ranč »Stella«. Kupili smo ga. Došao sam da ti to kažem.

– Eh, to je dobra vijest, Gord! – nasmiješi se John. – To je tvoj otac oduvijek želio. Često je govorio: »Da je moj dječak bio kako treba, sad bismo imali ranč. Nego, sigurno ti treba novac da isplatiš ranč?

Jackson kimne i ustane.

– Obećao sam da ću ga danas isplatiti. Poslije ćemo napisati kupoprodajni ugovor.

– Starom se ispunila davna želja da se vrati u Italiju – doda John.

– Marcella će biti presretna.

– Marcella?

– Da, to mu je kći. Nema nikoga osim nje. Ona se školuje u New Orleansu. Bit će učiteljica.

Gordon zavrti zamišljeno glavom, pa se nasmiješi.

– Nisam znao, ali drago mi je da se starom ispunila želja. Sretan sam što će i moj otac biti zadovoljan.

Čekao je da se John vrati s bisagama u kojima se nalazio novac, pa osedla konja. Kad je sve bilo gotovo, uzjaše i upita:

– Hoćeš li s nama? Vidjet ćeš, »Stella« je lijep posjed. Ima i lijepo ime, zar ne?

– Nećeš ga promijeniti?

– Zašto bih? – I Marcela je lijepa djevojka – nasmije se John. – Šteta što je nećeš vidjeti. Što se tiče ranča, svratit ću drugom prilikom. Sad imam posla.

Zadovoljan, zviždući neku kaubojsku pjesmicu, ponosno uzdignute glave, Gordon Jackson je jahao ulicom. Prođe kraj Palmerove banke. Ne opazi kako se na prozoru kancelarije pomakla zavjesa. Iza nje, izdužene njuške s čudnim plamenom u očima, stajao je Harry Palmer.

Gordon se začudi što već ne vidi oca, iako se bližilo podne. Sigurno nije otišao iz kolibe. Možda je i zaspa. Uputi se prema kolibi sretan

što će se riješiti novca i ispuniti davnu očevu želju da imaju ranč.

Očekivao je da će se iz dimnjaka izvijati dim, da ga otac dočekuje s objedom, ali se začudi kad spazi širom otvorena vrata. Sagne glavu, uđe i poviče s dovratka:

– Da li si gotov, oče? Idemo li?

Odgovori mu muk. Začuden zakorači, a kad mu se oči priviknuše na polutamu, ugleda oca kako leži na podu, sav u krvi.

– Tata! Zaboga, tata! Što se dogodilo! – poviče Gordon izbezumljeno i sagne se da ga podigne. Učini mu se lako kao pero. Iz prsa mu je još tekao tanak mlaz krvi. Čulo se jedva primjetno disanje. Položivši ga na postelju, Gordon se sagne i prošapće:

– Tata! Oh, tata! Što su ti učinili? Tko? Ja sam tvoj Gord. Odgovori mi ...

Starac zastenje, otvori oči. Pogled mu je bio mutan, samrtnički.

– On, on ... mislim ... ah ...

Bilo je to sve što je rekao. Zatrepeta očima, one postadoše staklaste i raširene i Gordon shvati da je mrtav.

– Tata! Zašto? Zašto, tata? Tko, gdje je ta svinja? – jecao je glave podbočene rukama.

Dugo je tako sjedio, skršen i tužan, kraj oca s kojim dugo nije razgovarao, a imao mu je toliko toga reći. Polako, gutajući suze, razgleda kolibu nadajući se da će pronaći tragove zločina. Osim krvave mrlje na podu i na posteljini nije bilo drugih tragova.

Izide iz kolibe, zaobiđe je i pronađe tragove ljudskih stopa. Vodile su do grmlja, a zatim se gubile u prašini.

Nekoliko trenutaka je zamišljen stajao. Onda se pognute glave vrati. Konj zarza, zatopta kopitama, ali se

Gordon Jackson nije obazirao na njegovu nestrpljivost.

Pokrije mrtvog oca plahtom, izađe, zatvori vrata, uzjaše konja i pognutih ramena odjaše Johnu da ga obavijesti o nesreći.

V

Pogreb Nigela Greena je prošao, Gordon Jackson se vraćao s groblja i razmišljao zbog čega je njegov otac ubijen. O tome je razgovarao s Johnom. On je tvrdio da u gradu nije imao neprijatelja. Živio je tiho i povučeno. Jedino bi katkad posjetio salun i popio koju čašicu.

— Ne razumijem zbog čega je ubijen — John je vrtio glavom zamišljeno, nastojeći se sjetiti neke sitnice, nečega opipljivog što bi pomoglo Nigelovu sinu da pronade ubojicu.

Gordon Jackson nije bio osvetoljubiv čovjek. Međutim, ubiti čovjeka zbog sitnice i na tako okrutan način to nije smjelo proći nekažnjeno. Da je starac bio bogat, bilo bi to grabežno umorstvo, ali ...

John, koji je šutke koraćao kraj njega, zamišljeno reče:

— Sad mi je nešto palo na um, Gord! Onaj novac što si slao... Znaš, Nigel ga je primao ali je malo trošio. Da to nije razlog ubojstva?

I Gordon je o tome razmišljao. Međutim, to nije bila krupna svota i ubojici se ne bi isplatilo da zbog toga ubije. Možda ga je Nigel zatekao u krađi ili u nekom prljavom poslu i želio ga je tako ušutkati.

No, bilo kako bilo, Nigel Green je bio mrtav, i sad je počivao na gradskom groblju. Gordon je razmišljao da li da uzme ime koje je nosio nekad, prije nego što je stigao u Yumu. Pitao je Johna za savjet. On se s time nije složio.

— Zar je ime važno da bi se ti sjećao oca? Ili možda želiš da ubo-

jica i ostali doznaju da ti je Nigel bio otac?

— Imaš pravo — složio se Gordon. — Tada bi ubojica znao da mu se želim osvetiti.

Posljednji događaji odgodili su isplatu »Stelle«. Gordon je to objasnio Kellyju prije sahrane. On ga je mirno saslušao i tužno se osmjevnuvši stegnuo mu ruku izrazivši sućut:

— Što znači nekoliko dana, gospodine Jackson? Uostalom, uskoro očekujem da mi stigne kći iz New Orleansa. Znate, zajedno ćemo se vratiti kući.

— Onda ću vam sutra odnijeti novac, gospodine Kelly! — složio se Gordon.

— Dobro, mladiću. Čekat ćemo vas. Bilo bi dobro da sa sobom povedete advokata da sredimo papire.

— Imate pravo. Učinit ću tako. Hvala na razumijevanju!

Dok je pognute glave koraćao s Johnom, stalno je razmišljao o tome kako u gradu kao što je Stallion, gdje je otac živio otkako je otišao iz Myrilanda, postoji čovjek koji ga je ubio za šaku dolara. Morao je saznati njegovo ime, dokazati mu krivnju i s njim izravnati račune. U tome je ubojstvu bilo toliko okrutnosti da se lako ne zaboravlja.

Kao da je osjetio o čemu razmišlja, John se počeo po glavi i reče:

— Gord! Mržnja truže čovjeka. Kazna će ubojicu ionako stići kad-tad.

— Misliš? — tužno se osmjevne Gordon. — Možda imaš pravo, ali ja znam da je pravda prilično spora. Ako je ne uhvatiš za rep, gotov si!

Tih dana, nakon ubojstva Nigela Greena, što je izazvalo čuđenje u gradu, bilo je mnogo znatizeljnih građana, koji su pitali tko je taj

Gordon Jackson koji se brinuo o pokojniku.

Pravu istinu znao je John, ali i Terry Garr i Harry Palmer. I dok su obojica o tome šutjeli kao zaliveni, bojeći se da ih netko ne poveže sa zločinom, Palmer je razmišljao otkud mu je poznata priča o nekom Billu Greenu. On je prije deset, dvanaest godina, osuđen na robiju u Yumi zbog pljačke poštanske kočije i ubojstva. Sjećao se da je ta priča uzbudila ljude u susjednom gradu. Osuđen je sinčić nekoga bogatog čovjeka na robiju i mnogi su u tome vidjeli pravednu osudu.

Ako je suditi po prezimenu, onda bi Nigel Green bio...

Odlučio je da za koji dan otputuje u Woodward i tamo se raspita za taj proces. Ako ga ne vara predosjećaj, onda bi taj stranac, što se predstavlja kao Gordon Jackson i koji je vrlo bogat, mogao biti sin, osuđenik iz Yume.

Doduše, nešto je o tome zvocao i Terry, ali tko da sluša ludaka kao što je taj šepavac. Ako nešto više sazna od tamošnjeg suca, moglo bi mu to poslužiti. Koliko se sjećao, novac koji je tom prilikom opljačkan, a pričalo se da je u sanduku za isplatu radnika Silver Cityja bilo oko 200000 dolara, nikad nije pronađen. Možda ga je ubojica sakrio, odrobijao svoje u Yumi i sad ga troši na kupnju ranča »Stella«.

Ako se ne vara, imat će adut kojim će ucjenjivati novog vlasnika ranča, na koji je odavno bacio oko. Zašto ga nije kupio, to je sasvim druga stvar. Kelly je tražio više nego što je on bio voljan platiti, pa je na tome i ostalo.

*

Terry Garr bio je životinja, čovjek bez savjesti i vrlo je brzo zaboravio ubojstvo Nigela Greena. I dalje je za gazdu obavljao prljave

poslove, čuvao opljačkan novac kao zjenicu oka, iako je katkad bio u velikom iskušenju da nešto potroši.

Bojao se da bi njegov zločin izbio na vidjelo ako bi to učinio.

Ipak, Palmer je opazio da se s Terryjem nešto čudno događa. Volio je neke stvari raditi na svoju ruku. Još više se povukao u sebe, a katkad bi osjetio da ga gleda drsko, kao da mu kaže: »Nećeš ti sa mnom dugo«.

VI

Dok se s advokatom Prymom vozio prema ranču »Stella«, Gordon je s tugom mislio na oca. Kad su se sreli nakon toliko godina i razjasnili nesuglasice, dotjerali u red ono što ih je razdvajalo, zločinačka ruka je na okrutan način prekinula očev život.

Pomisao na nepoznatog zločinca, koji vjeruje da će sve to proći nekažnjeno, bila je za Gordona još jedan gorak susret sa zbiljom. Previše je iza njega bilo zla i muke da to ne bi pamtio, ali se u njemu javljala želja, doduše još prigušena, da osveti očevu smrt.

Opet će imati posla sa zakonom. Vjerovao je u pravdu, ali je ona katkad spora. Bit će mu potrebno prilično vremena, da razjasni to zagonetno ubojstvo.

Zločinac nije iza sebe ostavio tragove. Možda će mu samo slučaj pomoći da krene pravim putem.

Gordon se zbunjeno osmijehne Prymu i pomogne mu da side s kočije, pa se zajedno uputiše prema ulazu. Vrata su bila širom otvorena i uskoro se na njima pojavio vlasnik ranča. Dočekao ih je dobrodošlicom, dobroćudno udario rukom Pryma po ramenu i rekao:

— Nismo se odavno vidjeli, stari moj! Ja, evo, zanemario prijatelje. Dobro došli, gospodine Jackson!

Advokat se nekako tužno osmijehne, pa odvrati:

– Zaboravio si prijatelje! Nema opravdanja, stari! Već sam mislio da si se ponovo oženio, ha, ha, ha!

Udoše u kuću, Kelly ih uvede u kancelariju, a onda se okrene Prymu i sav ozaren od sreće reče:

– Znaš, ako se mogu opravdati, onda ti napominjem da se vratila Marcella.

– Je li? Kako je mlada dama?

– Oh, dobro je! Završila je školovanje. Bit će učiteljica! Lijep poziv, zar ne?

Trenutak je šutio, zbunjeno se nasmijeshio Gordonu kao da se ispričava što mu posvećuje malo pažnje, pa nastavio:

– Čuo si valjda da odlazimo?

– Znači, ispunit će ti se dugogodišnji san?

– Da, vraćam se sa kćerkom u Italiju! Svuda je lijepo, ali je kod kuće, najljepše. – Zatim je kimnuo Gordonu, ponudio ih da sjednu i povikao:

– Marcella! Marcella! Došli su gosti!

– Gordon Jackson je već prije rekao advokatu da kupuje ranč, pa su odmah prešli na posao. Bio je uvjeren da se Kellyju žuri da što prije zaključe ugovor, isplate novac pa da može krenuti u Evropu.

– Gospodine Reno – počeo je Gordon pošto je pročistio grlo. – Ja sam donio novac! Gospodin Prym će napisati ugovor. Nadam se da se niste predomislili.

– Oh, ne! – osmijehne se rančer. – Međutim, prije nego što to sve uredimo, volio bih vas upoznati sa nekim stvarima. Već sam vam rekao da imam oko 5000 grla goveda te pet kaubojja. Sve su to dobri momci. Kod mene rade već godina-

ma i bilo bi mi drago, naravno, ako se slažu, da ih zadržite.

Gordon ga sasluša do kraja, kimne i nasmiješi se. – Nema problema, gospodine Reno! Vjerujem vam. Ako mi dopustite, kad završimo ove formalnosti, volio bih se s njima upoznati.

– Ja sam im već rekao da prodajem ranč – tužno nastavi Kelly.

– Znate, bili smo kao jedna obitelj. I Marcelli će nedostajati. Ona ih poznaje još dok je bila djevojčica. Ah, evo Marcelle!

Tog trenutka na vratima se pojavila kći starog rančera. Bila je to ljepotica kakvu Gordon odavno nije upoznao. Visoka, zagasite puti, krupnih crnih očiju, crne kose, sočnih usana, divna stasa i otmjenahoda. Gledale su ga najljepše oči koje je Gordon ikad vidio.

Ušla je poput gazele noseći u ruci poslužavnik. Sramežljivo se nasmijeshila Prymu i prošaptala:

– Dobar dan, gospodine Prym! Kako ste?

– Pa, dobro, Marcella – odvrati advokat i zadivljeno je pogleda. – Bože, Kelly, kako ti se kći proljepšala! A bila je tako, tako mala...

Gordon u jednom trenutku uhvati pogled tih plamenih, crnih očiju. Bile su divne, duboke i zagonetne. Kad ga je pogledala, licem joj se odjednom oblilo rumenilom. Bila je zbunjena. Pognula je glavu i poslužavnik stavila na stol.

– Gospodine Jackson, ovo je moja kći Marcella!

– ponosno će stari Reno.

Prišla mu je nekoliko koraka. Stajao je zbunjen, kao ukopan, i tek tada je uhvatio njenu ruku, malu, nježnu i toplu. Kao da je uhvatio za krilo neku ptičicu što je ispala iz gnijezda.

– Drago mi je što sam vas

upoznao, gospodice Marcella – šapne tiho.

Stajali su tako neko vrijeme šuteći. Onda se prvo trgnula djevojka i drhtavom rukom natočila u čaše liker. Podigla je glavu, susrela Gordonov pogled i porumenjela do korijena kose.

Izišla je gotovo nečujno. Opet ponosno uzdignute glave. U zraku se osjećao samo miris parfema. Fluid djevojaštva, a Gordonu se u jednom trenutku učinilo da sanja.

Da sakrije zbunjenost, dohvati torbu i istrese novac. Zatim pogleda advokata, koji je izvadio papir i pribor za pisanje.

– Ovdje je svota prema pogodbi, gospodine Reno! Učinio sam kako ste tražili. Sve je u novčanicama.

– Da, znate, ovaj... prikladnije je to nositi sa sobom nego dolare u zlatu – reče rančer kao da se opravdava.

Advokat je ovlažio prste pa počeo brojiti novac. Njegove su se usnice micale. Kad je bio gotov, kimne i reče:

– Točno 100000 dolara, Kelly! Prebroj! Možda sam se prevario.

Starac odmahne glavom. Gledao je tužno novac, vrtio stalno glavom, a onda nastavio kao da govori sam sebi:

– Evo, Kelly, vraže stari! Ispunio ti se san. Imaš gomilu novca, putuješ u rodni kraj i ostavljaš drugu domovinu... – Na trenutak je zašutio, a onda pogledao Gordona i zbunjeno nastavio: – Znate, kad sam krenuo u novi svijet, mislio sam da ću nešto zaraditi i vratiti se na moju rodnu Siciliju. Imao sam sreće... Sad mi je, vjerujte, žao što odlazim. Kako da vam to objasnim? Ovdje sam doživio lijepe i teške trenutke. Stekao sam prijatelje, pa i tebe, Pryme. Ti si me uvijek razumio...

Star sam i vrijeme je da umrem u rodnom kraju.

Primio je čašu, nazdravio im i popio viski u jednom dahu.

Tako je sjedio star, nekako stajen i tupo buljio u tu gomilu novca kojim je nagrađen njegov dugogodišnji trud. Bilo je sasvim sigurno da sam sebe mrzi što je ostario i što mora prodati ranč da bi ispunio mladenački san.

Gordon ga je razumio. Nije previše govorio, kao ni Prym. On im je, završivši ugovor i šutke predao da ga potpišu.

Kad je ispunjena i ta formalnost, Gordon se ponadao da će ponovo ugledati Marcellu.

U tom trenutku trgnuo se i Kelly. Zbunjeno, kao da se želi rasaniti, ustane sa stolice i reče:

– Ja se rastužio što odlazim, ti si, Pryme, pognuo nos, a gospodin Jackson zacijelo želi upoznati ljude.

– Oh, ima vremena, gospodine Reno! – odmahne Gordon rukom. Zatim se obrati advokatu:

– Nadam se da ćete sve srediti oko prijenosa vlasništva – reče.

– Razumije se, gospodine Jackson! – kimne advokat i polako ustane. Stajao je tako kraj stola. Onda odmahne glavom, dohvati bocu i okrenuvši se Kellyju reče:

– Što je na stolu, ponudeno je, zar ne, stari druže? Eh, pa kad smo tako lijepo završili posao, mogli bismo trgnuti još po jednu.

– Oprosti, ja sam zaboravio – pravdao se rančer. Gordon se samo smješкао i stalno pogledavao prema vratima.

– A sad, gospodine Jackson, ako nemate ništa protiv, mogli bismo razgledati ranč i upoznati ljude.

– Bit će mi drago, gospodine Reno!

Izišli su iz kancelarije. Bio je divan, sunčan dan.

Gordon opazi Marcellu kraj koral. Milovala je kobilu i nešto joj šaptala. Onda ih je opazila, okrenula se i pošla im u susret.

– Tata! »Gazela« me prepoznala! – uskliknula je, a onda se odmah namrštila. Bilo joj je žao što je otac prodao ranč, što će se od nje rastati.

– Nije ona zaboravila kako si je timarila – odgovorio je otac smiješeći se.

Pošli su prema nastambama u kojima su boravili kauboji. Sjedili su kraj stola, ispod strehe što ih je štitila od sunca, i o nečem poluglasno razgovarali.

Ugledavši gazdu i došljake, podi-goše se i dodirnuše rukama šešire. Jedan od njih, krupna i postarija ljudeskara, nasaden na krive noge, promrmlja:

– Dobar dan, gazda!

Starac se sjetno nasmiješi, pogleda Gordona i reče:

– Sue Lloyd, predstavljam ti novoga gazdu! Ovo je Gordon Jackson, novi vlasnik »Stelle«.

Bili su to jaki, sposobni ljudi, na koje je čovjek mogao računati. Gordon im se osmijehne, dodirne na isti način šešir i pozdravi:

– Dobar dan, momci! Gazda vas hvali u sav glas. Ja, evo, vidim kauboje koji znaju što je stoka. I zato, ako se slažete, možemo sutra popiti nešto u gradu!

Kauboji pogledaše Lloyda, koji je vjerojatno bio predradnik. Kad je on kimuno glavom, na licima im se ukazao osmijeh.

– Bit ćemo sutra u gradu! – reče jedan od njih.

Gledali su Kellyja kao da se ispričavaju što su tako brzo prihvatili prijedlog novoga gazde. Bivši rančer kimne, a zatim reče:

– Sutra ćemo, momci, prirediti

oprostaj! Pit ću s vama kao nikad u životu!

Začulo se gromoglasno »hura« i šeširi poletješe u zrak.

– Čekajte, ljudi! – pokuša ih umiriti Gordon. – Nisam vas još pitao da li ćete raditi za mene. Volio bih da imam takvu družinu!

Pročistivši grlo, istupi Lloyd, nasmiješi se i reče: – O tome smo već razgovarali! Naučili smo se na ovaj ranč. Ostali bismo kad gospodin Reno ode. Žao nam je zbog toga, ali...

Kad su se oprostili od kauboja, Marcella je opet bila kraj »Gazele«. Gledala je kako joj dolaze u susret. Onda se pridruži ocu, zagrli ga i заплаče:

– Tata! Bit će mi žao ranča – prošapće i tužno pogleda Gordona.

Stajao je i prodorno je promatrao sve dok mu nije uzvratila pogled. Onda se na njegovu licu ukazao osmijeh.

– Nadam se da ću vas vidjeti prije nego što otputujete – primijeti.

Opet je pocrvenjela, zbunila se i pogledala oca.

Stari Kelly kimne.

– Pa, gospodine Jackson, vi ste vlasnik ranča, zar ne? O vama ovisi koliko ćemo se zadržati na »Stelli«. Naš brod iz New Orleansa odlazi tek za petnaestak dana, zar ne, Marcella?

– Da, brod »Nada« odlazi petnaestog rujna – potvrdi djevojka.

– Nego, gospodine Jackson, još nešto – primijeti bivši vlasnik ranča nakon kraćeg razmišljanja. – Ako se želite deseliti na ranč, imamo dovoljno soba na raspolaganju. Zar ne, Marcella?

Umjesto da odgovori, ona samo kimne, zatim brzo uđe u kuću.

VI

Vijest da je stari Kelly Reno prodao ranč »Stella« za 100 tisuća do-

lara brzo se proširila Stallionom. Svi su se čudili što ga je kupio Gordon Jackson, stranac u gradu, koji se tako iznenada pojavio pa ostao.

Advokat Prym je na sav glas pričao kako je Jackson pravi džentlmen. Za ugovor mu je dao honorar od 200 dolara.

— Ovaj bih novac mogao investirati u nešto vrijedno, što će donijeti još veću dobit — glasno je pod utjecajem alkohola razmišljao Prym.

Međutim, oni što su ga poznavali, znali su da će to brzo potrošiti na viski kao i dosad, a zatim tražiti od ljudi da mu plate piće.

— Mogao bi taj novac uložiti u moju banku! — predložio mu je Harry Palmer. — Dobit ćeš dobre kamate.

— Što? — raskolačio je oči advokat. — U tvoju lopovsku banku? Nikad! Nikad nijednog centa!

Palmera su uvrijedile te riječi. Međutim, progutao ih je, pa mu se blago obratio pitanjem:

— Znači, stari se vraća u Italiju?

— Jest! Imao je sreće što se namjerio na poštenog kupca. Zar ti svojevremeno nisi »pucao« na ranč?

— Ja, ni govora! Reci ti meni kad Reno putuje s kćerkom? — pitao je dalje Palmer.

— Petnaestog rujna, brodom »Nada« iz New Orleansa — odgovorio je advokat i važno se isprsis, pozvavši neke svoje prijatelje po čašici da mu se pridruže u ispijanju boce burbona.

Dobivši odgovore koji su ga zanimali, Harry Palmer izide iz saluna. Zamišljeno koračajući pognute glave, uputi se prema banci kako bi dobro isplanirao svoj sljedeći potez, koji ga je mogao učiniti bogatijim. Pitao se jedino kako da plan provede u život? Doduše, mogao je računati na Terryja, ali...

Namjeravao je tih dana otputovati u Maryland, ali je sad morao od toga odustati jer mu predstoje važni poslovi. Pomislivši na bivšeg vlasnika ranča »Stella«, na bogatstvo koje će odnijeti u Italiju, zadovoljno se osmijehne i požuri Terryju kako bi mu dao novo naređenje.

Nije ga bilo. Vrata sobička u kojem je živio bila su zaključana. Palmer je zamišljeno zavrteo glavom upitavši se što to Terry čuva tako vrijedno da zaključava vrata. Odlučio se time pozabaviti sljedećih dana. Sad je morao u banku da završi neke financijske poslove.

* .

Susret s Marcellom Reno, o kojoj je stalno razmišljao, uvjerio je Gordona Jacksona da još postoji žena koju bi mogao zavoljeti. Poslije Carolinine smrti ostao je sam na hacijendi. Kad ju je smrt odvojila od njega smatrao je da mu se više nikad neće svidati neka druga žena.

Kad je ugledao Marcellu, odjednom je osjetio nespokoјstvo. Činilo mu se kao da ga je udarila munja. Kad bi sklopio oči i pokušao dočarati njen lik, morao je priznati da se sjeća samo njenoga sramežljivog osmijeha i očiju crnih kao noć, tako tajanstvenih i lijepih, najljepših koje je ikad vidio.

U međuvremenu je dvaput odlazio na ranč. Nije imao sreću da je ponovo sretne. Sreli su se posve slučajno jednog od sljedećih dana.

Gordon je krenuo s natovarenim kolima, u koja je John upregao teretne konje, da na ranč preveze kolutove žice kako bi dao popraviti ogradu.

Ugledao ju je kako izlazi iz dućana. Nosila je mnogo paketa. Gordon zamoli Johna da zaustavi kola, siđe i pođe joj u susret. Skine šešir i nasmiješi se.

— Dobar dan, gospodice Marcel-

la! Mogu li vam pomoći? Vidim da imate mnogo paketa, a ja imam prazne ruke.

Ona se iznenadeno trgla, pocrvenjela je i promrmljala: — Da, doista sam se natovarila. Pa, ako vam nije teško... morala bih još nešto kupiti, ali...

— Oh, samo izvolite! — osmijehne se Gordon. — Ja upravo krećem na »Stellu«. S kolima sam, pa vas mogu povesti.

Zastala je, pogledala nešto u izlogu modistice, a zatim se okrenula i prvi put ga otvoreno pogledala. Zbunila se, nasmiješila i rekla:

— Možete povesti stvari. Ja ću za vama konjem! Znate, moram iskoristiti priliku da jašem »Gazelu« dok sam još ovdje. Kad odem...

Izrekla je to sa sjetom. Zacijelo će tugovati za rančom na kojem se rodila — pomisli Gordon.

— Čujem da ste učiteljica — nasmiješio se. — Lijep je to poziv. Bit ćete dobra učiteljica.

Zakimala je glavom, ali i sjetno dodala:

— Oh, ne znam da li ću predavati u Italiji! Znate, ja sam se toliko veselila da ću jednog dana u Stallionu učiti mališane prva slova, ali...

— Da, život je čudan — složio se Gordon.

Posjetili su još nekoliko prodavaonica, pripovijedali o svemu i svačemu. Gordon osjeti da se ona polako otvara. Više nije bila tako zbunjena kao dotad. Stavio je kupljene stvari na kola pa rekao Johnu:

— Vozi to na ranč, a ja ću na konju pratiti gospođicu Marcellu.

— Gle, gle! Ne gubiš vrijeme, mladiću! Ha, ha, ha! Šteta je samo što odlazi prije nego što se zbližite. Dobra djevojka, zar ne?

— Slažem se, Johne! — zamišljeno

no će Gordon i požuri prema staji da osedla pasutha.

Uskoro se pridružio Marcelli. Neko su vrijeme jahali šutke, a onda je djevojka, malo zbunjeno ali s iskrenim žaljenjem rekla:

— Čula sam da ste izgubili oca. Žao mi je.

— Hvala! — odvrati Gordon trpkim glasom, teško uzdahne i sagne glavu.

Odjednom mu se učinilo da je poznaje godinama. Kao da je između njih bilo nešto znano, prisno, kao da su se odavno sreli i upoznali i sad razgovaraju kao prijatelji.

— Vidite, gospodine Jackson, kad prolazim ovim krajem, srce mi se steže pri pomisli da ću ga uskoro ostaviti — primijetila je sjetno. — Ovdje sam rođena i provela sam najradosnije dane djetinjstva.

Možda je u njenim riječima bilo i žaljenja što se moraju rastati. On samo kimne shvaćajući njenu sjetu, pogleda okolni krajolik i reče:

— Doista je divan ovaj kraj, nešto posebno. Znate, tamo gdje sam ja rođen nije bilo takvih dolina, šumaraka i prerije. Taj gradić se nalazio na rubu pustinje, pa nam je vjetar često u kuće donosio pijesak.

— Pa ipak, volite ga, zar ne?

— Naravno, rado ga se sjećam.

To su uspomene iz mladosti.

Jahali su korakom. Konji bi se katkad dodirnuti njuškama, zarezali i frktali nozdrvama. Gordon se u jednom trenutku nasmije.

— Čini se da se moj konj sprijateljio s vašom »Gazelom«.

— Pa kobilu je vaša, gospodine Jackson! »Gazelu« ste također kupili, zar ne?

Iako nerado, on kimne, pa reče:

– Vaša je dok ste još ovdje. No, kad otputujete, onda...

– Obećajte mi da ćete se brinuti o njoj? – iznenada ga je zamolila. Kimnuo je i nasmiješio joj se.

– Obećavam, premda žalim što odlazite.

Uskoro su stigli na ranč. Dočekao ih je stari Lloyd.

Kimnuo je glavom Gordonu, pomogao Marcelli da sjaše i napomenuo:

– Otac vas očekuje! A vas, gazda, John i ljudi. Žele da ih rasporedite da završe postavljanje ograde.

Gordon pogleda Marcellu, pa predvodnika, i dobroćudno ga upita:

– A da li biste to vi uradili umjesto mene, gospodine Lloyd?

Stari kauboj se zbunjeno počeo po zatiljku. Shvati njegovu želju da ostane s Marcellom, pa se nasmiješi:

– Bit će kako kažete, gazda! Ipak, mogli biste poslije pogledati da li je sve u redu.

– Učinit ćemo to zajedno, gospodine Lloyd!

Predvodniku je imponiralo što ga zove »gospodin«. Sve mu se više dopadao. Uostalom, to je rekao i momcima kad su razgovarali o novom gazdi. Tada je, udarivši šesiro, o zemlju, uskliknuo:

– Momci, dobili smo dobroga gazdu! Ako me oči ne varaju, to je pravi čovjek! Doduše, gospodin Reno je bio dobar čovjek, ali previše mekan. Ovoj zemlji su potrebni ljudi kao što je on, zar ne?

Bila je velika stvar kad stari Lloyd otvoreno prizna da mu se netko dopada. Nikad nije mnogo govorio, pa je to bila najveća govorancija tog dana.

– Ako ti kao predvodnik imaš oči, nismo ni mi ćoravi! – primi-

jeti Mongo. – Sve mi se čini da su prošli dani ljenčarenja. Kad nas novi gazda pritegne, duša će nam biti na jeziku.

Clark Muse, mali, vižljasti kauboj, kimne.

– Da ti pravo kažem, Lloyd, malo su mi zakrčljale kosti – reče. – Vrijeme je da se malo trgnem, ha, ha, ha!

Bili su to odreda pošten, dobri ljudi i još bolji radnici.

*

Sjedili su kraj stola, razgovarali, ali je Gordon stalno pogledavao Marcellu. Kad se presvukla, ušla je u tankoj, lepršavnoj bijeloj haljini, koja je njenoj tamnoj puti davala posebnu draž.

Bila je zabavljena uređenjem sobe. Kretala se tiho, nenametljivo i slušala o čemu razgovaraju. Bio je to običan, svakidašnji razgovor poslovnih ljudi. Reno je upravo govorio kako će u Italiji, kad se vrati, početi neki posao koji će mu donositi pristojan prihod.

– Zna, sram me je priznati, ali volio bih otvoriti restoran! Oduvijek sam volio kuhati. O, nemojte se čuditi! Talijani su majstori za spravljanje jela.

Bilo je smiješno što taj vremenski čovjek, na čijem je licu život usjekao brzde planira tako nešto. Shvativši ga, Gordon kimne i reče:

– Zna, slično mislim i ja. Bio sam u životu svašta. No oduvijek smo otac i ja maštali o ranču. Sad, kad se moj san ostvario, njega nema.

Zbunjeno je pogledao djevojku, a zatim se obratio Renou:

– Bliži se trenutak vašeg odlaska – primijetio je Gordon – ali imam dojam da smo se morali prije sresti. Mogli biste me posavjetovati kako da vodim ranč.

Znate, sanjarenje je jedno, a život nešto drugo...

Kelly Reno ga je gledao i slušao s razumijevanjem, kimao, pa onda rekao:

– Mislim da ćete se brzo prilagoditi, gospodine Jackson! U tome će vam pomoći Lloyd. Na njega se u svemu možete osloniti.

– Da, on je divan čovjek! – uskliknula je Marcella, koja se umiješala u razgovor.

– Da, on je dobra duša. Nedo- stajat će mojoj kćeri. Bio joj je vje- ran pratilac i zaštitnik dok se na- lazila na ranču – rekao je ozbilj- nim glasom Reno.

Čekao je dok Marcella postavi na stol šalice s kavom, ispio gut- ljaj, ozbiljno pogledao Gordona i napomenuo:

– Vi ste, gospodine Jackson, kupili ranč. Čekajte! Nemojte me prekidati. Pošteno ste ga platili, pa nije red da stanujete u hotelu kad, ovaj...

– Doista vas moram prekinuti – osmijehne se Gordon. – Dok ne otputujete, ostajete na »Stelli«. Ne- ma govora o tome da remetim vaš mir. Ja sam ipak stranac koji je u vaš život ušao iznenada.

– Ne, nije istina, zar ne, Mar- cella? – kao da se branio stari Reno. – Mi smo razgovarali o to- me i nije umjesno da trošite kad biste mogli...

– Ni govora, gospodine Reno! – osmijehnuo se Gordon i odlučno prekinuo diskusiju.

Marcella im je nakon toga doni- jela pladanj s kolačima, vragola- sto pogledala oca i rekla:

– Znate, moram priznati da baš nisam najbolja kuharica. Tata to zna bolje.

– Oh, hvala! – nasmiješi se Re- no i s ljubavlju pogleda kćer.

Napolju je bio lijep, sunčan dan. Nije bio vruć. Kroz otvoren prozor

puhao je svjež lahor. Bilo je ugod- no sjediti u sobi što je mirisala na kadulju, na nešto domaće, intim- no. Gordon bi dao sve na svijetu da je tako moglo i ostati.

Stari Reno ustane, zbunjeno se nasmiješi pa reče:

– Ako nemate ništa protiv, ja bih malo prilegao. U zadnje vrije- me se osjećam tako umoran. Ne, ne... nisam bolestan – obrani se on kad je vidio Marcellin zabrinu- ti pogled. – sjedite vi, djeco. Odoh ja...

Sjedila je s druge strane stola i zbunjena rukama prebiralala rubo- ve stolnjaka. Sagnula je glavu. Gordon poželi u jednom trenutku da ustane, da je privine na prsa i reče:

»Neću vas pustiti da otputujete, Marcella! Ostanite! Podijelite sa mnom svoj život. Želim vas usreći- ti...«

Naravno, nije imao hravrosti da to učini. Možda je i ona u tom tre- nutku nešto slično pomislila. Osjetila je da se između njih ispri- ječila šutnja, pa je prekine uzda- hom i pogleda kroz prozor.

– U Italiji, je, kaže tata, veoma vruće. Ne znam kako ću se privik- nuti na tamošnju klimu.

– Ovdje je ljeto sparno – složi se on. – Međutim, trebala bi pasti kiša. Trava bi nikla...

– Da, Lloyd je također zbog to- ga zabrinut! No kiša će zacijelo pasti.

– Ne bih želio da to bude ovih dana. Neka pada kad otputujete – nasmije se on i značajno je po- gleda. – To će vam omogućiti da još malo lunjate ovim krajem, zar ne?

– Jest, gospodine Jackson! Zna- te, još ima mnogo mjesta koja su mi ostala u sjećanju – odvrati ona.

– Bio bih sretan kad biste mi

pokazali ta mjesta, gospodice Marcella!

– Zašto ne, gospodine Jackson!

– Oh, nemojte tako službeno, gospodice Marcella! Ja se zovem Gordon. Bilo bi mi draže da me tako zovete.

Bilo je u njegovim riječima prikrivenog nadanja. Molbe da postanu prijatelji. Ona je to, čini se, tako i shvatila. Osmjehnula se i ustala.

– Pa da krenemo odmah, Gordone! Do mraka ima još nekoliko sati. Pokazala bih vam najljepšu dolinu koju ste ikad vidjeli. – Izrekla je to s oduševljenjem.

– Bit će mi drago, Marcella.

Gordon joj je osedlao kobilu, a zatim uzjahao svog ljepotana.

Prolazili su kraj cedrova što su okruživali ranč. Zatim stigoše do ograde koju su popravljali kauboji. Oni ih u prolazu pozdraviše. Gordon iskoristi priliku i reče Lloyd:

– Gospodine Lloyd! Budite dobri pa obavijestite Marcellina oca da smo izjahali. On je malo prilegao.

Predvodnik kimne, ogleda se oko sebe i izusti kroz zube:

– Opazili smo neke sumnjive ljude što se motaju na južnoj strani ranča. Budite oprezni, gospodine Jackson. Ne dopada mi se njihov izgled.

– Bit ću oprezan – kimne on zahvalno, pa se vrati Marcelli. Pojahaše usjeklinom do grmlja što je obrubljivalo potok, koji je presušio. Nekoliko ptica močvarica kopalo je po blatu tražeći hranu. Gordon odmahne glavom.

– Evo dokle nas je dovela suša! – reče trpko.

– Oh, bit će kiše, gospodine Jack... ovaj, Gordone! – utješi ga djevojka i pode naprijed.

Sunce se probijalo kroz krošnje rijetkog raslinja u šumarku što se protezao kraj vododerine. Gdje god je unaokolo bilo trave, koju je od sunčane jare štitila šuma, pasla su goveda. Bila su dobro uhraњena unatoč slaboј paši.

– Čuđim se što se stoka tako dobro drži! – reče zamišljeno Gordon. – Slušao sam u gradu rančere koji kažu da imaju mnogo muke kako bi osigurali ispašu.

Marcella kimne, ovlaži usne i objasni:

– Znate, Lloyd o tome vodi brigu! Kad popasu jednu parcelu, kauboji sele stoku na drugu, ne čekajući da je goveda oglođu do zemlje. Onda je opet vraćaju na one pašnjake koji su se kako-tako obnovili.

Tog dana nisu stigli do doline u koju su se uputili. Možda bi i stigli da su jahali brže. Međutim, razgovarajući, nisu zapazili da s Montyblaca dolaze crni, prijeteci oblaci.

Odjednom je počeo puhati snažan vjetar. Kad su postali svjesni da se sprema ljetna oluja, već je bilo kasno da se vrate.

Snažan pljusak što se spustio nad preriju, udari vjetra što su im nanosili u lice kišne kapi i potoci vode što su prskali ispod konjskih kopita, nisu im pokvarili dobro raspoloženje. Čuo se njihov veseli smijeh i rzanje konja. Odjednom je Marcellina »Gazela« pokleknula. Stala je u neku lokvu, bolno zaništala i izbacila djevojku sa sedla.

Gordon je čuo njen krik, okrenuo se i zaustavio konja. Marcella je ležala u blatu. Kobila je frktala, tresući se cijelim tijelom. Srećom, koliko je Gordon mogao zaključiti, nije slomila nogu.

– Marcella! Marcella, jeste li dobro?! – povikao je Gordon da nadjača vjetar.

Brzo je sjahao i kleknuo da joj pomogne. Ona ga je gledala i odmahнула glavom.

– Dobro je! Ništa nisam slomila. Pomozite mi da ustanem! Nježno ju je dohvatio i uspravio. Za trenutak, bez obzira na to što je kiša lijevala kao iz kabla, zadrži uz sebe njeno toplo tijelo.

– Drago mi je što je sve prošlo u redu – reče tada spokojno i zagleda u oči.

– Možete li jahati?

Odmahnula je glavom i pogledala »Gazelu«. Kobila joj se približila i dodirnula je njuškom. Ona je blago pomiluje po sapima i sva sretna usklikne:

– Glavno da tebi nije ništa, ljepotice!

Stajali su već prilično dugo na kiši, mokri, ali dobro raspoloženi. Ponovo su se jedno drugom nasmijeli. Onda je Gordon šuteći povede prema svom konju, pomogne joj da ga uzjaše, povede za uzde kobilu i smjesti se iza djevojke na sedlo.

Jahali su korakom, šibani vjetrom i kišom, jer se Gordon bojao brže potjerati pastuha. U jednom trenutku Marcella reče:

– Evo, jadikovali ste za kišom, a sad je imamo i previše! Zar vam nisam rekla da će pasti?

– Baš mi je drago, premda ste mokri i možete nazepsti – primijeti Gordon.

– Oh, nemojte o tome brinuti. Nisam od šećera. Neću se rastopiti.

– Ipak, mogli biste nazepsti.

– Ovo je topla kiša. Ona dolazi kao osvježenje.

Dalje su jahali šutke. Kiša je i dalje padala, močila ih. Bili su zajedno, tijelo uz tijelo, obraz uz obraz.

Bio je to osjećaj koji Gordon Jackson nikad neće zaboraviti.

Osjećao je njenu toplinu, a u rukama drhtaj mladog tijela. Tako

priljubljeni, predani sanjarenju, bez obzira na ono što se oko njih događalo, stigli su do ranča.

Na verandi ih je, zabrinuta izraza, čekao Reno. Ugledavši ih, olakšano uzdahne i pođe im u susret. Stigoše veseli, razdragani, ali mokri poput miševa, s radosnim bljeskom u očima.

– Oh, tata! – uskliknula je Marcella i pružila mu ruke. – Znaš kako ova kiša osvježava. Divota!

Gordon je tresao stetson i zbunjeno se smješкао. Niz odijelo mu se cijedila voda i stvarala lokvu na verandi. Stari Reno je odmahivao glavom i govorio:

– Eh, što ti je mladost! Mladost, ludost! Hajde, dušo, u sobu, presvuci se, a ja ću prirediti čaj.

Kada je ušla u kuću, starac se obrati Gordonu:

– Mislim da bi i vama, gospodine Jackson, trebalo neko odijelo. Dodite! Nešto ćemo naći.

Usput mu Gordon ispriča kako je »Gazela« zbacila Marcellu.

Rančer je odmahnuo glavom.

– Eh, luda, luda djevojka!

VII

Ljudi kao što su Harry Palmer i Terry Garr, čiji je život bio samo želja za dobitkom, nisu mnogo marili za tuđe osjećaje. Slučaj Garra mogao bi se još razumjeti: nikad ništa nije imao. Palmer je pak oduvijek dobro živio. Raznim lopovlucima, škrtareći, ne prezajući od zlodjela, gradio je budućnost.

Terry Garr je bio jadnik koji se čak bojao dirnuti u novac koji je oteo mrtvom Nigelu Greenu.

Dok su se na ranču »Stella« odvijali već spomenuti događaji, Palmer nije sjedio skrštenih ruku. Doduše, nije otišao u Woodward da od tamošnjeg suca dozna nešto više o Gordonu Jacksonu, odnosno obite-

lji Green. Ostavio je to za poslije. Sad se bavio drugim planovima.

Opet je jedne večeri otišao u meksikanski dio grada, popio u prljavom salunu tekilu i sastao se s čovjekom s kojim je dugo razgovarao.

Bio je to čudan, odbojni tip. Lice mu je bilo izbrazdano ožiljcima, oči male, utonule u duplje, usne kao crta, zubi žuti, pokvareni, a nos kao u jastreba.

Zvao se Benito Gonzales. Otkud je stigao u Stallion, to nitko nije znao. Nigdje nije radio, ali je dobro živio, uz debelu i prljavu Meksikan-ku koja mu je izrodila čopor djece.

— Bit će kako kažete, gospodine Palmer — rekao je na kraju razgovora Benito. Međutim, prije nego što se udaljio od njegova stola, ispružio je ruku i ružno se iskesio:

— Trebat će mi mali predujam da pronađem ljude, gospodine Palmer!

Iako nerado, bankar mu pruži nekoliko novčanica, doda mu bocu tekile, ustane i zareži:

— Neću nikakvih propusta! Sve mora ići kao sat. Još ću ti javiti kad me Terry obavijesti...

Posljednje se riječi izgubiše u žagoru što se čuo s tezge, gdje su svi-rači počeli uobičajeni program.

Izišavši u mrak, Palmer se oprezno ogledavao jer se bojao da ga netko ne napadne, što nije bila rijetkost u ovom kraju.

Kad se vratio kući i ušao u dvorište, učinilo mu se da iz staje, kroz oskudno svjetlo što je prodiralo kroz nakrivljen prozor, čuje Garra. Već ga je odavno kopkalo zašto Terry zaključava vrata kad neka-mo odlazi. Pa nije imao nikakvih vrijednosti već same krpe i druge drangulije. Sad se Palmer počeo oprezno šuljati prozoru da vidi što on to radi, jer mu se u posljednje vrijeme učinio nekako čudan.

Doduše, i dalje ga je slušao, ali je u njegovim očima mogao pročitati otpor, protivljenje, i bilo je sasvim razumljivo što ga je takvo ponašanje navodilo na pomisao da se s njegovim slugom nešto događa.

Ovaj put Terry Garr nije bio oprezan kao dotad. Nije opazio da se kroz poderani gunj vidi što se događa u sobi, a to je Palmer iskoristio.

Terry Garr je sjedio na prljavoj, zgužvanoj postelji i držao pred sobom kožnatu kesu, nalik na onu u koju kopači zlata stavljaju zlatni prah i zrnca. Bankar se približi još više otvoru da bi bolje vidio.

U tom trenutku se iz prostorije začulo suludo cerekanje. Bio je to, zapravo, neodređeni, zlokobni hihot. Terry je drhtavim prstima, dok mu se niz usne cijedila slina, odvezivao vrećicu kao da se u njoj nalazi sve blago ovog svijeta.

Kad na postelju počese curiti zlatni dolari, kad mu je pod rukom zašuškalo nekoliko novčanica, počeo se kao lud udarati u prsa. Prevrtao je zlato, slagao dolare na jednu, dvije, tri gomile. Palmer, koji je tome bio i te kako vješt, zaključio da na gomili ima tri — četiri tisuće dolara.

Otkud tom dripcu novac? — proleti bankaru glavom.

•Do vraga!• — pomisli bankar, otkud mu taj novac? Morao je nekoga ubiti i opljačkati da bi došao do njega. Ili... ne, nikako to nije mogao uštedjeti otkako je njegov sluga.

Tog trenutka se ispod Palmerovih nogu otkotrljala opeka na kojoj je stajao i začuo se jedva čujan štopot. Bankar potiho prokune i što je mogao brže, držeći se mračnih sjena, uđe na sporedan ulaz u banku. Drhtavim prstima jedva stavi ključ u ključanicu.

Kad je iza sebe zatvorio vrata, pošto se u tom trenutku iza oblaka pojavio mjesec, ugledao je Terryja. Stajao je i gledao u mrak, a u ruci mu je svjetlucao bodež.

*

Sljedećeg jutra, tvrdo odlučivši da ničim ne pokaže da zna za Garrovu tajnu, Harry Palmer jedva odgovori na njegov pozdrav. Bio je ljutit što nikako nije mogao dokučiti otkud mu taj novac, premda je o tome dugo razmišljao. Napokon je odlučio da će ga, bude li potrebno, ucjenjivati, jer ga zacijelo nije pošteno stekao.

— Od danas — rekao mu je ledanim glasom — stalno ćeš paziti na ranč „Stellu“. Ponijet ćeš sa sobom jelo. Nijednog trenutka ne smiješ otići s promatračnice. Ako noću ugrabiš priliku, privuci se kući i slušaj o čemu govore.

— Bit će kako kažete, gazda! — nasmije se sluga. — Hoću li dobiti i bocu viskija?

— Dobit ćeš, ali pazi da izvršiš naređenje — zaprijeti se bankar. Nekoliko trenutaka ga je promatrao i ocjenjivao što se mota u toj čupavoj, neurednoj glavurdi. Zatim ponovo zareži:

— Kad opaziš da rančer sa kćerkom odlazi s ranča, da u kolima vozi putne torbe, smjesta mi javi! Potrudi se da stigneš prije njih. Da li si razumio?

— Jesam, gazda — zablene se Terry i kimne.

VIII

Dani su bili prekratki za Marcellu i Gordona. Prolazili su brzo i što se više bližio njen odlazak, postala je neraspložena i zamišljena. Njenom ocu to nije promaklo. Shvatio je da dvoje mladih ima mnogo toga zajedničkog. Česti Gordonovi posje-

ti ranču, duge šetnje s Marcellom, sve je to ukazivalo na to da su se zbližili i da njegova kći nije oduševljena što će otputovati u Italiju.

Pomisao da bi se mogli izjaloviti njegovi planovi da prije smrti vidi rodni kraj opterećivala ga je i činila nespokojnim. Morao je o tome razgovarati s njom. Ali kako? Kako da joj nanese bol, jer je djevojka očito bila zaljubljena u tog divnog mladića, kojeg je zavolio kao sina. Imao je sve odlike koje je želio da ima njegov sin, pa mu je bilo teško da je povrijedi.

Ipak, morao se odlučiti. Učinio je to osam dana prije polaska, dok su sjedili na verandi i gledali zalazak sunca. Promatrajući kako se gubi sunčana lopta, stari Reno teško uzdahne, tužno se osmijehne Marcelli i zamišljeno reče:

— Za mjesec dana, ako sve pođe kako treba, gledat ću ovaj zalazak u domovini. Znaš, kad sam bio dijete, volio sam gledati zalazak sunca iza mora. Ono ostavlja na pučini trag rubina, nešto što ovdje još nikad nisam vidio.

Zamišljeno je gledao kćer, koja je sjedila ozbiljna i šutljiva, nesvjesna što se oko nje događa, jer je tog trenutka mislila na Gordona.

— O nečem razmišljaš, Marcella? — upitao je tiho starac.

Ona se iznenadeno trgnula. Bila je zbunjena. Jedva zamjetno se nasmiješi i odmahne glavom.

— Ne, tata! Da, divno je gledati u sunce kada se rađa ili gubi iza planine.

Starac zavrti glavom, uhvati je za ruku i pogleda u oči.

— Oduvijek smo bili bliski, dušo. Došlo je vrijeme da porazgovaramo o tvojoj budućnosti. Dugo sam odgađao taj razgovor, ali... ne želim te povrijediti, ali... — zašutio je, pročistio grlo i nastavio nekako sjetno, zbunjeno: — Odlučili smo da se

vratimo, zar ne? Međutim, dogodile su se mnoge stvari koje nismo planirali. Promatram te već duže vremena. Nekako si zamišljena, odsutna. Kao da ne želiš da se vratimo zajedno.

— Ali, ne... tata! Kako si mogao pomisliti — promrmljala je zbunjena i pogledala ga u oči. Odjednom je shvatila da ga ne može napustiti. Previše je voljela toga staroga, oronulog čovjeka, koji je cijeli život teško radio da bi joj omogućio školovanje, da joj ništa ne bi manjkalo i nježno se trudio mnoge godine da joj zamijeni majku.

Sad se našla u nedoumici: imala je dvije ljubavi, a jednu je morala zaboraviti.

Dok je ona razmišljala o tome, Reno je šutio, ali mu nije promaklo da se u njenoj duši vodi borba. Tužno se nasmiješio i pokušao joj reći kako osjeća tu borbu. Pročisti grlo i nastavi:

— Ti si ovdje rođena, draga! Znam, znam što ćeš reći... nemoj me prekidati. Ovo je zemlja koju voliš. Ne bih želio da odeš odavde protiv svoje volje. Pogotovo zato što, što mi se čini da, da...

Zašutio je kad je opazio da je porumenjela. Zacijelo je osjetila da on misli na Gordona, na veliku ljubav, što se iznenada razbukta u dječjačkom srcu. Da mu pomogne i ovaj razgovor pošteno privedu kraju, rekla je:

— Znam što te muči. Ti bi želio da pođem s tobom u Italiju, ali me previše voliš da bi me mogao prisiliti na to. Istina je, ja sam ovdje rođena. To mi je najdraži kraj na svijetu. Štoviše, imaš pravo kad kažeš da se u posljednje vrijeme mnogo toga dogodilo. Ne, nemoj me prekidati! Misliš na moje poznanstvo s Gordonom, zar ne?

Zašutjela je, ovlažila usne i pogle-

dala prema putu što je vodio do grada i na kojem se svakog trenutka trebao pojaviti Gordon Jackson.

Onda uhvativši oca za ruku, nježno ga je pogledala i rekla:

— Ne boj se, tata! Nisam zaljubljena u Gordona. Malo se poznamo da bi do toga došlo. Ja, ja sam ipak... zar ne, ozbiljna djevojka?

Nasmijala se, ali kroz suze. Starac je znao da ne govori istinu. Bio joj je zahvalan, ali nije reagirao kako je to ona očekivala.

— Ne možeš me prevariti, draga! Vidio sam kako ga gledaš. Cvjetaš kada si u njegovoj blizini. Tada si najsretnija. Tvoja sreća je najvažnija. Ako želiš ostati, preboljet ću rastanak jer mi je draža tvoja sreća od moje sebičnosti.

Bile suto velike riječi. Nije to očekivala. Riječi pune razumijevanja, ali i tuge, a to ju je duboko kosnulo. Naslonila je glavu na njegova prsa i zaplakala.

Plakala je, jer ga je voljela i nije ga mogla ostaviti. Plakala je za svojom neispunjenom ljubavi, koja se tako iznenada pojavila i razbukta u njenom srcu.

On ju je nježno milovao po kosi i tiho šaptao:

— Hvala ti, mila! Ja sam doista najsretniji otac na svijetu. Hajde, obriši suze! Eno, dolazi mladi gazda! Nemoj da opazi kako patiš.

Obrisala je suze, nasmiješila mu se i pogledala prema putu.

Visok, na pastuhu što je poigravao pod njim, dolazio je Gordon Jackson, čovjek njenih snova. Kako će preboljeti taj rastanak?!

Okrenula se ocu, pogledala ga i kad je u njegovim očima opazila razumijevanje, mahnula je Gordonu rukom i sišla niz sube. Poletjela mu je u susret. Kelly Reno u tom trenutku shvati da će ako pođe sa njim biti nesretna cijeli život. Isto-

vremeno shvati da je sebičan, pa sagne glavu i uđe u kuću.

Napolju je čuo veseo razgovor mladića i djevojke. Zatim ih ugleda kako odlaze prema koralu.

Stajao je kraj prozora i tužno gledao za njima. Onda se teškim korakom uputio prema komodi, izvadio fotografiju žene, sjeo za stol i dugo je promatrao. Kao da se želio s njom posavjetovati kako da postupi a da Marcellu ne povrijedi.

– Što da uradim? Što da uradim, Maria? Znam, sebičan sam, ali kako ću živjeti bez Marcelle ako ona ostane ovdje? Toliko želim da prije smrti vidim svoju dragu Siciliju.

Mučen grižnjom savjesti, gotovo bolestan, dovuče se do postelje i legne. Zagleda se u strop, pa utone u sjećanja.

Tako zaspi odlučivši da još jednom razgovara sa kćerkom.

*

Jahali su šuteći, osjećajući da dolazi trenutak rastanka. Nisu čuli pjev ptica. Konji su jednolično kaskali i nosili ih po svojoj volji, jer su bili zamišljeni i tužni.

Prvi se trgnuo Gordon. Pokušao je licu dati masku bezbrižnosti. Zato zaustavi konja i upitno pogleda djevojku:

– Da niste bolesni, Marcella? Nekako ste blijedi i neraspoloženi. Poznajem vas kao veselu, bezbrižnu mladu damu. A sad?

Ona se sjetno nasmiješi i zagleda se u daljinu.

– Razmišljam o putovanju u Italiju, Gordone! O tome kako će mi biti teško otići iz ovoga kraja.

– Zar samo za tim žalite? – upitao je tiho i značajno je pogledao.

Ona porumeni i zavrti glavom.

– Ima još nešto, Gordone! No nije važno. Ipak ću putovati!

Izrekla je to odlučno, nekako bijesno i mamuznula »Gazelu«. Kobila

zanjišti i jurne naprijed. Gordon se začudio vidjevši je kako naglo mijenja raspoloženje.

IX

Izvršavajući gazdino naređenje, Terry Garr je slijedio Gordona. Bio je njegova sjenka, ali se varao ako je mislio da ga Jackson nije zapažio. Gordon se jedino čudio zbog čega taj odrpanac gubi vrijeme. Zar nema drugog posla nego da se vrzma u njegovoj blizini?

To je čuđenje bilo sasvim normalno, pogotovo zbog toga što mu je nekoliko puta platio piće. Zauzvrat mu je taj jadnik katkad pred vratima hotelske sobe ostavljao očišćene čizme.

Želeći da to razjasni, sljedećeg ga je dana dočekao iza cedrove šume i ispriječio se pred njega na putu kako bi mu napomenuo kako nije zbog nekoliko viskija obavezan da se toliko brine o njemu.

Terry Garr je bio iznenađen kad se našao s njim licem u lice. Pokušao je skrenuti konja i odjahati dalje, ali je Gordon povikao:

– Stani!

Taj povik ga je trgnuo, gotovo preplašio, i on se zbunjeno nasmiješi.

– Jel' vi to meni kažete? – upita glupo.

Gordon kimne, ispljune iz usta vlat trave, pa nastavi: – Sve mi se čini da me pratiš već nekoliko dana. Zašto?

– Ja da vas...? Ni govora, ja, ovaj... jašem i...

– Ne laži! – ljutito se obrecne Gordon. – Varaš se ako misliš da si obavezan da me čuvaš zbog nekoliko čaša viskija. Idi do vraga! Evo ti još nekoliko dolara pa se dobro napij, a mene pusti na miru!

Terry Garr je začuđeno razjapio usta. Primio je nekoliko dolara koje

mu je Gordon velikodušno ponudio, onda se glupo nakesio i kimnuo čupavom, neurednom glavom.

– Ja ti neću biti na putu! – reče promuklim glasom i okrene konja.

Gordon Jackson zadovoljno odahne. Nije mu se dopadao taj čovjek. Imao je razbojnički, podmu-kao izgled, i njušku što je u Gordonu stvarala odbojnost, iako nije imao predrasuda.

*

Kako bi što manje mislio na rastanak s voljenom djevojkom, Gordon je tražio zaborav u jahanju i razgledavanju ranča. Zajedno sa Sueom Lloydom, koji mu je bio desna ruka, ubrzo je ustanovio kako je velik posjed. Protezao se nekoliko milja na istok, a isto toliko i na zapad. Tu cjelinu popunjavali su bujni pašnjaci, šume i doline gdje je paslo nekoliko tisuća grla stoke.

– Nisam se nadao da je »Stella« tako velika – primijetio je zamišljeno i upitno pogledao starog predradnika. Sue Lloyd kimne, ispruži ruku pa odgovori:

– Postoji još nešto što je izuzetno važno, gospodine Jackson! To je potok što dolazi s planine. U njemu uvijek ima dovoljno vode za stoku.

– Po vašem računu koliko ima grla?

Sue Lloyd slegne ramenima.

– To je teško ustanoviti. Međutim, po mojem računu oko pet tisuća, a možda i više.

– Mogu li ovi ljudi izići na kraj sa stokom, gospodine Lloyd?

– Pa, dosad smo uspijevali, gospodine Jackson! – odgovori predvodnik. – Sve su to dobri momci, reklo bi se uigrani tim.

Gordon je mnogo slušao o kradljivcima stoke i zapitao je o tome Lloyd.

– Bilo je nekih pokušaja – od-

vratio je Lloyd. – Međutim, moji momci nisu mačji kašalj.

Zadovoljan takvim odgovorom Gordon kimne.

Jahali su uporedo zamišljeni. Gordon o Marcelli, Lloyd o tome kako da zadovolji novoga gazdu. Što se tiče Renoa, iako u poodmaklim godinama, dok je bio u snazi, dobro je vodio ranč. Naravno, imao je dobrog predradnika i kauboje, pa se govorilo da su najbolje plaćeni u tom kraju.

Iz New Orleansa su stigle karte za put. Time je definitivno odlučeno da putuju.

Marcella se potajno nadala da na brodu neće biti mjesta. Bilo je to uzalud, jer je agent dobro obavio posao i Reno ga je primjerno nagradio.

Preostalo je još nekoliko dana do polaska. Marcella i Gordon su gotovo cijelo vrijeme bili zajedno. Razgledali su ranč, pa je Gordon opet vidio Terryja Garra, premda ga je upozorio da ga se kloni.

Na boravak bankareva sluge skrenuo mu je pažnju i Sue Lloyd.

– Vidio sam ga, gazda, kako se smuca blizu kuće. Otjerao sam ga, ali se bojim da to nije pomoglo.

Gordon mu zatim ispriča kako mu je nekoliko puta platio piće, pa ga možda prati iz tih razloga, očekujući ponovo od njega koji dolar.

Predradnik je zamišljeno odmahnuo glavom i rekao: – Gadan je to tip, gazda! Vidi mu se po očima. Priča se da se lako hvata bodeža.

– E, pa vi ga najurite! – nasmiješi se Gordon i pogleda prema verandi, gdje se nalazio Kelly Reno. Starac se u posljednje vrijeme izmijenio. Pogrbio se, stanjio i Marcella je zabrinuto rekla Gordonu:

– Nešto ga muči, Gordone! Osjećam to, ali... Bojim se da nije ozbiljno bolestan.

– Trebali ste ga nagovoriti da ne putuje – primijetio je Gordon.

– Pokušala sam – odgovori Marcella i porumeni. – No tko bi ga mogao odvratiti od želje da umre u rodnom kraju?

Sagnula je glavu. Ruke su joj drhtale, pa Gordon shvati da je uznemirena.

– Vidim na vama da nešto nije u redu. Možete li mi reći o čemu je riječ?

– Već je otvorila usta da mu kaže kako ne želi u Italiju. Da mu kaže kako se nalazi u procijepu između želje da ostane i otputuje ocu za ljubav. No oklijevala je. Nakon toga osjetila je na ruci njegovu ruku, topao stisak ohrabrenja. Kao da ju je Gordon time želio potaknuti da mu sve ispriča.

Osjećala je da mora biti poštena prema njemu. Opazila je da ni sam nije ravnodušan. Svakog trenutka je nastojao da ostane u njenoj blizini, pratio ju je zaljubljenim pogledom, što nipošto ne može promaći djevojci kao što je Marcella.

Doduše, još jedan drugome nisu izjavili ljubav. No svi njihovi pogledi i osjećaji govorili su isto: Volim te, Marcella! Volim te, Gordone!

Gordon je prvi smogao hrabrosti da to učini. Uhvatio ju je za ruku i nježno je pogledao u oči. Prvi put je izdržala taj zaljubljen, vreo pogled. Zatim je promućao:

– Marcella! Ha, ja vas, ja te... volim!

Kad su te riječi prešle preko njegovih usana, umjesto odgovora, vodenastim osjećajima, bacila mu se u zagrljaj i zaplakala.

– Oh, Gordone, ljubavi! Ja... ja te volim, a mi... moramo se rastati?

Stajali su zagrljeni, nesvjesni što se oko njih događa. Bili su prepušteni osjećajima i poljupcu, koji je Gordon spustio na njene uzdrhtale

usne. Kad su se razdvojili, Marcella se učinilo da je vidjela očev lik na prozoru. Porumenila je još više, uhvatila Gordona za obje ruke i sjetno se nasmiješila.

– Što to vrijedi kad moram otputovati! Zašto smo se kasno sreli, Gordone?

On ju je slušao tužna lica. Bio je blijed i nemoćan da bilo što izmijeni. Ipak, pokušao je i rekao drhtavim glasom:

– Pokušat ću razgovarati s tvojim ocem. Naravno, ako se slažeš?

Odmahnula je tužno glavom i izgubljenim pogledom pogledala prema očevu prozoru. Na njemu je još leljuzala zavjesa i znala je da je vidio kako ju je Gordon poljubio.

– Već smo o tome razmišljali. To ga, čini mi se, strašno uznemirava. Mislim da mu je jasno da se volimo. Želio bi da sam sretna, ali bi želio i da s njim putujem. Otkako znam za sebe, stalno je maštao o tom putovanju, Gordone! Ne, ne mogu dopustiti da zbog mene pati.

– A da se vjenčamo prije tvog odlaska? Možda bi promijenio mišljenje.

Ponovo se tužno osmjehnula i zavrtjela glavom.

– Da, možda bi... Odrekao bi se svoje sreće radi moje, ali... ja to, dragi, ne mogu.

Počela je plakati. On je nježno privuče na prsa, pomiluje po kosi i prošapće:

– Bilo je lijepo što smo se upoznali, draga! Ovoga ću se sjećati cijelog života. Nadam se da ćeš mi pisati. Ako se ocu nešto dogodi, javi mi... Doći ću po tebe, ljubljena.

– Oh, pisat ću! – uskliknula je i za trenutak otjerala tužne misli.

Nakon toga su šutjeli. Spuštala se večer. S obližnje planine dolazila je svježina i miris borova, sunce je to-

nulo na obzorju purpurne zrake posipale su po zemlji rubine.

Stajali su i divili se prirodi, tužni, ali i sretni što su se napokon izjasnili.

Kad se te večeri opraštao od Renoa, on ga isprati do vrata. Side s njim do korala uhvati ga za ruku i drhtavim glasom reče:

– Znam, znam, Gordone, o čemu je riječ. Sve sam vidio. Žao mi je... ja sam starac i toliko želim da umrem u svojoj Italiji. Onda, ako je još budeš želio, neka se Marcella vrati.

– Hvala vam! – usklikne s nadom u glasu mladić, zagrli starca, a zatim uzjaše pastuha.

Bio je mrak. Na nebu je nemirno treperilo bezbroj zvijezda. Još sutra, pa onda možda zauvijek zbogom. Ili je to, možda, samo privremeni rastanak.

S nadom koju mu je ulio Reno, Gordon brže potjera konja prema gradu.

*

– I kažeš, odlaze sutra? – pitao je zlovoljno Harry Palmer gledajući Terryja. – Kako si to doznao?

Sluga se glupo naceri, pa slegne ramenima. Lukavo je gledao gazdu, koji ga je pažljivo promatrao nastojeći da odgonetne što se kuha u toj čupavoj glavi.

Otkako je kod Terryja vidio novac, bio je siguran da ga je stekao ubojstvom. Lako je povezao činjenicu da je Nigel Green ubijen nožem, pa je to čuvao kao glavni adut protiv toga nestalnog čovjeka.

Do sutra je morao obaviti mnogo posla. Kao uvijek kad mu je to trebalo, rješenje je pronalazio u meksikanskoj četvrti. Ovaj put je imao točno razrađen plan. Ako uspije, a morao je uspjeti, njegovo će se bogatstvo povećati.

A tada zbogom Stallionu, prljavom gradiću! Čeka ga New Orleans,

Washington, Philadelphija... Svi gradovi ovog svijeta. Sve ljepotice koje je želio u besanim noćima.

X

Osvanuo je dan polaska. Možda zadnji dan prije nego što udare kiše. Pred poštanskom stanicom, odakle je kočija polazila, okupio se velik broj građana. Kelly Reno, okružen starim prijateljima, rukovao se sa svakim posebno. Lice mu je bilo zadovoljno, ali bi mu se pogled rastužio kad bi pogledao prema Marcelli i Gordonu.

Kraj njega se nalazio Sue Lloyd s momcima. Kad se pozdravljao sa starim predradnikom, u očima mu se pojaviše suze. Toplo ga je zagrlio i promrmljao:

– Sue, hvala na svemu! Bio si mi kao brat.

Na licu Suea Lloyda, izbrazdanom vjetrovima prerije i opaljenom suncem, pojavio se nježan izraz. Dugo je tresao ruku bivšem gazdi, a zatim rekao:

– Bilo je zadovoljstvo služiti vas, gospodine Reno! Sretno!

Prilazio je kaubojima. Rukovao se, a onda se ponovo vratio Lloyd, pogledao prema Gordonu i rekao:

– Pazi na njega, Sue! Čini se da je dobar momak.

– I meni se čini, gazda! – nasmiješ se predradnik.

Kočija je bila spremna za polazak. Gordon i Marcella, zagrljeni i tužni, nisu skrivali ljubav. On joj je cijelo vrijeme govorio:

– Piši mi, draga! Ako iskrсну neke teškoće, doći ću da ih riješim pa bilo to i na kraju svijeta.

– Hvala, Gord! Uvijek ću misliti na tebe.

U tom trenutku teškim, staračkim korakom, pride im Reno. Pogleda Gordona u oči, zatim Marcellu i promuca:

– Znam kako ti je, momče! Glavu

gore! A ti, djevojko, ne tuguj! Vjerujem da ćete se opet sastati.

— Ulazi u kočiju, narode! — povikao je tog trenutka vozač, brkajlija sijedih brkova i čupavih obrva, širokoga i dobroćudnog lica.

Još jedan stisak ruku, a zatim Reno pognutih leđa uđe u kočiju.

Obriše prašno okno i ugleda Marcellu u Gordonovu zagrljaju.

Nešto ga stegne oko prsa, na oči mu udariše suze. Bio je svjestan da čini velik grijeh što rastavlja zaljubljeni par. Bio je sebičan, previše sebičan i star, a svoj život nije mogao zamisliti bez Marcelle.

Gordon je djevojku dopratio do kočije. Raspitao se kod pratioca kočije da li su sve stvari na mjestu, a zatim joj je otvorio vrata.

Bez riječi, upijajući se pogledima, rastadoše se. Djevojka uđe u kočiju pognute glave, a Gordon ostane na prašnom putu sam i izgubljen. Osjetio je gorčinu rastanka...

Vozač pucne bičem i kočija, koju je vozilo šest konja, uz gromoglasno kliktanje gomile zagrabi niz ulicu. Začas je obavije oblak prašine.

Gordon Jackson je dugo, dugo gledao za kočijom što se gubila u daljini.

*

Dvadesetak milja od Stalliona, tamo gdje put za Bluesberry vodi kroz usjeklinu koja se zove „Brazgotina“, s obje strane ceste, na pristojnoj udaljenosti, nazirali su se obrisi nekolicine jahača. Pod njima su nemirno poigravali konji.

Na uzvisini je jedan jahač gledao prema Stallionu, otkud se vidio tanak oblak prašine što je postajao sve veći. Onda se iza zaokreta ukazala poštanska kočija.

Kad je stigla do uzvisine, konji polako smanjiše galop i krenuše kasom.

To je bio znak za jahače da krenu u akciju. Povukoše marame na lice i kad je kočija bila ispred njih, pojuriše u galopu da joj presijeku put.

Začulo se nekoliko pucnjeva. Pratilac poštanske kočije, svjestan da je to napad, zapuca i promaši. Kad je želio ponovo opaliti, dobije metak u prsa i bolno viknuvši padne s kočije.

Vozač se nije obazirao na pucnjavu. Bijesno je šibao konje i oni pojuriše galopom, u nadi da će pobjeći. Međutim, kao da je niknuo iz zemlje, ispred kočije se stvorio još jedan napadač, skočio je i zaustavio konja prednjaka. Vozač bijesno opsuje i dohvati kolt. Tek što ga je podigao metak mu prosvira čelo...

U kočiji se začuše krici straha, vrisak i plač. Konji su rzali i frktali. Jedan od bandita pride kočiji i po viče snažnim glasom:

— Ovo je napad! Izlazite! Ako poslušate, ništa vam se neće dogoditi!

Najprije je iz kočije izišao neki debeljko, blijed kao krpa. Tresao se od straha kao šiba na vodi. Zacmi-zdrio je, pa ispružio ruku u kojoj se nalazio džepni sat.

— Ovo je sve što imam! Nemam ni centa!

Najbliži bandit bijesno mu istr-gne sat, a zatim ga nogom udari u prepone i debeljko vrisne.

Iza njega se pojavio Kelly Reno. Prkosno je podigao glavu. Napadač, neka krupna ljudina maslinasta lica, čije su oči ispod marame opasno blistale, odmjeri ga od glave do pete i zadovoljno se nasmiješi.

— Ti se Reno, zar ne?

— Da, ja sam Kelly Reno! — potvrdi starac drhtavim glasom, pokušavajući da ne pokaže strah. Kraj njega je ubrzo stala Marcella. Bijesno je sijevala očima i prezirno govorila:

— Uh, kakvi junaci! Napadaju kočiju koja se ne može braniti.

Kad ju je jedan od bandita pokušao udariti po licu, Reno stane ispred kćeri i procijedi:

– Samo pokušaj, lopove!

Udarac upućen djevojci zahvati starca po bradi i raskrvari mu usne. Reno se zanese i zacijelo bi pao da ga djevojka nije pridržala.

– Ne budi grub, Sancho! – vikne bandit što je stajao po strani. – Ubio si dvojicu i dosta nam je neprilika. – Pogledavši vođu, koji s odobravanjem kimne glavom, obrati se starcu:

– Gdje ti je torba, stari jarče?

Kelly Reno nemoćno pogleda kćer. Odjednom pogne leđa i shvati što žele. Uzet će mu novac i time se završava put u Italiju. To ga se teško dojmilo.

U tom trenutku s druge strane kočije javio se još jedan bandit.

– Šefe, evo torbe!

Bacio mu je i on ju je uhvatio u zraku pa je zadovoljno objesio o jabučicu sedla.

– Momci, pokret! Idemo! – viknuo je odmah.

Odjuriše kao što su došli i ubrzo se izgubiše u oblaku prašine.

Na usjeklini s druge strane prijevoja, čovjek koji je prvi ugledao kočiju mrzovoljno se obrecne na bandite:

– Rekao sam bez pucnjave, a vi? Budale! Daj tu torbu!

Prije nego što mu je pružio ono što je tražio, bandit se zamišljeno počeo po glavi.

– Dva mrtvaca zbog obične torbe. Pih!

Nije ni slutio što se nalazi u torbi. Ne zato što to nije želio, već zbog toga što je dao riječ da neće u nju zaviriti. Sad se zbog toga pokajao, svjestan da je mnogo zbog toga izgubio.

Kad je dobio torbu, neznamac potjera konja u suprotnom smjeru.

Pod dojmom prepada koji je došao tako iznenada, Kelly Reno, Marcella i debeljko još su stajali i tupo zurili u oblak prašine u kojem se izgubiše napadači. Prva se trgnula Marcella, nježno je zagrlila oca i počela ga tješiti.

– Žao mi je, tata! Mogli smo proći i gore. Vidiš što su njima uradili?

Starac kimne glavom i teško uzdahne. Boljelo ga je saznanje da je izgubio svu imovinu. Njegov san da se vrati zauvijek je propao.

Zajedno s trećim putnikom, koji se zvao Siegel i bio je trgovački zastupnik, staviše u kočiju mrtvace. Marcella je zauzela kočijaševo mjesto i potjerala konje.

Dok su se vraćali u Stallion, Marcella je bila sretna što će ponovo vidjeti Gordona, ali i tužna zbog oca, koji je izgubio sav novac koji je dobio za ranč. Tješila se mislju da će šerif pronaći napadače. U tome će mu pomoći i Gordon.

Kočija je tandrkala po neravnoj cesti. Trgovački zastupnik, koji je u prepadu izgubio samo sat, zadovoljno se smijao.

– Baš sam ih prevario! Gledajte! Ovdje je novac!

Udarao se po prsima i začudeno promatrao Kellyja, koji je bio poražen i izgubljen kao nikad u životu. Doduše, proživio je on svašta. No tada je bio mlad, a sad? Sad je izgubio sve i ostao siromah.

U njegovim mislima rodila se sumnja da je prepad izvršen upravo zbog njega i zbog njegove torbe u kojoj se nalazio novac. To nije bilo slučajno. Banditi su znali što traže. Zato su debeljku uzeli samo sat i ništa više.

Odjednom se sjetio Gordona. Crv sumnje ga je sve više nagrizao. Osim njega i Marcelle samo je Gordon znao gdje se nalazi novac. Da li je toliko pokvaren da to iskoristi

pa da tako povрати novac koji je uložio u kupnju »Stelle«?

Ne, to nije bilo moguće. Ili ipak jest? Zašto se u starcu rodila ta prokleta sumnja, koja će mu izgrišti dušu i tijelo? Hoće li mu pogledati u oči bez grižnje savjesti ili ga otvoreno optužiti zbog krađe?

XI

Saznavši za napad na poštansku kočiju, Gordon Jackson je proklinjao. Bio je kod Johna, kamo se došao izjapati prijatelju zbog Marcelina odlaska. Zabezeknuto je pogledao čovjeka što je nešto petljao oko sedla i drhatvim glasom upitao:

– A putnici? Što je s njima?

Čovjek odgovori preko ramena.

– Ubijeni su stari Fryc i Denny, pratilac poštanske kočije. Drugi su u redu, ali preplašeni. Sad su kod šerifa!

Pojurio je prema konju. Nikad u životu nije tako brzo jahao prema središtu grada gdje se nalazila šerifova kancelarija. Nije stigao ni privezati konja. Uletio je k šerifu kao orkan, ugledao Marcellu i zabrinuto upitao:

– A tata? Gdje ti je otac, Marcela? Kako si, draga?

Ona ga je čvrsto zagrlila i zaplakala.

– Odvela sam ga liječniku! Nešto nije u redu sa srcem. Oh, Gord! Bilo je strašno. Oni, oni... oni su nas opljačkali, razumiješ? ?

Gordon kimne. Ljubio joj je usne. Milovao kosu, a zatim se obratio šerifu Bruceu Kernu:

– Zašto ne organizirate potjeru, šerife?!

Šerif Bruce Kern bio je svojeglav, pomalo čudan čovjek. Uvijek namršten, težak na riječima. Samo je odmahnuo glavom i otresao se na Gordona:

– To nisu tvoje stvari, momče!

Najprije da saslušam damu, a onda ćemo vidjeti.

– Ali, ali... oni su već daleko, šerife! – primijeti Gordon.

Kao da ga nije čuo, šerif pročisti grlo i zatim se obrati Marcelli.

– Kažete da se jedan zvao Sancho?

– Da, čula sam da se to tako zove. Imao je zle, crne oči...

– Malo je to da bi se o napadu dobila prava slika. No bolje išta nego ništa – zamišljeno će predstavnik zakona i lijeno se protegne. Zatim sumnjičavo odmjeri Gordona i promrsi: – Ti si kupio njihov ranč?

– Da.

Šerif se zamišljeno počeo po glavi. Dugo je i pažljivo odmjeravao Gordona. Pred njim se nalazio nov vlasnik ranča »Stella«. S bogatim rančerima Kern nije volio ratovati. Nije imao snage suprotstavljati se rogatima. Zato, ocijenivši da je tako najbolje, nastavi:

– Drago mi je što smo se upoznali! Kad smjestite damu, vratite se u kancelariju da se dogovorimo što moramo uraditi. Ja ću u međuvremenu organizirati potjeru.

Djevojka je drhtala cijelim tijelom zbog onog što je nedavno proživjela. Gordon ju je zagrlio i krenuo prema hotelu.

Usput je nježno govorio:

– Najprije se odmori, draga. Kad se vratim iz potjere, doći ću da te obavijestim o rezultatima. Slažeš se?

– Naravno, dragi! Nemoj dugo, molim te. Nadam se da ćeš mi donijeti radosne vijesti.

– I ja se nadam, mila!

Nije se odmah vratio šerifu. Najprije je pošao da vidi kako je Reno sve to podnio. Kad su stali ispred liječnikove ordinacije, Marcella ga uhvati za ruku.

– Nadam se da mu je već dobro.

Bio je izvan sebe. Oh, jadni tata!

Reynolds im je pošao u susret. Bio je to ugodan, stari džentlmen.

— Sad mu je dobro, Marcella! Tvoj se tata nikad ne predaje.

Kelly Reno se turobno osmijehne i prihvati Marcellinu ruku, ali ne pogleda Gordona. Mladić se začudi, pride mu i upita:

— Kako ste, gospodine Reno?

Umjesto da odgovori na pitanje, Kelly je nastavio razgovarati s Marcellom. Ona ga upravo obavijestila da Gordon sa šerifom kreće u potjeru.

— Smiri se, tata! Sve će biti u redu — govorila je i nježno ga držala za ruke.

Zatim, svjesna da se nešto čudno događa između njenog oca i Gordona, kao da opravdava starca nastavi:

— Idi, sad, Gord! Ja ću se pobrinuti za tatu. Doktore! Može li on samnom u hotel?

— Naravno, Marcella! Nije starom vuku ništa. Međutim, ako bi nastale komplikacije, odmah me pozovite!

Gordon pride starcu, dodirne mu rame i reče:

— Brzo ću se vratiti! Vjerujem da ćemo uhvatiti bandu i vratiti vaš novac.

— Vratiti moj novac? — ponovi za njim Reno i čudno ga pogleda. Zatim stisne usne, zasteje kad je stao na noge i prepusti se Marcelli. Mladić upitno pogleda djevojku, zavrti glavom kao da ne shvaća što se to događa s njenim ocem, pa izađe iz ordinacije.

Na trgu se već okupilo desetak naoružanih građana. Iz kancelarije izađe i šerif. Ugledavši Jacksona, zadovoljno kimne.

— Pa, mislim da možemo krenuti.

Uzjahao je i obratio se Gordonu:

— Sumnjam da ćemo uspjeti. No

pokušajmo. Prije vremena se ipak ne treba predavati, zar ne?

— I ja tako mislim — odgovori zamišljeno Gordon i potjera konja.

Krenuli su prema mjestu napada. Međutim, osim tragova krvi i kopita pet-šest konja ništa više nisu pronašli.

Jackson se nije zadržao na mjestu događaja. Prošetao je okolicom slijedeći tragove i odjednom se našao na uzvisini.

Sagnuo se. Dugo je i pažljivo promatrao tragove jednoga konja, očito vrlo nemirnog. Kao da je gazda nešto očekivao i vrtio životinju u krug.

Malo dalje su se vidjeli tragovi još nekoliko konja. Onda je skupina napadača odjahala prema Stallionu.

Jedan od konjanika krenuo je u suprotnom smjeru.

Gordon se zamišljeno uspravi. U razmišljanju ga je zatekao i šerif.

— Da li ste nešto pronašli, gospodine Jackson?

Mladić kimne glavom. Nekoliko trenutaka je stajao i promatrao obzorje, a zatim odgovorio:

— Ovdje su se napadači sastali s jednim jahačem, a nakon toga su produžili prema gradu.

— Prema gradu? — ponovi začuđeni šerif.

— Da, to je čudno — nastavi Gordon.

Odjednom mu je sinulo. Ako su pojahali prema gradu, to je značilo da žele zamesti trag. Ili, možda, uopće nisu mislili na potjeru? Zašto bi se vraćali u grad kad je i budali jasno da tamo vreba opasnost?

Gordon pokaže šerifu tragove. Nakon poduzetog promatranja i razmišljanja predstavnik zakona također kimne.

— Imate pravo. Ali kako da protumačimo ovaj trag što vodi prema istoku?

Bilo je kasno poslije podne. Vrelina dana polako je jenjavala. Ljudi iz potjere bili su nervozni. Stalno su ih dozivali da nastave potjeru. U tom trenutku je Gordon odlučio.

— Do mraka nam preostaje nekoliko sati, šerife — rekao je. — Kako bi bilo da vi...

Bruce Kern se osmijehne i prekinе ga pokretom ruke, kao da je pogodio njegove misli.

— Dobro! Ja ću krenuti za skupinom, a vi slijedite taj trag prema istoku. Sastat ćemo se u mojoj kancelariji. Međutim, ipak mi je nešto nejasno. Kakav je to glupan koji bi družinu vodio u Stallion?

— Možda je to samo varka, šerife. Zato treba provjeriti ne skreću li tragovi na drugu stranu. Ukoliko ne skreću, onda napadače valja potražiti u gradu.

— Čini se logično, gospodine Jackson! — nasmiješi se Kern i uzjaše konja.

Pošto je krenuo prema istoku. Gordon ugleda šerifa kako s potjerom juri prema gradu. On nastavi niz usjeklinu do jedva primjetne staze što se gubila u žbunju.

Nije brzo jahao. Teško je bilo slijediti tragove po ovakvom terenu. Doduše, nije to bilo samo kamenje. Između gromada nazirala se crvena, ispečena zemlja. Bandit se nije osobito trudio da zametne tragove. Pa ipak, trag je išao polukrugom, pa zatim produžio u suprotnom smjeru.

Odjednom se Gordon našao na putu što vodi prema Stalionu.

Znači, dosad se vrtio u krug. Kao da ga je bjegunac želio na taj način zavarati. Ovdje više nije mogao slijediti trag. Izgubio se u kolotečini, među tragovima govedih papaka.

Već se smrkavalo kad je ušao u grad, umoran ali siguran da se jedan od napadača na poštansku ko-

čiju sakrio u gradu. Začudeno je zastao pred šerifovom kancelarijom. U njoj je gorjelo svjetlo. Prepoznao je Kernova konja, sjahao i ušao u zgradu.

— Imali ste pravo, Jacksone! — dočeka ga šerif na vratima. — Tragove smo slijedili do grada. To znači da su napadači iz grada. Sad se postavlja pitanje: kako dalje? Što vi mislite?

Gordon se počese po glavi, sjedne i duboko se zamisli.

— Mislim, šerife, da akciju treba nastaviti u gradu. Kako se zvao jedan od bandita?

— Sancho. Zašto?

— Možda je to polazna točka.

— Da, do vraga! Moramo tu družinu tražiti među Meksikancima.

— A možda je i to dio varke — Gordon odmahne glavom.

— No, bilo kako bilo, moramo pokušati sve da ih se dočepamo.

— Morao bih vas imenovati svojim pomoćnikom — primijeti Bruce.

Gordon umorno odmahne rukom. Sjedio je zamišljen i gledao prema zidu. Napokon je ustao i teško uzdahnuo. Stajao je ispred šerifa i rekao:

— Dakle, ništa do sutra! Ili bi možda trebalo da posjetim meksičansku četvrt?

— Ja bih to bolje obavio, mladiću! — odgovorio je šerif. — Poznajem tamo neke ljude.

Gledao je mladića zadovoljan njegovom poduzetnošću. Pitao se zašto mu je toliko stalo do toga da stari Kelly dobije svoj novac. On ga je isplatio, svi su vidjeli kako se oprostio od njih pred kočijom. Ima savršen alibi. Zašto onda gura nos u te stvari? Odjednom se sjetio Marcelle. Da, bili su bliski i sad mu je mnogo toga bilo jasno. Ostalo je nejasno još nešto što je gotovo zaboravio. Zašto je, nakon ubojstva

Nigela Greena, tako uporno zahtijevao da o tome povede istragu? Što je on imao zajedničko s tim starcem kojega su svi prezirali i o kojem nitko ništa nije znao?

Bilo je mnogo, mnogo pitanja na koje šerif nije mogao odgovoriti. Međutim, osjećao se obaveznim da spomene kako je istraga o smrti staroga Greena promašena stvar, gotovo beznadna.

— Odavno se ništa nije krupnije događalo u Stallionu. Sad, nakon ubojstva staroga Greena, evo napada na kočiju. Htio sam vam reći da nisam mnogo radio na tome da uđem u trag ubojici Nigela Greena. Smatrao sam i smatram da je to uzaludan napor.

Kad je to čuo, Gordon se trgne. Sam je bio kriv što je zanemario očevu smrt. Ali, kako da se opravda kad ga je zaokupila Marcella, njen odlazak, ranč i sve što se zbilo.

Sad je i to imao na savjesti i to ga je najviše peklo. Brzo se okrenuo i začuđeno pogledao predstavnika zakona.

— Znači, ništa niste poduzeli?

Bruce Kern se pokušava opravdati zbunjeno, svjestan krivnje.

— Da, priznajem da tome nisam posvetio pažnju. Znate, Nigel je ionako već bio star i ...

Gordon Jackson ga ljutito ošine pogledom. Osjeti to šerif i pogne glavu. Odjednom je shvatio da pred sobom ima odlučnoga mladog čovjeka a ne mekušca kojeg je lako prevariti.

— Kad uhvatimo napadače na poštansku kočiju, šerife — rekao je odlučno Gordon — morate se time pozabaviti! Do vraga! Zašto nosite tu značku nego da se zalažete za red i mir u gradu?

Bilo je u tim riječima prijekora, ali i želje da krene u akciju.

Nije se šerif želio zamjeriti Jack-

sonu. Progutao je prijekor kao gor-ku pilulu i kimnuo glavom.

— Potrudit ću se! Nego, htio bih vas upitati zašto se toliko brinete o starcu?

— Zašto se brinem o starcu? Mislite na Nigela Greena? — ponovi za njim hladnim glasom Gordon.

— Da. Čudim se što mu posvećujete toliko pažnje.

— Pa, odgovorit ću vam, šerife! — gorkim će glasom Gordon. — Brinem se zato što mi je to bio otac! I ako vi nećete, ja ću uzeti zakon u ruke i pronaći ubojicu! — Oprostite! — pravdao se Kern zbunjeno uvukavši glavu u ramena.

Ustao je da ga isprati do vrata. Usput je opasao revolvere. Na izlazu, pošto je zaključao kancelariju, zbunjeno se nasmiješio:

— Idem k Meksikancima. Potrudit ću se da nešto doznam. Imam ja tamo svoje doušnike, ha, ha, ha!

Gordon Jackson ga prezirno pogleda pa se šuteći uputi prema hotelu.

XII

Napad na poštansku kočiju i događaji koji su se odvijali poslije toga doveli su Kellyja Renoa u bezvoljno stanje. U njemu se nakupilo previše gorčine i sumnji da bi bio kao prije: čio i veseo star čovjek, koji je život doživljavao s vesele strane. Boljela ga je spoznaja da je propao njegov san o povratku u rodni kraj, da je nakon pljačke novca postao siromašan, bez mogućnosti da voljenoj kćeri osigura sretniju budućnost.

Uvjeravanja da se u njihovom odnosu nije ništa izmijenilo, da ne treba žaliti zbog toga jer je novac prolazan i da će ubuduće zajedno dijeliti sve brige, izazivao je u starcu otpor i tmurno raspoloženje. Marcella je zbog toga bila tužna i svim

silama nastojala zaboraviti taj događaj.

U takvim okolnostima primao je otac njene utješne riječi s turobnim smiješkom, ali je u dubini duše ostala duboka tuga što se nije ispunio njegov mladenački san.

Ostala je i sumnja da je Gordon imao udjela u toj pljački; i to ga je sve više progonilo. Ponovo je o tome razmišljao i pitao se da li je to moguće kad mu taj momak izgleda sasvim u redu.

S druge strane, shvativši koliko ga djevojka voli, starac je nije želio povrijediti tom sumnjom. Kad im je Gordon ponudio da se vrate na ranč, odbio je ponosno.

— Ne, hvala! Ostajemo ovdje. Imam još toliko novca da mogu platiti troškove.

— Ali, tata... zašto? — začuđeno je upitala Marcella. Bilo joj je nehvatljivo da otac odbija ponudu nakon svega što se dogodilo. Pogledala je Gordona i izišla iz sobe, ostavivši ih same da o tome još jednom razgovaraju.

— Gospodine Reno — počeo je Gordon pošto je sjeo — čudim se vašem ponašanju. Otkako je napadnuta poštanska kočija, stalno me izbjegavate. Nije mi jasno zbog čega. Ukoliko smatrate da sam u nečem pogriješio, recite. Ako jesam, ja se ispričavam...

Ni ovaj put Reno nije rekao istinu. Samo je odmahnuo glavom i stisnuo usne. Gordon ga je dugo promatrao i pokušavao ga pogledati u oči da bi saznao što je skrivio.

— Ponovo vas molim da se vratite na ranč! Ako volite Marcellu, morate to učiniti. Zaboravite ono što se dogodilo. Evo, ja sam pripravan...

— Dosta! — iznenada je povikao Reno. Drhtao je cijelim tijelom od

uzbudenja. — Vi ste kupili ranč i što još hoćete?

Gordon Jackson nije mogao vjerovati da je te riječi izgovorio čovjek prema kojem je osjećao duboko poštovanje. Pomislio je da mu zamjera što ništa ne poduzima da pronade napadače. Prošao je preko tog ispada i ustao. Nekoliko trenutaka je stajao, a onda rekao:

Zaboravio sam vam reći da je šerif Kern na tragu bandi! Naime, preko svog doušnika, nekog Flynna, doznao je da Benito Gonzales raspolaže novcem nepoznatog podrijetla. Inače je to lijenčina i pijanac i svi se čude kako nemilice troši novac.

— Ja sam taj novac pregorio — mrzovoljno izusti Kelly pokazujući očito da ga ne raduju te vijesti. Što se to s njim događa? Kako se netko može odjednom tako brzo i bez razloga izmijeniti? Gordon ga je upitno gledao, a zatim odmahnuo glavom.

— Nastojimo svim silama da pronademo napadače. Koliko znamo, oni su u gradu i žive u meksikanskoj četvrti. Sve ćemo učiniti da ih pronademo. Možda je među njima ubojica mog oca.

— Očekivao je da će se Reno smekšati i opet pokazati nekadašnje lice. Međutim, on je i dalje bio namršten, nekako odsutan, pa kad se na vratima pojavila Marcella, jedva je dočekao da prekine razgovor.

— Pravi mi društvo, draga — reče nekako čudnim, šupljim glasom i s neskrivenom antipatijom pogleda Gordona. To nije promaklo djevojci. Zbunjeno je pogledala čas jednog, čas drugog i napokon rekla:

— Zato sam i došla, tata!

— Odoh ja, gospodine Reno! — trpko će Gordon i pođe prema izlazu. Onda se okrene i kratko reče: —

Ako nešto više saznamo, odmah ćemo vas obavijestiti.

— Nemojte se truditi — odgovori mrzovoljno starac i na silu se osmjehne kćeri.

*

Dok su Kern i Jackson nastojali pronaći tragove napadača u gradu, pa su čak razgovarali s debeljkom koji se zvao Sancho, odmah im je bilo jasno da to nije čovjek čije je ime spomenuto u vrijeme napada. Bili su pomalo razočarani, ali i radosni što im je vlasnik saluna »Meksiko«, dok su tamo pili tekilu, rekao:

— Bio je ovdje neki Sancho iz Woodwarda, ali je otišao kući prije nekoliko dana.

U istom trenutku im je na um pala misao da je to možda čovjek kojeg traže. Njihova je sumnja bila potkrijepljena i Flynovom izjavom da se Sancho, dalji rođak Benita Gonzalesa, našao jednog dana u salunu. Pili su tekilu, jeli tortilje i nešto povjerljivo razgovarali. Sancho je otišao iz saluna i nakon toga u salun je ušao Harry Palmer, ovdašnji bankar.

— Što bi Palmer radio u ovom dijelu grada? — pitao se zamišljeno šerif. — Možda da utjera kamate na zajam? Da li bi se toliko ponizio i došao u ovu četvrt?

— Švo vas muči, šerife? — pitao je Gordon, koji nije razumio o čemu govori.

Predstavnik zakona, koji se zdušno prihvatio da s Jacksonom pronade napadače na poštansku kočiju, odmahne rukom. Gordon je brzo shvatio da taj čovjek dobro poznaje prilike u gradu da nije neozbiljan ni površan.

— Mi starog Nigela ne možemo povratiti u život, sinko! Hajde da najprije riješimo ovu zagonetku. Onda ćemo zacijelo brzo doći do

traga, jer se ubojica možda skriva među tim ološem.

Gordon se s time složio i prepustio je šerifu da vodi istragu. On se bavio mišlju kako da povрати Renoovo povjerenje, koje je iz nepoznatih razloga izgubio. Sada se našao u prilici da zajedno sa šerifom pokuša rasvijetliti razbojnički napad na kočiju i jedno ubojstvo. Hoće li u tome uspjeti, bilo je drugo pitanje.

XIII

Premda je Tarry Garr bio priglup, ipak je na gazdi zapažao neobičnu promjenu. Bio je raspoloženiji i zadovoljniji. Nije ga više dočekivao mrzovoljno, katkad je znao biti ljubazniji i našaliti se, znao bi dobaciti kako je već vrijeme da uživa plodove teškog rada.

— Najprije ću prodati goveda, kuću i banku. Tada ću se malo opustiti — govorio je sanjarski.

Otkud odjednom ta promjena? Da li je gazdi ponovo pala sjekira u med? Doduše, nešto je čuo o napadu na poštansku kočiju, ali...

— I ja ću, gazda, kada zaradim nešto novca, otići iz Stalliona — zaroktao je Terry. Samo, ja nemam toliko kao vi — promrmljao je i lukavo ga pogledao. — Što ja mogu s deset, petnaest uštedenih dolara? Jedino da se dobro napijem, ništa drugo.

Dobro raspoložen Palmer ga je tješio. Nasmiješio se kao da nešto zna o njegovu skrivenom blagu i rekao:

— Vidiš, mnogi misle da ležim na novcu. No varaju se... Nemam ni ja mnogo, Terry. Možda ti imaš više od mene, hi, hi, hi!

Ove su riječi oneraspoložile Garra. Osjećao se kao da su ga ubole i mrzovoljno je procijedio:

— Nije dobro, gazda, da se rugate sirotinji. Ne, to nije dobro...

Što je želio time reći, to Harryju Palmeru nije bilo važno. On se osjećao potpuno zadovoljno. Jedino je želio da prije odlaska iz grada, kad sve rasproda, posjeti Woodward i raspitala se o procesu koji se vodio protiv stanovitog Billa Greena.

Mučila ga je pomisao da još negdje leži 200 000 dolara koje je napadač na poštansku kočiju sakrio i sad uživa plodove pljačke. Gordon Jakson imao je mnogo novca.

Da je netko drugi bio na njegovom mjestu, poslao bi do vraga čeprkanje po nečijoj prošlosti. Međutim, čovjek Palmerova kova služio se takvim smicalicama cijelog života. U njemu je postojao čudan nagon da lako dođe do tajne, a onda je u pravom trenutku iskoristi.

Sljedeća dva-tri dana bavio se prodajom stoke. Svi u Stallionu, barem oni koji ga poznaju, začuđeno su kimali glavama. Što je odjednom spopalo Palmera da sve rasproda i da čak traži kupca za kuću i najbolju ponudu za nastavak bankarskog posla? Neki su ga to otvoreno i pitali. – Ah, dosta mi je svega! – rekao je. – Cijeli život sam crnčio da nešto steknem. Sad je vrijeme da malo uživam. Godine su već na leđima. Bolest me savladala i tko zna kad ću otegnuti papke. Zato ću sve prodati i otići iz grada. Zaslužio sam to, zar ne, ljudi?

Do njegovih ušiju doprle su i priče kako se šerif Kern zakleo da će pohvatati napadača na poštansku kočiju i pronaći ubojicu Nigela Greena. Što se tiče Greena, bankar bi već sutra mogao prstom pokazati čovjeka koji mu je zabio nož u prsa. No Palmer je bio vrlo strpljiv.

XIV

Prije puta za Woodward Harry Palmer je dobro skrio novac. Tre-

balo mu je dosta vremena da pronade najsigurnije sklonište. Stalno ga je mijenjao, da bi se napokon odlučio ostaviti ga u kući, u dobro osiguranom skrovištu ispod poda, u dubokoj rupi ozidanoj opekama, s čeličnim rubovima i vratima koja su bila slična vratima blagajne u banci.

Budući da je trezor imao tri vrlo složene brave, najsuvremenije i najfunkcionalnije u to vrijeme, također je postojalo posebno skrovište za ključeve.

Kad je na taj način osigurao imovinu, mogao je krenuti na put dug nekoliko dana.

Prije odlaska razgovarao je s Terryjem Garrom, zanimajući se za Gordona.

– Danas mi je opet platio piće u salunu! – pohvalio se Terry i lukavo pogledao gazdu, kao da mu daje do znanja da nisu svi ljudi tako škrti kao on.

– Nemoj da te to zavara, Terry – kiselo se nasmiješio bankar. – Zna on i ujesti. Osobito one u koje sumnja da su mu ubili oca.

Iako to nije želio, iznenada mu je izletjelo iz usta. Pažljivo je pogledao slugu i opazio kako se trgnuo. To je bio znak da se nije prevario kad je sumnjao da je upravo on ubio starog Nigela. Možda bi bilo bolje da je to zadržao za sebe. Istina, Terry nije pokazao da se to odnosi na njega, ali je u njegovim očima bljesnula prijetnja.

Odjednom je Garru bilo jasno da je gazda otkrio tajnu.

Cijele noći je smišljao kako da ubije gazdu. Pred jutro, prije nego što je Palmer ustao, ušuljao se Garr u kuću kroz sporedni ulaz.

Tek je svanjivalo i bio je još mrak. Držeći u rucu nož, šuljao se hodnikom do Palmerove sobe, pazeći da ne zaškripi pod i suspregnuta daha zastao je pred njegovim vratima.

Posvuda tišina. Jedino se čulo kukurijekanje pijetlova koji su najavljivali novi dan.

Stajao je kraj vrata, oprezan kao vuk kad se sprema da napadne žrtvu. Onda začuje iznutra neko kretanje i kašljanje.

Bio je kao na iglama. Kašljucanje je prestalo i začulo se stenjanje. Terry Garr je razmišljao da li da ubije i iskoristi mrak?

Primaknuo se ključanici i zavirio da vidi što Palmer radi. U sobi je gorjelo svjetlo. Vidio je gazdu kako se saginje prema podu držeći u rukama ključeve. Palmer nije mogao odoljeti želji da prije polaska ne pogleda svoje blago. Odlučio je još jednom provjeriti imetak ne sluteći da ga promatraju tuđe oči.

Kroz ruke mu je teklo zlato, usne su mu drhtale od strasti. Šuškanje novčanica dovodilo ga je do bezumlja. To je bio trenutak koji je Terry čekao. Polako je otvorio vrata i ušao u sobu.

Okrenut leđima, Harry Palmer nije to čuo.

Previše je bio zabavljen brojenjem novca. To je Terry iskoristio, privukao mu se posve blizu i podigao ruku s nožem.

Da li je nagon pomogao Palmeru da se naglo okrene ili je na zidu opazio grotesknu sjenku Terryja Garra, tko bi to mogao znati.

Kad je sjevnuo noć i kad se Terry bacio na Palmera s urlikom životinje, bankar se naglo izmaknuo u stranu. Nekom čudnom snagom, želeći onemogućiti napadača, udario ga je nogom u prepone.

— Ti, gade, mali, ušljivi gade! — viknuo je u bijesu prepoznavši napadača. — Ti ćeš mene, a?!

Terry je s mržnjom i urlikom stao na noge. Teturao je od bola, ali nož nije ispuštao, Palmer je tražio predmet kojim bi ga udario i uzmicao

je korak po korak prema zidu gdje se nalazio ormarić.

Slijedio ga je sluga zakrvavljenih očiju, lica izobličenog od mržnje, i mrmljao:

— Sad ću ja tebe, sad! Zarit ću ti nož u srce, ha, ha, ha!

U jednom trenutku Palmer je osjetio da gubi razum i prevladao je nagon. Drhtao je kao šiba na vodi i mumljao od straha:

— Nemoj, Terry! Što ti je?! Ja, ja, ovaj... uzmi novac, ali me pusti! Nemoj, Terry!

Terry Garr je tresao čupavom glavom i dolazio sve bliže i bliže. Palmer se već oslonio leđima na ormarić. Više nije bilo uzmak. Podigao je ruke da se zaštiti od noža, a onda, pipajući, osjetio da se iza njega nalazi masivan brončani svijećnjak.

Zgrabio ga je i kad se Terry s urlikom zaletio da mu zada smrtonosni udarac, udario ga je svom snagom po glavi.

Šepavko se, kao gromom pogođen, prevalio na leđa i ostao tako raširenih ruku, blijeda lica.

Jedva se držeći na nogama, dok su mu koljena klecala od straha, Palmer se nagne nad Garra i shvati da je mrtav.

Morao je brzo nešto smisliti da se opravda. Najprije je spremio novac u trezor, zaključao ga i ključeve ostavio na mjesto.

Onda je prišao prozoru, otvorio ga i iz sve snage viknuo:

— U pomoć! U pomoć! Želi me ubiti...

Bilo je rano jutro i ulicom su prolazili ljudi. Čuvši povik, netko je brzo o tome obavijestio šerifa Kerna i on je došao u banku još pospan, sanjiv trljajući oči.

— Onda, o čemu je riječ, gospodine Palmer? — upitao je još s vrata.

Kad je ugledao mrtvog Terryja Garra i blijedog bankara, sve mu je bilo jasno. Kleknuo je i pogledao mrtvaca, a zatim ustao.

– Gotov je! Nema mu pomoći! Ispričajte što se dogodilo.

Iza šerifa, na vratima i u hodniku, skupili su se znatiželjnici. Šerif ih otjera, a zatim će ledenim glasom:

– Da čujem vašu priču.

Bankar mu drhtavim glasom objasni kako ga je Terry Gayy napao na spavanju i tražio od njega novac.

– Prijetio mi je nožem! Branio sam se i udario ga svijećnjakom. – Brude Kern je bio čovjek koji je imao nešto iskustva i odmah mu je bilo jasno kako je Garr ubijen. Međutim, čudio se što se Palmer mogao na taj način obraniti. Pogotovo što je, u usporedbi s Terryjem, bio znatno slabiji.

Predstavnik zakona se zbunjeno počeo po glavi, sjedne i nastavi saslušanje.

– Kažete da vas je htio ubiti i oteti vam novac?

– Da.

– Nije uspio, dakako.

– Nije! Nemam je novca – odgovori Palmer. Šerif se samo sarkastično nasmiješio i nastavi:

– Pa, budući da nema svjedoka, moram prihvatiti vaš iskaz. Dakle sve je učinjeno u samoobrani.

– Tako je – promumlja zadovoljno bankar.

– Nije li Terry imao i drugih razloga da vas ubije? I sami znate da je to opasan tip. Zašto ste ga uzeli u službu?

– Smilovao mi se. Bio je jadnik, od svih napušten – odgovori Palmer.

Bruce Kern se nasmije.

– Znači, vi ste takav dobrotvor?

A on, umjesto da vam je zahvalan, pokušao vas je ubiti.

Bankar nije u ovim riječima osjetio ironiju. Ozbiljno je kimnuo i odgovorio:

– Da, to se dogodi svima koji imaju meko srce.

– Meko srce – ponovi za njim šerif i počne se smijati.

Harry Palmer se trgne. Što? Zar mu šerif ne vjeruje? Možda bi bilo dobro da mu kaže sve što zna o Garru. Pa, da, naravno. Što ima tajiti?

Ovlažio je jezikom suhe usne i rekao:

– Možda me želio ubiti zato što sam doznao da je ubio Nigela Greena.

– Nigela Greena! – ponovi za njim šerif i začuđeno podigne obrve. – Kad ste to doznali i kako? Do vraga, govorite!

– Ovaj, ja... Sinoć sam došao kasno i vidim da u staji gori svjetlo. Pogledam, a kad tamo, Terry sjedi na postelji i broji novac. Otkud mu toliki novac, pitam se ja. Naglo sam otvorio vrata i uhvatio ga za prsa. »Ti si«, rekao sam, »nekog ubio kad imaš toliko novca«. »Nisam, nisam!« cvilio je kao štakor, a onda priznao da je ubio Nigela. Kad sam rekao da ću ga prijaviti vama, onda...

– Čudno? – zavrti glavom šerif. – Kažete da je priznao da je ubio starca?

– Aha.

– Nije tada povukao nož na vas?

– Nije. Zato je to jutros pokušao... Možda je bio zbunjen, zatečen ili prestrašen – mucao je Palmer neuvjerljivo.

Doduše, Kernu mnogo toga nije bilo jasno. Ipak, bio je zadovoljan što se razjasnilo Nigelovo ubojstvo. Pomislivši da njegovo uvjerava-

nje baš nije uvjerljivo, Palmer izusti:

– Pretražite mrtvaca, šerife! Vidjet ćete da oko vrata drži kožnatu vrećicu, koja je besumnje pripadala Nigelu. U njoj je novac.

Umjesto da ga odmah posluša, šerif ga sumnjičavo pogleda.

– Kako znate da je to starčev novac?

Nije čekao Palmerovo objašnjenje. Sagnuo se i rastvorio prljavu košulju. Pokušnik je doista oko vrata nosio kožnatu vrećicu.

Kern ustane i zamišljeno se pogladi po bradi. Neko je vrijeme razmišljao, a zatim pošao prema izlazu.

– Idem po Burkea da mu uzme mjeru.

Pošto je ostao sam, Palmer nije mogao podnijeti prisustvo mrtvaca. Brzo je strugnuo u hodnik. Udisao je zrak punim plućima sve dok se nije vratio šerif.

– Pretpostavljam da ćete platiti pogreb?

– Naravno, naravno – brže-bolje pristane bankar.

Pomisao da je sad on mogao ležati ovako umjesto Garra izazvala je u njemu laganu drhtavicu. Do vra- ga! Sad je shvatio da protivnika nikad ne treba potcjenjivati.

Iz razmišljanja ga trgne Burke. Ušao je s metrom, izmjerio mrtvaca, zapisao mjere i opet izišao.

Palmeru se učinilo kao da je pokraj njega prošla smrt.

XV

Čudno i neshvatljivo ponašanje starog Renoa, koje se sve više očitovalo odbojnošću i mrzovoljnošću kad bi Gordon posjetio Marcellu, nije promaklo njegovoj kćeri. Njen otac je dotad u sav glas hvalio mladog čovjeka. Otkako je napadnuta

kočija, njegov se odnos prema njemu izmijenio.

Marcella je bila potištena i često je ocu postavljala pitanje zašto tako hladno dočekuje Gordona. Umjesto odgovora, prelazio bi na drugu temu razgovora.

– Tata! Reci mi što imaš protiv Gorda?

– Ništa! – odgovarao je on skrivajući pogled.

Takvo ponašanje Marcella nije mogla objasniti, osim što je živjela u nadi da je to prolazno i da će poslije, kad zaboravi napad na kočiju, biti kao nekad.

Kad je Kellyja posjetio Sue Lloyd, iznenada ga je upitao što misli o mladom gazdi.

– Čini mi se da je u redu, gospodine Kelly! Brine se o ranču. Baš ovih dana spremamo stado stoke za prodaju.

– Što, prodaje stoku? Zar ne može čekati bolju cijenu?

Predradnik zamišljeno odmahne glavom i odgovori:

– Mislim da mu je potreban novac.

– Novac? – Reno se duboko zamisli. Znači, treba mu novac?! Kamuflaža i ništa drugo – pomisli s gorčinom i otvoreno pogleda Suea.

– Moram ti reći nešto što me uznemirava i izaziva u meni sumnju od koje ne mogu pobjeći ni danju, a još manje noću.

Zašutio je kao da razmišlja da li je vrijeme da o tome priča Lloyd. Onda se iznenada odlučio da barem donekle ublaži teret koji ga je pritiskao.

Otvoreno pogleda predradnika i tiho reče:

– Vidiš, u meni se rodila sumnja da je napad na kočiju organizirao Jackson! Lijepo je to zamislio. Isplatit će starog ludaka, a onda će se

vladati kao da ništa nije ni bilo. Imat će ranč i novac.

– Zaboga, što to govorite, gazda?

– uskliknuo je zaprepašteno Sue.

– Kako to možete i pomisliti? Jackson je u redu, to vam jamčim.

Iznijevši sumnju Lloyd, bilo mu je doduše nešto lakše, ali ga je mučila pomisao da je Marcella, koja ništa ne sluti, i dalje ljubazna s čovjekom u kojeg sumnja.

– Zabrinjava me Marcella – dodaje zamišljeno Reno kao da nije čuo Lloydov odgovor. – Zaljubljena je u tog čovjeka. Ne bih želio da se razočara.

– Ja dajem ruku u vatru, gospodine Reno, da je izabrala dobrog momka.

– Možda imaš pravo, ali...

Prije nego što je otišao, Sue stane na vratima, zbunjeno se nasmiješi i upita:

– Zašto se ne vratite na ranč, gazda? Gospodin Jackson me zamolio da o tome razgovaram s vama. Kaže da ste tvrdoglav i neka vas nagovorim da dodete na »Stellu«.

– Tako kaže?

– Da. Razmislite o tome.

Što je imao razmišljati? Crv sumnje i dalje je rovao u njegovoj svijesti. Trebat će mu mnogo vremena da se oslobodi te more koja ga je tako izmijenila da ga nije poznala ni vlastita kći.

Kad je Sue izašao, pojavila se Marcella i obavijestila ga da ima posjet.

– Ako je Gordon, nemam vremena! – obrecne se on mrzovoljno.

– Ne, nije on – prošapće sjetno djevojka nakon tih odbojnih riječi.

– Traži te gospodine Palmer.

– Palmer? – začudeno je pogleda otac. – Što hoće?

Djevojka slegne ramenima. Bilo je doista čudno što ga posjećuje

čovjek koji mu je uvijek bio odbojan, s kojim nije bio prijatelj. Možda u vezi s novcem?

– Uvedi ga!

Harry Palmer već je bio na vratima i zadivljeno je promatrao Marcellu. Gutao ju je očima, ponizno se osmjevivao i poniznim se glasom obratio starcu.

– Dobar dan, gospodine Reno! Došao sam da vidim kako ste i da vam izrazim žaljenje zbog gubitka.

– Gubitka? – promrmlja Reno.

– Ah, da!

Čekao je da bankar nastavi, ali je on umjesto toga gledao djevojku koja je ocu donijela ručak i spremala se da ode iz sobe. Onda se srdajčno nasmije i zaprijeti Renou prstom.

– Nije lijepo što skrivate takvo blago, gospodine Reno! Ovo je sigurno vaša kći?

– Da – promrmljao je nezadovoljno starac, kojem se Palmer nikad nije dopadao. Previše je bio podmukao, nekako ljigav, a takve ljude nikad nije volio. Nije smatrao da je potrebno upoznati ga sa kćerkom.

– Kažete, došli ste da izrazite žaljenje – nastavi tiho Reno.

– Da, vrlo mi je žao što ste pretrpjeli taj napad i strah – odgovori Palmer i sjedne. – Došao sam vam reći da uvijek možete računati na moju pomoć.

– Hvala! – promrmlja Reno. – Koliko znam, na računu još imam nekoliko tisuća dolara!

– Naravno, naravno! Žao mi je što nisam bio u gradu da vam to isplatim prije odlaska. Našao sam vaš nalog i uputio bih novac za vama što najbrže mogu. Doduše, to je sitnica, ali sam ja uvijek, kao što znate, bio pošten prema svojim klijentima. Međutim, možda je to sre-

ća. Ovako vam nisu opljačkali taj novac, pa je to sreća u nesreći, zar ne?

– Tako je! – promrsi starac, kojega je nervirao Palmerov ton i lji-gav osmijeh.

– Ako trebate zajam, samo reci-te! Istina, ja uskoro odlazim iz gra-da i prodajem banku. No, za prija-telje uvijek imam razumijevanja.

– Hvala! Želim samo da mi sutra donesete preostalu gotovinu – re-če Reno. – Zašto da vas opterećuje nekoliko tisuća dolara, zar ne?

– Pogrešno ste me razumjeli, go-spodine Reno! – brže nastavi Pal-mer. – Ako sam vas dobro razu-mio, vi želite povući ulog?

– Da.

– Oh, nema problema. Mogu to još danas srediti. Da, imate pravo. Čist račun, duga ljubav, zar ne?

Najradije bi ga poslao do vraga. Opterećivao ga je brbljanjem i ula-givanjem. Tražio je razlog da ga ot-premi bez ljutnje, jer nije želio ima-ti posla s takvim čovjekom.

– Imate divnu kćer, gospodine Reno – odjednom se osmjehnuo bankar. – Morate je udati za valja-nog i uglednog čovjeka. Takva lje-potica zavređuje da se o njoj netko brine, da ima sve što poželi.

Iako je bio star, Reno je tog tre-nutka shvatio zbog čega je Palmer došao. Odmjerio ga je od glave do pete, vidio pred sobom šaku jada i prezirno se nasmijuljio.

– Važno je da nađe poštenog čovjeka! Radom se dolazi do bogat-stva.

– Mislim, šteta je što ste oplja-čkani. Miraz je propao, a malo tko uzima djevojku koja nema ništa – primijeti zlobno Palmer.

Kelly Reno problijedi od bijesa i shvati to kao uvredu. Oštro pogleda bankara i podrugljivo reče:

– Možda ste došli kao provoda-džija? Tako bi rekao, ha, ha, ha!

Harry Palmer se trgne. Zaletio se i najradije bi pregrizao jezik. Još će mu ta brzopletost doći glave. Poku-šao se nekako opravdati, pa zbunje-no promrmlja:

– Ja to onako, dobronamjerno.

– Želite li još nešto – iznenada upita Reno, kad se više nije mogao savladati.

Bankar u tim riječima osjeti znak da ode. Stisne usne u bijesu, oštro pogleda starca pa se nasmije.

– Ništa, baš ništa. Osim upozore-nja da ćete možda zažaliti što ne že-lite moju pomoć.

Izrekavši to, brzo se okrene i ode iz sobe.

U prolazu se sretne s Marcellom, nakloni se djevojci i glumeći džentl-mena prošapće:

– Nisam ni slutio da će u Stal-lion doći tako lijepa djevojka! Bilo mi je drago što smo se upoznali, go-spodice! Još ćemo se, nadam se, vi-djeti.

Marcella je bila začuđena. Nije mogla odmah shvatiti čemu toliki komplimenti. U tom trenutku na stubama hotela ugleda Gordona i njeno se lice razvedri.

– Oh, Gord! – usklikne. – Divno je što si došao! Moraš mi nešto re-ći...

Harry Palmer stisne zube i s mržnjom odmjeri Jacksona. Bio je to samo trenutni bljesak. Njegovo lice se zatim razvuče u tužnu ma-sku.

– Gospodine Jackson! Čuli ste da je Terry Garr ubojica vašeg oca?

Mladić kimne. Na licu mu se uka-že grč. Nasmiješi se Marcelli i pro-đe kraj bankara.

– Još samo da uhvatite napada-će na poštansku kočiju – doda bankar tiho i počne se ogavno smi-juljiti.

Saznanje da se Jackson i Marcela vole, što je vidio na svoje oči, teško ga se dojmilo. Godinama je maštao o djevojci kao što je ona. Sad ju je sreo i učinit će sve da bi bila njegova.

XVI

Larry Clemens iz Woodwarda bio je savezni šerif tek godinu dana, ali je svoj posao obavljao prilično uspješno. Likvidirao je nekoliko manjih bandi, što se suprotstavio kradljivcima stoke i smatrali su ga vrlo odlučnim, opasnim šerifom. Sudeći po izgledu, nije bio jak. Bio je onizak, uskih ramena i lica, duga nosa i oštih crnih očiju.

Brzina kojom je baratao koltom zacijelo je bila urođena. Još od malih nogu stalno je vježbao. U ocu, nekadašnjem šerifu iz Sonore, imao je dobrog učitelja.

Kad ga je tih dana zaustavio poštariš s napomenom da svrati u poštu i uzme pismo što je za njega stiglo iz Stalliona, bio je pomalo iznenađen. Tek se vratio iz Grand Valleyja, kamo je otpremio zatvorenika i zavrijedio je malo odmora, a sad to pismo.

Kad je podigao poštu i otvorio pismo, najprije je pogledao potpis. Bilo je nepotpisano, dakle, anonimno, i nekoliko trenutaka je razmišljao da li da ga uopće pročita.

Kad se spremao da ga pročita, sreli su ga prijatelji i pozvali na piće. Stavio je pismo u džep odlučivši da ga pročita poslije, kad se vrati u kancelariju. Volio je sjesti i popričati s drugovima, ovdašnjim rančerima, ponekim kaubojem ili predradnikom. Nije volio raspredati priče s gradskim džentlmenima. Mrzio je njihove ljigave njuške. Ispod lijepe vanjštine obično bi se skrivao pokvarenjak, uz časte iznimke. Pri čašici viskija bi se opustio. Budući da je bio neoženjen, za-

dirkivali su ga zbog toga i stalno mu, tobože, pronalazili djevojke.

Nije im zbog toga zamjerao. Osjećao se među njima kao riba u vodi. Sve su to bili poštene ljudi, iskreni prijatelji, na čiju je pomoć uvijek mogao računati.

Sastajali bi se obično u salunu „Dilžansa“, osrednjem lokalu, otvorenom za sve, za svačiji džep i mjeru. Nije se ondje skupljao ološ. Kockanje je bilo zabranjeno, jer je Luc, vlasnik saluna, smatrao da ono izaziva strasti, pa kad se tome pribroji piće, evo zla.

Na okupu se našlo staro društvo: Ruby, John i James. Sve momci i pol, pravi ljudi Zapada, koji ni pred kim nisu drhtali. Ugledavši ga, veselo ga pozdraviše. Boca je ubrzo bila prazna. Vrijeme je teklo i Larry Clemens se ozbiljno zabrinuo za svoj autoritet. Potegao je previše, pa je odjednom odlučio da ode. To je izazvalo negodovanje, no on se, kao i uvijek kad bi bio „pod gasom“, samo zbunjeno nasmijuljio i rekao:

— Za danas dosta, momci! Vidi-mo se sutra.

Tako se to nastavljalo, osim kad bi bio u nekoj akciji. A toga je bilo sve više, jer je ološa bilo mnogo u okolini i teško je bilo izići na kraj s tim ljudima.

Kad se vratio u kancelariju, sjetio se pisma. Izvadio ga je iz džepa i počeo čitati:

„U Stallion je prije nekog vremena stigao sumnjiv tip. Zove se Gordon Jackson, ali mu to nije pravo ime. Prije dvanaestak godina napao je poštansku kočiju i dignuo 200000 dolara. Taj novac nikad nije pronađen. Navodno je taj Jackson deset godina odležao u Yumi. Kompanjon koji mu je pomogao pri napadu postao je bandit, uhvaćen je i obješen.“

Ovdje je za 100000 dolara Jackson kupio ranč »Stella«. Možda bi se savezni šerif želio pozabaviti Jacksonom, koji se nekad zvao Bill Green. Sudski proces se vodio u Woodwardu. Kod tamošnjeg suda zacijelo postoje dokumenti o tom slučaju.

Gradani Stalliona sumnjaju da je Jackson nedavno napao poštansku kočiju i opljačkao tom prilikom od bivšeg vlasnika »Stelle« 100000 dolara.

šerif Kern se s njim spetljao i ništa ne poduzima da pronade bandite...*

Pismo iz Stalliona bilo je pomalo neobično. Pogotovo što je govorilo o činjenicama koje su izazivale sumnju, a što je mogao provjeriti kod ovdašnjeg suda.

Duboko zamišljen, savezni šerif je gledao kroz prozor. Odjednom je odlučio. Ustao je i uputio se u gradsku vijećnicu, gdje se nalazila sudska kancelarija.

Usput se pitao ne bi li bilo bolje da o svemu obavijesti Kerna.

Odustao je ipak. Ako ima imalo istine u toj prijavi, tek će nakon toga odlučiti.

*

Suca nije našao, ali mu je stari Gray, sudski pisar, rado izišao u susret i počeo marljivo pretraživati stare dokumente. Usput je mrmljao:

— Kažete, dogodilo se to prije dvanaest godina?

— Aha.

— Proces se vodio ovdje?

— Da.

Pisar je marljivo tragao. Savezni šerif je bio pomalo nestrpljiv. Pripalio je i drugu cigaretu, a tek nakon toga je pisar uskliknuo:

— Evo, tu je! Pazi, boga ti! Sjećam se tog slučaja. Jadni Nigel! Sin jedinac bio mu je optužen za prepad na kočiju i za smrt vozača. Koliko

znam, momak je odležao u Yumi. Zašto vas to zanima, šerife?

Larry Clemens ne odgovori. Uzme predmet i sjedne za stol, a zatim ga počne proučavati.

— Nitko u gradu nije vjerovao da je mladić izveo napad i ubojstvo. Uostalom, sve tu piše. Pravi ubojica je obješen — zvocao je neumorno Gray.

Pročitavši sudske akte, savezni šerif se zamisli. Pismo je u osnovi ukazivalo na trag, ali... Od toga je događaja prošlo dvanaest godina. Bill Green, ili kako se već zove, odrobijao je kaznu. Ima li smisla da se taj slučaj ponovo poteže. Međutim, činjenica je da nije pronađen opljačkani novac, da o njemu nema ni spomena u istrazi protiv Greenova pomagača. Možda još negdje trune. Ili ga je, vrativši se iz Yume, uzeo Nigelov sin, promijenio ime i sad se ponaša kao bogataš?

To se već moglo smatrati prikriivanjem i mogla bi se provesti istraga da se dode do tog novca. Ako taj Gordon Jackson troši onaj novac, morat će ga vratiti vlasniku, što znači rudnicima srebra.

Odlučivši da izvidi o čemu je riječ i da malo porazgovara s tim Jacksonom, savezni šerif ode iz sudske kancelarije. Bilo je krajnje vrijeme jer ga je gušio onaj ustajali zrak, vonj starih papira i prašine.

Izišavši, udahne punim plućima svjež zrak. Pogleda u nebo i opazi da se sprema kiša. Oblaci su prekrili svod, mreškali se, kovitlali i dobivali sivu, pa tamnu boju. Šerif Clemens odluči da u Stallion otputuje tek poslije oluje.

*

Kad je prvi put ugledao Marcellu, Harry Palmer je bio izvan sebe. Taj okorjeli neženja, koji je maštao da jednog dana bogatstvom kupi najljepšu ženu u nekom gradu, na prvi

pogled se ludo zaljubio u djevojku. Pokušavao je sve da joj se približi.

Međutim, Marcella ga nije ni pogledala i to ga je dovodilo do ludila. Jednom, kad je bila u prodavaonici, bio je toliko drzak da ju je uhvatio za ruku i grozničavo, s puno strasti, počeo šištat:

– Vi ste bajna, božanstvena! Volim vas! Udajte se za mene! Skinut ću za vas zvijezde s neba!

Najprije je bila iznenađena i zbunjena. Onda je naglo povukla ruku i ljutito rekla:

– Kako se usuđujete? Sramota! Pustite me na miru!

Odbila ga je i to ga je strašno povrijedilo. Dugo je razmišljao kako da je dobije. Da ljubi te sočne usne, da miluje kosu što joj je slobodno padala na leđa, grudi što su podrhtavale... Da uživa u tom tijelu, što je u njemu probudilo strast koja je iznenada buknuła toliko da se preplašio, odnijela mu razum.

Slao joj je pisma, molio i prijetio. Marcella je bila prisiljena da o tome porazgovara s Gordonom. Kad mu je rekla da je Palmer napastuje, najprije se začudio. A onda se spremio da pode, ljutit.

– Kamo ćeš, Gord? – upitala je djevojka.

– Da pokažem tom starom olinjalom štakoru! – bijesno će mladić.

– Oh, nemoj! Stvorit ćeš si neprilike. Molim te, nemoj! Žao mi je što sam ti rekla.

Nije je poslušao. Izjurio je iz hotela i uputio se u banku.

Umjesto Palmera u njoj je već sjedio nov vlasnik. Na pitanje gdje je gazda, odgovorio je:

– Ako ste došli zbog uloga, stojim vam na raspolaganju! Ja sam vlasnik banke.

Gordon nije odgovorio. Izišao je i tražio dalje.

Nije ga našao ni u salunu, ni u brijačnici, ni u restoranu. Pomalo se smirivao njegov bijes. Onda je odjahao na ranč da Lloyd i momcima pomogne oko skupljanja stoke.

Tamo je našao Johna. Dočekao ga je dobroćudnim osmijehom i kao da se opravdava pogledao Lloyd.

– Svratio sam da pozdravim starog prijatelja Suea! Osim toga, dobro je što si došao. Moram s tobom razgovarati. Mislio sam to ispričati šerifu, ali...

Gordon ga je uveo u kuću i počastio. Pošto su ispili po viski, mladić pogleda Johna i potakne ga:

– Hajde, istresi!

John ispije čašu, obriše usta i pročisti grlo. Zamišljeno ga je gledao, a onda rekao:

– Doznao sam nešto što bi te moglo zanimati. Riječ je o Benitu Gonzalesu, ispičuturi iz meksikanskog dijela grada. O čovjeku crne prošlosti. Probisvijetu koji je na sve spreman. Bio sam tamo po poslu i čuo kako se priča da je pun novca. Pije već nekoliko dana u društvu s protuhama koje se hvale kako u Stallionu imaju čovjeka koji će sve njihove rashode odmah platiti. Štoviše, priča se da je Gonzales viden u društvu s Harryjem Palmerom...

Na trenutak je zašutio, ponovo natočio piće i nastavio:

– Pomislio sam: što s njima ima Palmer? Poznajem ga kao lukavca, čovjeka koji je pripravan na sve da bi povećao bogatstvo. Možda bi bilo dobro da Kern pritegne tog Meksikanca. Vjerujem da bi brzo propjevao.

Gordon se nakon tih riječi zamislio. Evo, danas već drugi put čuje o Palmeru. Najprije mu je govorila Marcella, a sad i John. Možda to ima smisla, jer je taj bio na sve

spreman. Doduše, Gordon nije pomislio da bi bio u stanju napasti poštansku kočiju, ali...

Sumnja je jačala kad se sjetio da je svojevremeno želio kupiti »Stellu«, ali se s Renom nije mogao pogoditi oko cijene. No, bilo kako bilo, ispričat će to šerifu.

XVII

Te godine jesen je bila relativno lijepa. Bila je kišna, ali i sunčana i vrijeme se brzo mijenjalo. Pogodovalo je rančerima i farmerima da se pripreme za zimu. Bili su u najvećem poslu, upravo kao i u Sue Lloyd, koji je već krenuo s 500 grla stoke u Forth Worth.

Poslove oko toga prepustio je Gordon starom predradniku, u kojeg je imao povjerenje. Nerado je donio odluku o prodaji stoke. Pošto je isplatio ranč, ostalo mu je malo gotovine. Novac koji su pronašli kod Terryja Garra dao je za gradnju škole, jer je pretpostavljao da će Marcella preuzeti posao učiteljice.

Kad ju je o tome obavijestio, bila je oduševljena. Bacila mu se u zagrljaj i rekla:

– Tako se veselim, dragi!

I dalje je tugovala zbog očeva odnosa prema Gordonu. Otac se nije ništa izmijenio. Štoviše, netrpeljivost se stalno povećavala i Gordon je sve rjeđe viđao starca. To ga je ljutilo, pogotovo zato što nije znao razlog takvom ponašanju.

Kad je Gordon Kernu ispričao što je doznao od Johna, šerif je zamišljeno zavrtio glavom. Zatim, kao da važe riječi, ne želeći prejudicirati stvari, kimne glavom i reče:

– Ima u tome nešto, gospodine Jackson! Danas ću razgovarati s Gonzalesom. Sve mi se čini da je to čovjek koji bi nas mogao odvesti na trag. Hoćete li sa mnom?

Kad je vidio da Gordon nije odu-

ševljen prijedlogom, s razumijevanjem kimne i reče:

– Znam, znam što je mladost. Pozdravite Marcellu i staroga.

Kad je Jackson izišao iz kancelarije, Bruce Kern stavi opet noge na stol, otkine vrh cigare, pripali je i obavijen oblacima dima počne krojiti plan kako da pritegne Benita Gonzalesa.

Poznavao je tog debeljka zlih očiju, otromboljenih usana i, orlovskog nosa. Bio je uvijek prljav i zaudarao je po bijelom luku i tekili. Kad bi ga ugledao, bježao bi na drugu stranu ulice kao da mu nije goodio susret s predstavnikom zakona.

Odlučivši da i to raščisti pa da prošvrlja po krčmama u tom dijelu grada, šerif nabije šešir na oči i zaključa kancelariju.

Do mraka je preostao sat-dva. To je vrijeme iskoristio da nešto popije u »Tri asa«. Uz viski i pričanje gostiju vrijeme je brzo prošlo. Nakon toga se polako uputio u južni dio grada.

Bilo je svježe. Na nebu su se palile zvijezde, a petrolejke u kućama. Ulice su bile pune ljudi. Čuo se veselo žagor iz saluna i s nogostupa.

Stigavši do meksikanske četvrti, šerif nije više izgledao tako bezbrižno. Doduše, zadržao je isti korak, ali mu se ruka nalazila kraj kotla. Oštro je gledao oko sebe i trudio se da nezapažen stigne do saluna »Juarez«. Ondje će, uz tekilu, dobiti podatke o Gonzalesu. Ukoliko bude imao sreće, možda će njega i momke pronaći za stolom. To bi mu olakšalo posao, ne bi morao lutati mračnim ulicama.

Zastao je samo da pripali cigaretu. Otpuhne dva-tri dima i uđe u prvi salon. Dim se ondje mogao rezati nožem. U oskudnom svjetlu ugleda dva-tri odrpanca, ali ne zapazi Gonzalesa i pride tezg.

– Da li je danas dolazio Benito Gonzales?

– Nije, šerife! – uslužno se nasmiješio barmen. – Može tekila ili viski?

Šerif odbije i pođe prema izlazu. Tek što je zamakao iza ugla, kroz sporedni izlaz saluna išulja se neki čovjek, onizak, debeljuškast, i oprezno počne slijediti šerifa. Zaobilazio je i oskudna svjetla, zastajkivao, držao se sjena i ubrzo se našao u grmlju.

Kroz bašče, iza ugla gdje se nalazilo raskršće i salun »Juarez«, zastao je susprežući dah. U tom trenutku pojavio se mjesec svojim blijedim svjetlom i neznanac se uvuče dublje u sjenu kad je začuo korake.

Što je Bruce Kerna spasilo od uboda nožem teško je reći. Da li je to bio nagon ili odsjaj mjesečine na napadačevu nožu? Kad je došao do ugla i krenuo prema salunu, zapazio je izduženu sjenu što je poletjela prema njemu. Naglo se izmaknuo u stranu, ublažio udarac tijela o tijelo i zakoprcao se u kaljuži.

Brzo je ustao. Čuo je dahtanje i psovku, zatim zveket noža što je pao na tlo. Bio je mrak i nije mogao prepoznati napadača. Naglo je izvukao kolt i pucao u čovjeka koji je bježao...

Pucanj je proparao tišinu mraka. Začuo se bolni jauk, a zatim tišina.

Čak su i psi prestali lajati. Bruce Kern uzdahne i potraži šešir. Zatim se uputi u mrak gdje se izgubio napadač.

XVIII

U salunu »Juarez« bio je takav dim da su se jedva razaznavali ljudski likovi. Salun je bio prepun jer su Meksikanci slavili oslobođenje Meksika. Tekla je tekila, pekle se tortilje i drugi specijaliteti, čula se vriska i vesela pjesma, a bilo je ta-

ko bučno da su dva čovjeka u kutu, za stolom što je stajao u sjenci, jedva čuli jedan drugog.

Jedan od njih bio je visok, suh, njav muškarac ptičjeg lica i orlovskog nosa. Drugi ovdašnji prljavi Meksikanac tamne puti i masnoga, maslinastog lica.

– Gospodine, gazda žali što nije u stanju osobno od vas primiti naređenje! – upravo je vikao Meksikanac. – Dobio je metak u trbuh i sam bog zna hoće li preživjeti!

– Što se dogodilo?

– Što kažete? Ne razumijem...

Neznanac uhvati sugovornika za ruku, pa mu pokaže vrata.

– Možda ćemo napolju jedan drugog čuti – predloži dugonja, svjestan da ga Meksikanac ne može čuti. Kad su izišli, počese disati punim plućima. Podoše još nekoliko koraka, a zatim nastaviše o nečem šaptati.

– Bez brige, gazda! – uvjeravao je neznanac dugajliju. – Može to obaviti i Fernandez. Hoćeš li dobro platiti? Koliko? Dvije tisuće dolara? Malo, gazda! Pet, pa ćemo uraditi što narediš.

– Dobro, neka bude pet! – složio se dugonja štakorskog lica, pa mu objasni što treba da uradi da bi on i njegovi kompanjoni zaradili taj novac.

– Kažeš da to uradimo noćas? Čuva li netko golubicu? Nitko? Bit će kako kažeš. To ti jamči Fernandez. Daj sad nešto predujma.

Neznanac što je stigao u ovu gradsku četvrt trudio se da pogledom pronikne kroz mrak. Kretao se oprezno, stalno se ogledavao i kad je izišao iz tog labirinta uličica, olakšano uzdahne.

Zastane na gradskom trgu. Pogleda prema hotelu na kojem su gorjela svjetla, a zatim se nasmijulji uz ogavnu grimasu.

Bilo je kasno i već je u salunu ispod hotela prestala pjesma pijanca i vriska. Marcella se nalazila u svojoj sobi. Bila je uznemirena što je morala pozvati liječnika, jer je ocu ponovo pozlilo. Nije to bio ozbiljan napad, ali je strahovala da bi mogao ostaviti trajne posljedice.

Reno je spavao. Teško je disao. Marcella je često tiho ulazila u sobu da vidi da li mu što treba.

Prošlo je pola noći. Osjetila je umor, ali se svim silama trudila da ne zaspi. Dva puta je otac tražio lijek i čaj. Odnijela mu je, popravila jastuke i ponovo se vraćala u sobu.

Više se nije mogla boriti protiv sna. Očni kapci su joj bili teški kao olovo. Zato i nije čula kako se otvorio prozor i kako u sobu, šuljajući se da ne zaškripi pod, ulazi čovjek čije je grubo lice bilo obrubljeno gustom, čupavom bradom.

Osjetila je tek kad joj je na usta stavio prljav dlan kako bi zagušio njen krik. Počela se koprcati, trudeći se da se otrgne iz čvrstog zagrljaja.

Napadaču se pridružio još jedan čovjek. Svezaše je, a zatim iznesoše kroz prozor. Otimala se, pokušala kriknuti i pozvati u pomoć, ali je bila nemoćna poput djeteta.

— Budi mirna, golubice! — mumljao je jedan od njih. — Pisneš li, brzo ću ti prerezati grlo! Bila bi šteta. Tako lijepo, bijelo grlašce, hi, hi, hi!

Posadiše je na konja. Marcella tada opazi još trojicu otmičara koji su čekali, a zatim se od straha onesvijesti.

Ubrzo se u mraku izgubio topot konjskih kopita.

*

Svanjivalo je. Bilo je svježije i Marcella je otvorila oči. San je bio težak i nestvaran, kao neka mora. Zatreptala je nekoliko puta čima. Nije mogla shvatiti da se nalazi u nekoj

trošnoj brvnari okružena surovim, nepoznatim licima.

— Tko ste vi? Gdje sam? — pitala je preplašeno.

— Na sigurnom, bebice! — nasmije se jedan od njih i namigne.

Tek je tada opazila da joj se bluza poderala i da iz tog otvora proviruju grudi. Pocrvenjela je od stida, a zatim sklopila oči. Pokušala se sjetiti što se dogodilo. Zaspala je kraj stola i...

— Što želite? Pustite me! — rekla je prestrašena njihovim izgledom. Pokušala je ustati, ali nije mogla jer su joj ruke i noge bile svezane.

— Uskoro ćeš znati, golubice! — dobaci jedan od njih i izide iz brvnare.

Marcella shvati istinu: bila je ote-ta. Zašto? Tko je to učinio?

Ubrzo je i to doznala. Na vratima se začulo struganje, zatim rzanje konja i prigušen razgovor. Kad je na njima ugledala sotonsko lice Harryja Palmera, sve joj je bilo jasno.

Na njegovu ogavnom, štakorskom licu ukazao se zadovoljan osmijeh. Gledao ju je požudno, s čudnim plamenom u očima, a onda zakreketao:

— Dakle, golubica je stigla! Vrlo dobro, Fernandez! Evo ti novac! Dobro se provedi s momcima. No, prije nego što kreneš, odnijet ćeš njenom golubanu pismo. Znaš kojem to čovjeku?

— Znam — nakesi se Fernandez. — Onom tipu što šeta po Stallionu kao paun, hi, hi, hi!

— Da, baš njemu — zadovoljno kimne Harry Palmer, pride bliže djevojci pa se nasmije.

— Uskoro ćemo biti sami, djevojčice. Ako nećeš milom, bit ćeš moja silom, hi, hi, hi!

— Gazda — zarokće Fernandez. — Momci bi se s njom također ma-

lo poigrali. Mogla bi im dobro očititi cijevi, ha, ha, ha!

Kad je na Palmerovu licu opazio ljutnju i leden, prijeteci pogled, brzo doda:

— Naravno, kad se vi zasitite.

Marcella nije vjerovala u ono što se s njom događalo. Bila je zaprepaštena i preplašena. Zažmirila je kao da tjera neugodan san. Ubrzo na svom licu osjeti topli dah i začuje strastveno dahtanje.

— Sad ćeš biti moja! — dahtao je bankar.

Nalazila se u bezizlaznom položaju. Bila je oteta, prepuštena na milost i nemilost ovoj zvijeri. Pokušala je ustati, strgnuti konopac da se obrani od toga smežuranoga, ogavnog pohotljivca, ali je samo bolno kriknula jer joj se konopac duboko urezao u meso.

— Oh, napustite me! Nemojte! — jecala je djevojka prestrašeno.

Uživao je u njenim mukama i u pokušajima da se oslobodi, želeći da iskoristi to tijelo. Ali... ako to učini, njegov plan da se domogne 200 000 dolara neće uspjeti.

Suzdržao je teškom mukom žudnju, najurio iz brvnare Fernandezove ljude i počeo piti.

XIX

Savezni šerif je u Stallion stigao upravo u ono vrijeme kad je gradom projurila vijest da su nepoznati napadači oteli kćer Kellyja Renoa. Pošteni ljudi bili su zaprepašteni tom drskošću. Stari Reno doživio je još jedan srčani udar, koji mu je oduzeo desnu stranu tijela.

Ležao je nemoćno i buljio u strop. Niz obraze su mu se slijevale suze. S njim je bio liječnik, gledao je zabrinutoga Gordona i kimao.

— Sumnjam da će se oporaviti — rekao je tiho kod vrata. — Ne mogu ništa učiniti. Jadni starac! Najprije

pljačka poštanske kočije, a sad i ovo...

Gordon je bio na mukama. Djevojka koju je volio više od života nalazila se u tuđim rukama. Oteta, prepuštena na milost i nemilost otmičarima, banditima, ološu. Činilo mu se da će poludjeti od bola.

Želio je sa šerifom poći u potjeru, ali nije mogao ostaviti starca. Bio je na iglama, pa kad je Kelly otvorio oči, uhvatio ga je za ruku i toplo pogledao.

— Ako ne možete govoriti, vi kimnite glavom. Vrijedi?

Starac zakima glavom, a Gordon nastavi:

— Zamolit ću liječnika da se brine o vama, a ja ću sa šerifom u potjeru. Ljudi su već spremni. Slažete li se, gospodine Reno?

Kelly Reno zakima glavom. Pokušao je nešto reći, ali se iz njegovih usta čulo samo hroptanje.

— Želite da dovedem Marcellu? — pitao je Gordon.

Starac je kimnuo, a zatim mu je glava klonula na jastuk. Gordon je pozvao liječnika, a onda krenuo prema šerifovoj kancelariji.

Ondje je zatekao desetak građana pripravnih da svakog trenutka krenu u potjeru.

Ušao je u kancelariju i tamo, osim šerifa, zatekao krupnoga, oniskog muškarca. Stajao je okrenut leđima i gledao kroz prozor. Kad se okrenuo, Gordon na njegovim prsima opazi značku saveznog šerifa.

— Gospodine Jackson! — obrati se Kern Gordonu. — Ovo je savezni šerif Larry Clemens. Upravo je stigao. A upravo je stiglo i ovo pismo naslovljeno na vas.

Gordon odsutno kimne pa nervozno podere omotnicu i počne čitati:

»Ako želiš svoju vjerenicu vidjeti živu i zdravu, donesi u kanjon »Zla

kob* 200 000 dolara. Inače ću je ubiti. Novac ćeš sam predati. Ako ne poslušáš, za dva dana ću je poslati mrtvu i obeščašćenu.*

Nije bilo potpisa, ali ga nije ni trebalo da bi Gordon shvatio da je riječ o ucjeni. Odjednom je klonuo, blijed kao krpa. Izgubljeno je pogledao Kerna i slomljeno rekao:

– Ucjena.

– Ucjena? – začuđeno će šerif i pročitati pismo, pa ga pruži saveznom šerifu. Larry Clemens je neko vrijeme razmišljao, a onda pogledao Gordona, pa Kerna i rekao:

– Gdje bismo mogli mirno razgovarati?

– Eh, to je teško reći. Ovi su nestrpjivi, i sam vidiš – šerif se počeo zbunjeno po glavi.

– Reci im neka se vrate kućama! – naredi savezni šerif. – Najprije moramo porazgovarati i nipošto se ne upuštati u riskantne poteze. Kad odlučimo što je najbolje, znat ćemo na čemu smo.

Prijedlog je bio pametan i oni poslušашe šerifa. Kern predloži da pođu u hotel i da ondje razgovaraju.

Iako umoran od puta, Larry Clemens pri dolasku u Stallion nije svratio u salun da popije viski već se odmah uputio k šerifu Kernu. Morao je to učiniti da bi razjasnio neke stvari. Kad je šerifa upoznao sa sadržajem pisma, Bruce je bio iznenađen.

– Vidi, vidi...

– Što kažeš o tome svemu?

– Što kažem? Hm! Momak je na svojem mjestu, Larry! Ako je bio kriv, odrobijao je. Mislim da ne smijemo biti brzopleti. Treba ići polako, na sigurno.

– Što predlažeš?

– Trebalo bi najprije da dokaže otkud mu novac za kupnju ranča. Ako ne može, tada se može drugačije razgovarati.

Savezni šerif kimne.

Kad je ugledao Gordona, o kojem mu je kolega ispričao sve najbolje, vidio je skrhanog čovjeka. Nije to bilo čudno jer mu je oteta vjerenica.

Prije nego što su počeli razgovarati o otmici Marcelle Reno, Clemens je želio raščistiti stvari. Gledajući Gordona u oči, napomene ozbiljno:

– Kaže mi Bruce da ste kupili ranč »Stella«...

– Jesam – odvrati Gordon.

– Dali ste za njega, ako sam dobro razumio, oko 100 000 dolara.

Mladić potvrdno kimne i začuđeno pogleda Kerna. Zatim upita promuklim glasom:

– Što? Zar je to saslušanje?

– Saslušaj saveznog šerifa do kraja – prekine ga šerif.

– To je pozamašna svota. Odakle vam?

– Ali, gospodo! – usklikne odjednom ljutito Gordon. – Vi me ovdje saslušavate zbog nečeg što je čisto kao sunce, a moja je vjerenica u banditskim rukama. – Ljutito je ustao, ali ga je zaustavio miran glas saveznog šerifa:

– Umirite se, mladiću i sjednite!

Iako nevoljko, Gordon poslušá. U razgovor se umiješao i Kern.

– Savezni šerif dobio je pismo u kojem te nepoznati autor optužuje da si potrošio novac od pljačke poštanske kočije, zbog koje si bio u Yumi.

– Čekaj, Bruce! – prekine ga Clemens i oštro pogleda Gordona. Gledao ga je neko vrijeme, a zatim upitao:

– Imate li dokumente koji mogu potvrditi otkud vam 100 000 dolara? I napokon: gdje je novac koji je opljačkan prije 12 godina kad je napadnuta kočija? Možete li objasniti otkud banditima podaci da u ime otkupnine traže upravo 200 000 do-

lara, koliko je tada opljačkano? Kao što znate, taj novac nije pronađen.

Gordon Jackson je slušao optužbe mirno. Kad je savezni šerif završio, samo kimne glavom i sjetno se osmijehne.

– Mogu dokumentirati da sam za 100 000 dolara prodao hacijendu u Meksiku – odvratio je – koju sam naslijedio od pokojne supruge. Što se tiče opljačanog novca, o tome radije ne bih govorio. Ne sad...

– Otmičari traže upravo taj novac – podsjeti ga Bruce Kern.

Gordon odmahne glavom.

– Zbog toga sam dobio mnogo udaraca, ali vam kažem da ne znam gdje je skriven taj novac. Koliko znam...

– Nije to priznao ni vaš suučesnik – prekine ga Clemens. – Tako barem piše u sudskim dokumentima.

Onda znate da sam bio nedužan optužen za ubojstvo i da sam u Yumi proveo deset godina, a to je zatvor za ubojstvo – s gorčinom će Gordon. – A i pri pljački sam bio samo... gledalac.

Savezni šerif kimne glavom, pogleda Kerna, a zatim se škrtro nasmiješi.

– Dobro... zasad. A sad da vidimo kako ćemo osloboditi djevojku. Poslije ćemo o drugom.

XX

Očajan zbog Marcelle, svjestan da će voljena djevojka stradati ukoliko ne pronađe otkupninu, Gordon je počeo zdvajati. Otkud mu toliki novac? Da proda »Stellu«, ne bi bilo dovoljno. Nije mogao računati na tuđu pomoć. Jedino se nadao da će zajedno sa saveznim šerifom i Kernom pronaći skrovište otmičara i osloboditi djevojku.

Bilo je to riskantno. Ne, nije to

mogao podnijeti. Zar doista Larry Clemens zna za skrivenih 200 000 dolara? Doduše, on je to samo spomenuo i prešao na drugu temu, ali je Gordonu bilo jasno da mu ne vjeruje.

Uostalom, ima li on pravo na taj novac? U Yumi je, a to je dokazano i dokumentima, nedužan proveo deset godina. Dugih deset godina patnje i stradanja, kad čovjek proklinje rađanje novog dana s kojim je dolazila i muka. Deset godina odlazaka u rudnik, kopanja do iznemoglosti, uz grub obračun stražara.

Tko mu može nadoknaditi sve te patnje? U početku, znajući da nije ubio pratioca poštanske kočije, bio je sretan što je s njega skinuta lja-ga. Zatim je odlučio da sve zaboravi, pa i novac koji je sakrio zajedno s Markom, prijateljem iz djetinjstva. Zašto ga Mark nije uzeo? Da li se novac još nalazi u skrovištu? Ima li on pravo da tim novcem, ako je još skriven u spilji ispod vodopada Western Creeka, izbavi djevojku? Kad bi tužio državu i tražio nadoknadu za godine koje je nedužan proveo u Yumi, možda bi mu ona još ostala dužna?

Nalazio se u nedoumici. Najvećoj nedoumici svog života.

Mora izabrati ono što je najbolje da bi spasio Marcelu, ali i olakšao svoju savjest.

*

Dok se Gordon Jackson lomio između ljubavi prema Marcelli i odluke da nikad ne potraži krvav novac, da ga ostavi da trune u skrovištu, u šerifovu kancelariju došao je dr Reynolds. Bio je zadihan i već s vrata je povikao:

– Šerife! Imam novost za vas!

– Što je? Zašto si sa sobom poveo Burkea? Valjda nisi došao da mi uzmeš mjeru za mrtvački kovčeg, ha, Burke?

Gradski pogrebnik Paul Burke, kosti i koža, pravo lice smrti, samo se glupo nasmijuljio, a liječnik je nastavio:

— Evo, ovdje je sve napisano! Tu je priznanje Benita Gonzalesa. Oh, izgubio sam dah — šištao je liječnik i svalio se na prvi stolac.

— Ma, daj, ne zafrkavaj! — pobunio se Kern i ljutito ga pogledao. — Nemam vremena za gluposti. Upravo se spremam da posjetim saveznog šerifa.

Doktor Reynolds je ispružio papir, a Burke je primijetio:

— Ja sam potpisao kao svjedok da je Gonzalesova izjava istinita. Znao, šerife, pozvala me njegova rodbina da mu, ovaj... hi, hi, uzmem mjeru.

— Evo priznanja da je Benito Gonzales napao poštansku kočiju po naređenju Harryja Palmera. Osim toga, njegov zamjenik, neki Fernandez, oteo je Marcellu Reno.

Kao da je bomba prasnula u kancelariji. Šerif je poskočio kao da ga je netko bocnuo iglom, istrgao liječniku papir iz ruku i počeo čitati. Lice mu se mijenjalo kao kameleonu. Na kraju je uskliknuo:

— Prokletstvo! Znači, dohvatio sam ga!

— O čemu vi to, šerife? — upita liječnik.

— Taj Gonzales me je napao i ja sam za njim pucao... Dugo mu je trebalo da umre.

— Dobio je metak u trbuh. Nije bilo pomoći — odgovorio je liječnik.

Burke se nasmijulji i potvrdi:

— Ja sam mu već uzeo mjeru, hi, hi, hi! Idem da to obavim.

Izjurio je iz kancelarije. Šerif je brzo nabio šešir na glavu i poput vjetra pošao za njim, ostavivši Reynoldsa koji je začuđeno kimao glavom.

XXI

Pošto su na brzinu skrojili plan kako da uhvate Fernandez, Kern i savezni šerif pozvali su Gordona i obavijestili ga što su doznali od Reynoldsa. Prije nego što su krenuli u akciju, šerif pruži Gordonu značku.

— Sad ste moj pomoćnik, gospodine Jackson — reče.

Sretan što su se stvari razjasnile i u nadi da će uspjeti osloboditi Marcellu, Gordon je dobio krila. Zadovoljno se nasmiješio pogledavši saveznog šerifa i uskliknuo:

— Idem s vama u vatru i vodu, šerife!

— Polako, mladiću — upozori ga Clemens. — Neće to biti tako lako. Koliko znam, idemo u vučji brlog, zar ne, Bruce?

— Tako je! Salun »Juarez« je prava pravcata razbojnička jazbina. Morat ću se ubuduće pozabaviti njegovim vlasnikom i češće posjetiti taj dio grada. Onda, jesmo li pripravnici?

Oni kimnuše, još jednom provjere oružje, pa iziđoše iz kancelarije. Bio je tmuran jesenski dan. Niski oblaci, oštar vjetar i blato što im je prskalo pod čizmama. Koračali su uporedo drvenim nogostupom, odlučivši da uhvate Fernandez i da saznaju gdje je Palmerovo sklonište.

Kad su ugledali salun, Bruce Kern zastane i pogleda Gordona.

— Vi gospodine Jackson, pazite na stražnji izlaz — naredi. — Ukoliko su moje obavijesti točne, banda je na okupu.

Jackson kimne i pokuša smiriti nervozu i podrhtavanje. Shvativši da dolazi odlučujući trenutak, pa da ga nekako umiri, savezni šerif mu reče:

— Mala trema ne škodi, Jackson! Premda sam mnogo toga proži-

vio, u ovakvim prilikama i ja osjećam strah. Ali straha nestaje čim počne akcija.

Krenuše prema salunu. Začudo, iz »Juareza« se nije čula uobičajena buka, pa Bruce Kern pomisli da je prazan. Pogleda začuđeno Clemensa i naglo otvori pokretna vrata.

U lice mu udari smrad neprovjetrene prostorije.

Škripa vrata pobudi pažnju ljudi što su stajali oko tezge i oni pogledaše prema ulazu. U lokalu nastane tišina da se moglo čuti zujanje muhe.

Iza Kerna, raskrečenih nogu, pripravan svakog trenutka da potegne kolt, stajao je savezni šerif.

– Tko je od vas Fernandez? – upita šerif glasno.

Nitko ne odgovori. Gledali su prema njima kao da su pali s neba.

– Fernandez! Hajde, kukavico! Istupi! – ponovi prijetećim tonom Kern.

Od trojke što je stajala kraj tezge izdvoji se krupna, prljava ljudina guste i neuredne brade.

– Ja sam! Pa što? – zareži krupan muškarac. Dok je to govorio, ruku je držao blizu kolta.

Šerif pride nekoliko koraka bliže. Osjetivši u zraku opasnost, barmen se brzo sakrije iza tezge. Opazivši taj pokret, šerif zagrmi:

– Diži se i ruke gore! Što vi čekate? Šape gore! Tko se maši za pucaljku, gotov je!

U salunu je nastala napeta i nasve neugodna tišina.

Fernandez se resko nasmijao.

– Ne znam zašto bi podigli ruke, šerife?! Za što nas optužuješ?

Dok su ostali već podigli ruke, on se laktom oslonio na tezgu, ali je na desnici grčio prste, pripravan svaki čas da potegne pištolj.

– Fernandez! Čuo si što sam rekao! Ruke gore! Uhapšen si!

– Zašto?

Trenuci su se vukli kao vječnost. Clemens je već mislio da će sve proteći bez prolijevanja krvi, ali...

Svjestan da gubi igru, da je šerif vjerojatno nešto naćuo o njegovoj sprezi s Palmerom i o otmici, bandit urlikne i naglo potegne revolver. Tek što ga je izvukao iz korica, već je odjeknuo hitac.

Iz Fernandezova dlana šikne mlaz krvi.

Pucao je Clemens. Bandit zaurla od bola bijesan i pojuri prema stražnjim vratima, porušivši nekoliko stolaca. Došao je do izlaza, ali ondje je uletio u ruke Gordona Jacksona. On ga je dobro odmjerenim udarcem u bradu poslao u carstvo snova.

– Hej, što čekate? Bacajte pucaljke! I vi ste uhapšeni...!

Začas je sve bilo gotovo. Iz saluna »Juarez« za desetak su minuta izišli vodeći bandite. Fernandez se već osvijestio. Teturao je, ali je psovao u sav glas i škripao zubima.

– Ništa nećete doznati! – rećao je i nastojao da im se istrgne iz ruke.

Savezni šerif ga udari nogom u stražnjicu i prosikta:

– Imam je lijek za takve protuhe! Pjevat ćeš kao slavuj kad te Clemens dohvati u ruke, ha, ha, ha!

Kad se našao u ćeliji, Fernandez se pokunjo i prestrašeno kolutao očima. Odjednom je splasnula njegova osornost i odmah je počeo cviliti:

– Ja sam nedužan! Pustite me! Za što me optužujete?

Kad su mu rekli, i kad ga je dobro odmjerenim udarcem savezni šerif poslao na pod, Fernandez zakuka:

– Nemojte! Sve ću vam reći...!
I rekao je. Još istog dana, ne gubeći vrijeme, krenuli su s njim da

im pokaže mjesto gdje se skriva Harry Palmer sa zarobljenicom.

XXII

Životinjska želja koja se budila u Palmeru dok je djevojku gledao kako nemoćno leži na postelji, morala je pričekati. Kad dobije novac, onda će biti još bogatiji. A tada...

— Misliš da će te osloboditi onaj tvoj Jackson, a? E, neće, zlato moje!

— cerio se Palmer. Čekao je noć da bi je odveo do kanjona »Zla kob«, do mjesta gdje je sutradan trebalo doći do razmjene. Siguran da nitko ne zna gdje je njegovo skrovište, mučio ju je riječima i žeđu.

Koliko joj je samo izrekao ružnih riječi! Slinio je po njenom licu, a ona je s gnušanjem okretala glavu. Odjednom mu je na um pala ideja da je podmiti novcem, da joj ponudi svoje bogatstvo.

— Dat ću ti sve što zaželiš, golubice. Hoćeš li da te pokrijem zlatom? — smijao se suludo. — Sve će biti tvoje ako pristaneš da se oženim tobom.

— Prestanite! — zaplakala je Marcella. — Ne mogu vas vidjeti. O, bože! Gord, Gord! Spasi me! — jecala je. Palmer se samo ogavno smijao i uživao u njenim mukama.

— Gordon ti neće pomoći, srce! Već te je zaboravio. Što će mu djevojka koja nema ni centa, hi, hi, hi! A znaš zašto nemaš, a? Zato, djevojko, što sam se ja pobrinuo i oteo od tvoga starog 100 000 dolara. Ha, ha, ha!

— Vi? Vi ste napali kočiju? — zaprepášteno ga je pogledala.

— Pogodila si, djevojko! Ja, dabo-me.

Ponovo ju je pokušao udobrovoljiti obećanjima, ali je to ona s gnušanjem odbijala.

— Kupit ću ti palaču u Philadelphiji, u Washingtonu... — mrmljao

je izluden od strasti i želje da je dobrovoljno posjeduje. Imam mnogo, evo... — okrenuo se.

Kad se vratio, u ruci je nosio teške i pune bisage. Jedva ih je podigao na stol. Zatim ih je počeo drhtavim prstima otvarati. Mrak se ušunjao u brvnaru. Palmer je prestao otvarati i pronašao je petrolejku. Upalio ju je i počeo se ludački smijati.

— Evo, evo mojeg blaga. Sad ćeš vidjeti što ti nudi Harry Palmer, djevojko!

Uzeo je korice sa zlatom i novčanice i ponio ih prema postelji. Onda iz njegovih ruku na Marcellino tijelo poteče slap zlata i zašuškaju novčanice. Palmer je uzimao svežnjeve i pokrivao je kao mahovinom.

— Imaš li dosta, djevojko? Hoćeš li još? Evo! Sutra ću imati još više kad tvoj Jackson plati otkupninu. Hi, hi, hi!

Taj je čovjek bio lud. Bila je sama s luđakom. Djevojka se još više prestraši i sklopi oči. Tijelo joj se grčilo, trzalo, kao da želi pobjeći od ovog zlotvora koji je stavlja na paklenske muke.

Željela je da umre, dá nestane te more, tog čovjeka i glasa. Čula ga je, a nije znala kako da od njega pobjegne.

— Kad dobijem otkupninu, neću te predati tom ušljivcu? O, ne! Imat ću novac i tebe! Ima Palmer plan!

Svjesna da je izgubljena, da ne može računati na pomoć, Marcella se opusti. Pokušala je zaspiti i u snu zaboraviti sve.

Očekivala je svakog trenutka da je Palmer napastuje i u tom gorakom saznanju prepusti se sudbini.

Harry Palmer je shvatio da se njegovi snovi nikad neće ostvariti. Pokupio je opet sve što je stavio na njeno tijelo, pohranio to u bisage i počeo nesuvislo mrmljati:

– Harry, budalo! Zar te netko sprečava da učiniš ono što si naučio? Imaš novac, imaš sve.

Osjećala je kako joj razvezuje noge. Utrnule su joj, bile su bez krvi, ukočene. Svaki dodir izazivao je u njoj jezu. Kad su njegovi prsti krenuli prema trbuhu, udarila ga je svom snagom nogama u prsa.

– Oh, ne tako žestoko, srce! – mrmljao je on i nastojao joj raširiti bedra. Bio je mršav, ali žilav. Pritisnuo ju je uz postelju. Zadnjim ostatkom snage još ga je jednom odgurnula.

Odjednom se Palmer trgne. Učini mu se da je napolju čuo rzanje konja. Sustežući dah, pustivši privremeno Marcellu, on naglo ustane. Zatim se oprezno približi vratima.

Sad je jasno čuo njištanje konja i prigušeni razgovor. Marcella nije znala što se događa. Mislila je u strahu da se vraćaju oni prljavi Meksikanci.

Harry Palmer dohvati vinčesterku.

– Palmeru, znamo da si u kolibi! – čuo se glas izvana. – Izidi podignutih ruku! Pusti djevojku i ništa ti se neće dogoditi.

Prepoznao je glas Brucea Kerna.

Dakle, pronašli su skrovište. Taj prokleti Fernandez nije držao jezik za zubima. Ako je Kern sam, postoji mogućnost da ga ucmecka i da se sve završi kako je planirano.

– Čuješ li, Palmeru! – ponovo je povikao šerif. – Pusti najprije djevojku. To će ti biti olakšavajuća okolnost na sudenju.

»Što, njega pred sud?« – projuri mu glavom. »Nikad! Nikad!«

– Čekam da udeš i da ti prosviram glavu! – vikne Palmer.

Marcella je najprije kao u bunilu slušala ovaj razgovor. Pomislila je

da sanja. Onda je prepoznala Gordonov glas:

– Pustite djevojku i sve će biti u redu!

Zadrhtala je od nade i uzbuđenja. Napolju su bili ljudi koji će je osloboditi. S njima je i njen Gord.

– Ako nešto pokušaš, ubit ću djevojku! Ha, ha, ha! – doviknuo je Palmer.

Ona je ležala neko vrijeme neodlučna i drhtala od sreće što su stigli oslobodioci, ali je shvatila i da ih Palmer ucjenjuje. Bio joj je okrenut leđima. Morala je nešto poduzeti...

Shvativši da vuka neće na taj način istjerati iz brloga jer kao taoca drži djevojku, napolju su se počeli prigušeno dogovarati.

Marcella je shvatila da mora krenuti u akciju. Ne može ležati tako bespomoćna u krevetu dok se njeni oslobodioci trude da je oslobode kako joj Palmer ne bi naudio. Spustila je noge na zemljani pod, na časak je zateturala od slabosti, a zatim se počela stopu po stopu približavati Palmeru.

Bio joj je okrenut leđima i osluškičivao što se događa napolju, ne sluteći da bi ona mogla ustati. To je morala iskoristiti. Doduše, ruke su joj bile svezane, ali će ga pokušati uhvatiti oko vrata, stegnuti ga i onemogućiti dok ne stignu oslobodioci. S tom odlukom mu se počela polako i oprezno približavati. Ipak, pri tom nije opazila petrolejku. Zahvatila ju je poderanim skutom haljine i prevrnula...

Petrolej se razlije po stolu i po bisagama s novcem i plamen bukne svom žestinom. U tom trenutku Palmer se okrenuo. Kad je ugledao kako vatra počinje gutati njegovo blago, zaboravio je sve i kao lud pojurio prema stolu. Odbacio je vinče-

sterku i počeo rukama gasiti požar i suludo vikati:

– Moj novac, ne dam da izgori moj novac! On je moj! Ne smije...!

Marcella to iskoristi. Pojuri prema vratima, otvori ih snažnim udarcem noge, pa pojuri u mrak.

Dočeka je topli zagrljaj voljenog čovjeka. Zajeca i zaplače suzama sreće. Grčila ga je grčevito i govori-la:

– Spasi me, spasi me, Gord! Oh, bilo je užasno!

– Umiri se! Umiri se, ljubavi moja! – čula je njegov šapat.

Osjetila je kako je miluje i ljubi.

Sklopila je oči...

*

Savezni šerif, Kern i Gordon gledali su kako vatra sve više zahvaća kolibu. Unutra se čuo luđački smijeh uz pucketanje užarene borovine.

– Kasno je da se bilo šta učini – promrmlja Clemens.

– Možda je bolje tako, a? – kimne Bruce Kern, a Clemens slegne ramenima.

Brvnara je bila u plamenu. Još se iz nje čulo prigušeno stenjanje, jauk životinje prije smrti. Zatim se sve to izgubilo u tresku kad se srušio krov.

Harry Palmer, zločinac koji bi triput trebao visjeti za ono što je učinio, nestao je u plamenu! Nestao je s novcem koji je toliko volio.

Svanjivalo je. Koliba je izgorjela do temelja. Četvero ljudi je još stajalo i gledalo. Zatim se prvi trgnuo savezni šerif. Udario je Kerna po ramenu i rekao:

– Mogli bismo krenuti kući, zar ne, amigo?

Bruce Kern kimne, pogleda Gordona i Marcellu, nasmiješi se i zakima glavom.

– Eh, što ti je ljubav, amigo! Znaš li ti uopće što je ljubav, a?

Pojahaše konje. Gordonov pastuh zarže, kao da ga poziva, i nemirno zatopta kopitama. Njegov vlasnik se trgne, zaljubljeno pogleda voljenu djevojku i toplo se nasmiješi.

– Idemo draga!

Sunce ih pozdravi rađanjem života. Ipak, ostalo je još nešto osim ljubavi...

Epilog

Da bi priča o Gordonu Jacksonu dobila sretan kraj, bez obzira na to što je zločinac Palmer izgorio u brvnari a djevojka spašena u posljednji čas, savezni šerif je morao od Gordona dobiti objašnjenje o mjestu gdje se nalazi novac koji je prije dvanaestak godina opljačkan iz poštanske kočije. Istina, bilo mu je poznato da Gordon pri toj pljački nije ubio pratioca, ali je ipak bio suučesnik jednog zločinca. I kad bi se sve te okolnosti stavile na vagu, zaslužio je Yumu. Činjenica da je tamo proveo toliko godina bila je sudska zablude i surova potrebna životna škola.

Kad su se vratili u grad, šerif je Gordona podsjetio na to.

– Gospodine Jackson! Dugujete mi jedno objašnjenje!

Gordon ga je pogledao začudeno.

– Ako mislite na moje sudjelovanje u napadu na poštansku kočiju, onda...

– Sve mi je poznato – reče Clemens. – Imao sam u rukama sudske dokumente. Riječ je o opljačkanom novcu, gospodine Jackson!

– Ah, o novcu – olakšano uzdahne mladić i zbunjeno se nasmiješi. – Zbog toga ste došli, zar ne?

– Da, zbog toga i drugih stvari. Drago mi je što su prijave protiv

vas bile neosnovane. Međutim, taj novac postoji, zar ne?

— Da, nadam se da još postoji, šerife! — uzdahne Jackson i pođe prema prozoru. — Smatrao sam prije da mora ostati u skrovištu i trunuti ondje. No, zahvaljujući sretnim okolnostima, odnosno vama, sve se dobro završilo... mislim da novac treba vratiti kompaniji od koje je ukraden...

Savezni šerif se zadovoljno nasmiješi. Nije se prevario smatrajući Gordona poštenim čovjekom.

— Kad ćemo krenuti po njega? — jednostavno i mirno upita šerif.

— Sutra — odvrati mladić.

*

Gordon izide na ulicu. Grad mu se učinio ljepšim nego prije. Ljudi su ga susretali s poštovanjem. Sve

se odvijalo kako je želio. Do prije nekoliko dana bio je najnesretniji čovjek pod kapom nebeskom. Otmičica voljene djevojke, odnos njenog oca prema njemu, sve je to u njemu izazivalo nespokojstvo i strah.

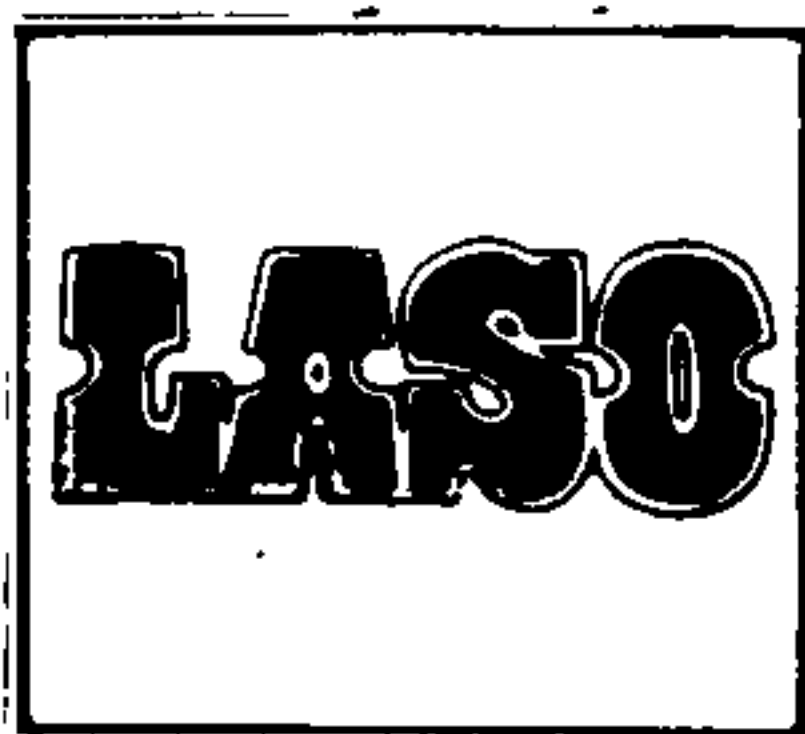
Teško je pobjeći od prošlosti. Od toga prokletog novca, koji je toliko dugo ležao u skrovištu. Odrobijao je za taj novac sve te godine. Namučio se u toj proklesoj Yumi zbog zločina koji nije počinio. Sad mu je savjest bila čista.

Mjesec dana poslije vjenčanja Gordonu je stiglo šerifovo pismo. Žalio je što nije mogao prisustvovati svadbi. Na kraju pisma je zaključio: »... u prilogu se, kao što vidiš, nalazi ček na 5000 dolara. Taj novac ti je kompanija isplatila u ime nagrade. Budite sretni i sjetite se katkad saveznog šerifa...«

U PRIPREMI

Tex Colt

URLIK PROKLETOG

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 7020 d, a za šest mjeseci 3510 d. U cijenu je uračunat i pretplatnički popust. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa: SOUR »Vjesnik«, Interna banka, Zagreb, broj 30101-833-1216, za »Laso«.

Cijena za inozemstvo: DM 2,00, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,50. Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci DM 36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00, SFRS 36,00, HFL 37,00, US 15,00.

Uplata na devizni račun 30301 – 620 – 18 – 25731 – 3252051 kod Udružene banke Hrvatske, Zagrebačke banke, Zagreb (za »Laso«, izdanje OOUR-a IRI)

Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6.

Zadnja kolor stranica 75.000 d, c/b stranica 50.000 d. Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7 1973. od 26. XI 1973. Rukopisi se ne vraćaju.

*Već je u prodaji novi
hit biblioteke*

ODBROJAVANJE

autora **MICKEYA SPILLANEA**

ODBROJAVANJE

*je roman sa svim najboljim karakteristikama
svjetskog krimića*

- *napetost*
- *tempo i akcija*
- *zanosne smrtonosne ljepotice*
- *nezaustavljiviiskusni »ratnici podzemlja«*